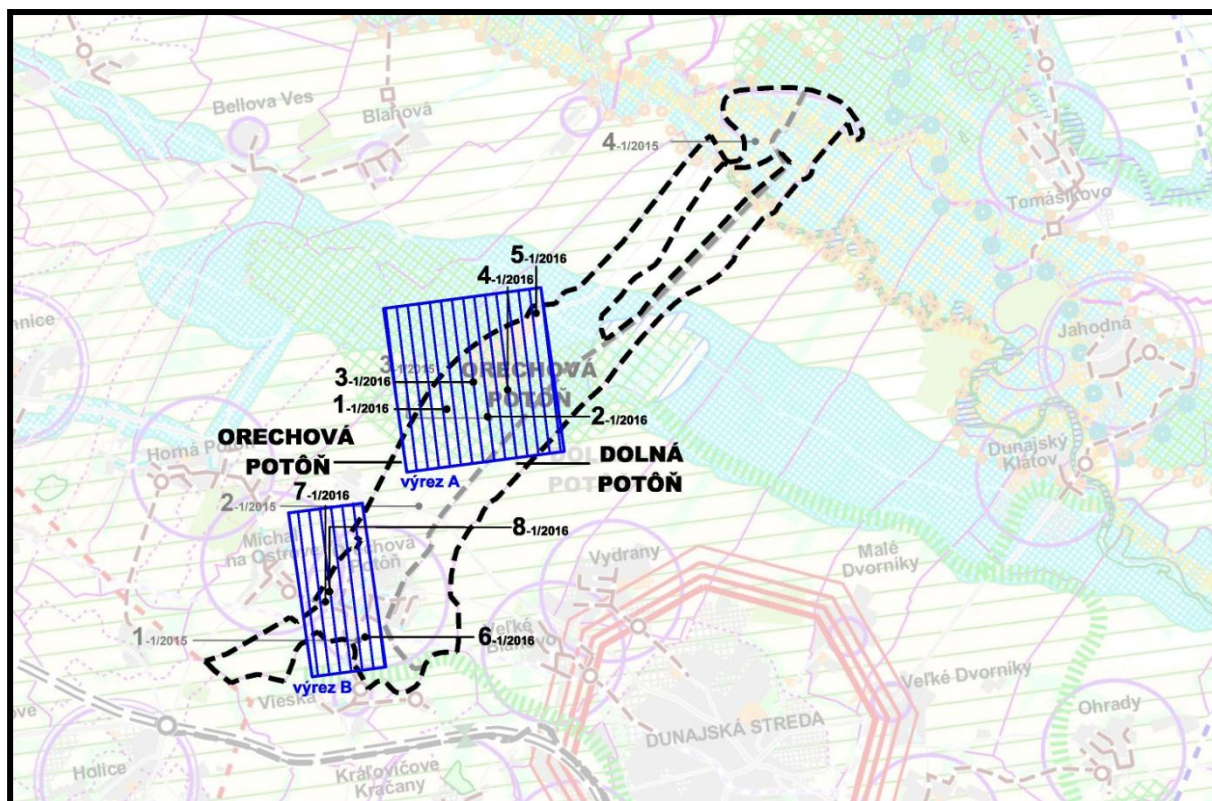

Obstarávateľ: Obec Orechová Potôň

Územný plán obce Orechová Potôň Zmeny a doplnky č. 1/2016

SPRÁVA O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU
vypracovaná podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov
na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Vypracoval: ENPRO Consult, s. r. o., Martinengova 4, 811 05 Bratislava

Bratislava, október 2017

Obsah

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	1
I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI	1
1. Označenie	1
2. Sídlo.....	1
3. Kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, od ktorého možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii a miesto na konzultácie.	1
ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCII.....	2
1. Názov	2
2. Územie	2
3. Charakter	2
Hlavný cieľ	2
4. Dotknuté obce.....	5
5. Dotknutý samosprávny kraj	5
6. Dotknuté orgány	5
(orgán verejnej správy, ktorého vyjadrenie sa vyžaduje pred schválením zmeny strategického dokumentu)	5
7. Schvaľujúci orgán.....	5
8. Rezortný orgán	5
9. Vyjadrenie o vplyvoch zmeny územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice .	5
B. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA.....	6
I. ÚDAJE O VSTUPOCH	6
1. Pôda	6
2. Voda	7
3. Suroviny	8
4. Energetické zdroje.....	8
5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru.....	9
II. ÚDAJE O VÝSTUPOCH.....	9
1. Ovzdušie	9
2. Odpadové vody.....	9
3. Odpady.....	10
4. Hluk a vibrácie	10
5. Žiarenie a iné fyzikálne polia	10
6. Doplnujúce údaje	10
C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA.....	11
I. VYMEDZENIE HRANÍC DOTKNUTÉHO ÚZEMIA	11
II. CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA	11
1. Horninové prostredie	11
2. Klimatické pomery	15
3. Ovzdušie	16
4. Hydrologické pomery	17
5. Pôdne pomery	20

6. Fauna a flóra	22
7. Krajina	25
8. Chránené územia a ich ochranné pásma	26
9. Obyvateľstvo a sídla.....	39
10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti	45
11. Archeologické náleziská.....	46
12. Paleontologické náleziská.....	46
13. Iné zdroje znečistenia.....	46
14. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov	46
III. HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV ÚZEMNO-PLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A ODHAD ICH VÝZNAMNOSTI	48
1. Vplyvy na obyvateľstvo	49
2. Vplyvy na horninové prostredie a geomorfologické pomery	50
3. Vplyvy na klimatické pomery	50
4. Vplyvy na ovzdušie.....	50
5. Vplyvy na vodné pomery	51
6. Vplyvy na pôdu	52
7. Vplyvy na faunu flóru a ich biotopy	52
8. Vplyvy na krajinu	53
9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma.....	53
10. Vplyvy na územný systém ekologickej stability	55
11. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky	56
12. Vplyvy na archeologické náleziská.....	56
13. Vplyvy na paleontologické náleziská.....	56
14. Iné vplyvy	56
15. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi	57
IV. NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE.....	57
V. POROVNANIE VARIANTOV	59
1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	59
2. Porovnanie variantov	60
VI. METODY POUŽITÉ V PROCESSE HODNOTENIA VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE A SPOSOB A ZDROJE ZÍSKAVANIA ÚDAJOV O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA	61
VII. NEDOSTATKY A NEURČITOSTI V POZNATKOCH, KTORÉ SA VYSKYTLI PRI VYPRACOVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ.....	61
VIII. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE.....	61
IX. ZOZNAM RIEŠITEĽOV A ORGANIZÁCIÍ, KTORÉ SA NA VYPRACOVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ PODIEĽALI.....	62
X. ZOZNAM DOPLŇUJÚCICH ANALYTICKÝCH SPRÁV A ŠTÚDIÍ, KTORÉ SÚ K DISPOZÍCIÍ U OBSTARÁVATEĽA A KTORÉ BOLI PODKLADOM NA VYPRACOVANIE SPRÁVY O HODNOTENÍ	63
XI. DÁTUM A POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV PODPISOM A PEČIATKOU OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU SPRACOVATEĽA SPRÁVY O HODNOTENÍ A OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU OBSTARÁVATEĽA	65

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kapitola obsahuje základné údaje o obstarávateľovi a základné údaje o zmene a doplnení územnoplánovacej dokumentácie.

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Označenie

Obec Orechová Potôň

2. Sídlo

Obecný úrad Orechová Potôň, 930 02 Orechová Potôň 281

3. Kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, od ktorého možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii a miesto na konzultácie.

Ing. Szilárd Gálffy, starosta obce
Orechová Potôň, obecný úrad, 930 02 Orechová Potôň 281
tel.: +421 31 5543332
mobil: 0907 700 992
mail: obec@orechovapoton.sk

Ing. Beáta Nagyová, odborne spôsobilá osoba na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcí - registračné číslo 359
930 03 Kráľovičove Kračany 130
mobil: 0905716201
mail: nagyova.beata@wmx.sk

Ing. arch. Monika Dudášová, autorizovaný architekt SKA, registračné číslo 0734 AA (spracovateľ)
Drotárska cesta 37, 811 02 Bratislava
mobil: 0905 641 480
mail: dudasova.mon@gmail.com

Miesto na konzultácie:

Obecný úrad Orechová Potôň, 930 02 Orechová Potôň 281

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O UZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCII

1. Názov

Územný plán obce Orechová Potôň – Zmeny a doplnky č. 1/2016

2. Územie

Kraj	Trnavský
Okres	Dunajská Streda
Obec	Orechová Potôň
Katastrálne územie	Orechová Potôň

3. Charakter

Strategický dokument „Územný plán obce Orechová Potôň – Zmeny a doplnky č. 1/2016“ (ďalej len „ZaD č. 1/2016“) má charakter zmeny a doplnenia strategického dokumentu s miestnym dosahom – Územného plánu obce Orechová Potôň (ďalej len „ÚPN-O“), schváleného uznesením Obecného zastupiteľstva obce Orechová Potôň č. 440/2010-OZ z 24. 08. 2010 v znení zmien a doplnkov (Zmeny a doplnky č. 1/2010, Zmeny a doplnky č. 1/2014, Zmeny a doplnky č. 1/2015).

ZaD č. 1/2016 podliehali zisťovaciemu konaniu podľa § 7 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“).

Na základe výsledkov zisťovacieho konania príslušný orgán, ktorým je v tomto prípade Okresný úrad Dunajská Streda (ďalej len „OÚ DS“) rozhodol, že ZaD č. 1/2016 sa budú posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. (rozhodnutie č. OU-DS-OSZP-2017/009764-21 z 13. 07. 2017). Dôvodom posudzovania boli najmä požiadavky orgánov ochrany prírody a krajiny (Ministerstvo životného prostredia SR, odbor štátnej správy ochrany prírody; Okresný úrad Trnava, odbor starostlivosti o životné prostredie; Okresný úrad Dunajská Streda odbor starostlivosti o ŽP), ktoré požadovali posudzovanie na základe odborného stanoviska Štátnej ochrany prírody SR, Správy CHKO Dunajské luhy a Trnavského samosprávneho kraja, sekcia regionálneho rozvoja (z dôvodu rozsiahleho záberu poľnohospodárskej pôdy).

Hlavný cieľ

Hlavným cieľom „ZaD č. 1/2016“ je:

- aktualizovať súčasný stav a vytvoriť vhodné podmienky pre bývanie obyvateľov obce v bytových a rodinných domoch (lokality č. 7, 8 a 9 - 1/2016);
- vytvoriť podmienky pre rozvoj cestovného ruchu prostredníctvom nových športových, rekreačných a výchovnovzdelávacích aktivít v prírodnom prostredí v nadväznosti na pretekársky okruh medzinárodného významu SLOVAKIA RING (lokality č. 1, 2, 3, 4 a 5 - 1/2016);
- zosúladiť súčasné funkčné využitie územia s ÚPN-O (lokalita č. 6 - 1/2016).

Predmetom ZaD č. 1/2016 je zapracovať aktuálne rozvojové zámery na území obce do platného ÚPN-O a zároveň upraviť reguláciu schválených častí územia.

Lokality riešenia ZaD č. 1/2016 sú definované v nasledujúcej tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1: Lokality riešenia „Zmien a doplnkov č. 1/2016“

Označenie lokality (platný ÚPN)	Označenie lokality (ZaD č. 1/2016)	Funkčné využitie (platný ÚPN-O)	Funkčné využitie (ZaD č. 1/2016)	Popis ZaD č. 1/2016	Poznámka
--, 13-2 časť	1-1/2016	Prvky ekologickej stability „E“ (vo výhlade aj Nepoľn. výroba a sklady – veterné elektrárne „V“ v časti lokality)	Rekreácia špeciálna – Malkia park („RŠ“)	Nová rozvojová plocha	Nová rozvojová plocha na poľn. a nepoľn. pôde (zároveň sa ruší výhládový zámer VE č. 13 - 2)
3-1/2015	2-1/2016	Rekreácia špeciálna – oáza tigra sibírskeho („RŠ“)	Rekreácia špeciálna – Malkia park („RŠ“)	Rozvojová plocha podľa platného ÚPN so zmenou regulácie - so zmenou funkčného využitia	Zmena regulácie spojená so zmenou funkčného využitia z „rekreácie špeciálnej – oáza tigra sibírskeho“ na „rekreáciu špeciálnu – Malkia park“
--, 13-13 časť	3-1/2016	Pol'nohospodárska pôda „P“, Prvky ekologickej stability „E“ (vo výhlade aj Nepoľn. výroba a sklady – veterné elektrárne „V“ v časti lokality)	Šport a telovýchova („Š“)	Nová rozvojová plocha	Nová rozvojová plocha na poľn. a nepoľn. pôde (zároveň sa ruší výhládový zámer VE č. 13-13)
--, 13-15 časť	4-1/2016	Pol'nohospodárska pôda („P“)	Šport a telovýchova („Š“)	Nová rozvojová plocha	Nová rozvojová plocha na poľn. a nepoľn. pôde (zároveň sa ruší výhládový zámer VE č. 13-15)
--	5-1/2016	Pol'nohospodárska pôda („P“)	Šport a telovýchova („Š“)	Nová rozvojová plocha	Nová rozvojová plocha na poľn. pôde
--	6-1/2016	Pol'nohospodárska pôda („P“) = stav v ÚPN / v skutočnosti ostatná plocha	Nepoľnohospodárska výroba a sklady („V“)	Existujúce plochy a zrealizované rozvojové plochy podľa platného ÚPN	Potvrdenie súčasného stavu (existujúce sklady, nezakreslené v platnom ÚPN)
2 - časť	7-1/2016	Bývanie v rodinných domoch („R“)	Bývanie v bytových domoch („B“)	Rozvojová plocha podľa platného ÚPN so zmenou	Zmena regulácie spojená so zmenou funkčného

				regulácie - so zmenou funkčného využitia	využitia z „bývania v rodinných domoch“ na „bývanie v bytových domoch“
2 - časť	8-1/2016	Bývanie v rodinných domoch („R“)	Bývanie v rodinných domoch („B“)	Rozvojová plocha podľa platného ÚPN so zmenou regulácie - bez zmeny funkčného využitia	Zmena regulácie (doplnkového a neprípustného funkč. využitia, max. podlažnosti, max. miery zastavania objektmi a min. podielu zelene)
2 - časť	9-1/2016	Bývanie v rodinných domoch („R“)	Bývanie v rodinných domoch („B“)	Rozvojová plocha podľa platného ÚPN so zmenou regulácie - bez zmeny funkčného využitia	Zmena regulácie (doplnkového a neprípustného funkč. využitia, max. miery zastavania objektmi a min. podielu zelene)

Poznámka: Pre lokality ZaD č. 1/2016“ sa zvolilo označenie „x-1/2016“ (x = poradové číslo lokality, 1/2016 = poradové číslo zmien a doplnkov).

Popis funkčného využitia územia podľa lokalít, ktoré sú predmetom riešenia ZaD č. 1/2016“

Lokality č. 1 a 2

Riešené územie sa vymedzuje na umiestnenie zariadení špeciálnej rekreácie - „Malkia parku“ súčasťou ktorého budú napr.

- prevádzky súvisiace s chovom zvierat (napr. cicavce, vodné vtáctvo, akvárium);
- chovná stanica ohrozených druhov zvierat (napr. snežný leopard, horské gorily, tigre ...);
- záchranná stanica (dožitie zvierat zo zariadení cirkusu);
- veterinárna klinika s operačnou sálou;
- zariadenia služieb (ubytovacie a stravovacie, kongresové centrum);
- zariadenia školské a vzdelávacie s infraštruktúrou (napr. škola v prírode, výchovno-vzdelávacie akcie, stáže napr. pre študentov - veterinárov...);
- vodné plochy, safari, obnova pôvodných biotopov.

Lokalita č. 3

Riešené územie sa vymedzuje na umiestnenie športových a telovýchovných činností a zariadení napr. cyklistika (cyklistické centrum) a športová streľba (strelnica).

Lokalita č. 4 a č. 5

Riešené územie sa vymedzuje na umiestnenie športových a telovýchovných činností a zariadení napr. go-kard (motokáry), off-road (terénne automobily).

Lokalita č. 6

Na riešenom území sa nachádzajú sklady. V rámci ZaD č. 1/2016 sa nenavrhujú žiadne zmeny, jedná sa len o zosúladienie súčasného funkčného využívania územia s ÚPN-O.

Lokalita č. 7

Riešené územie je v platnom ÚPN-O vymedzené na umiestnenie bývania v rodinných domoch. V rámci ZaD č. 1/2016 sa navrhuje zmena regulácie spojená so zmenou funkčného využitia z „bývania v rodinných domoch“ na „bývanie v bytových domoch“.

Lokalita č. 8 a č. 9

Riešené územie je v platnom ÚPN-O vymedzené na umiestnenie bývania v rodinných domoch. V rámci ZaD č. 1/2016 nedochádza k zmenám bilancií oproti platnému ÚPN-O, mení sa len doplnkové a neprípustné funkčné využitie, miera/podiel zastavanosti a zelene.

4. Dotknuté obce

(obec, ktorej územia sa týka navrhovaný strategický dokument, alebo ktorej územie môže byť zasiahnuté prijatím navrhovaného strategického dokumentu)

- Obec Michal na Ostrove, Michal na Ostrove 132, 930 35 Michal na Ostrove
- Obec Vieska, ul. Hlavná 167, 930 02 Vieska.

5. Dotknutý samosprávny kraj

- Trnavský samosprávny kraj, Starohájska 10, 917 01 Trnava

6. Dotknuté orgány

(orgán verejnej správy, ktorého vyjadrenie sa vyžaduje pred schválením zmeny strategického dokumentu)

- Ministerstvo životného prostredia SR, odbor štátnej geologickej správy, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Okresný úrad Trnava, odbor starostlivosti o životné prostredie, Kollárova 8, 917 01 Trnava
- Okresný úrad Trnava, odbor výstavby a bytovej politiky, Kollárova 8, 917 00 Trnava
- Okresný úrad Trnava, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Vajanského, 917 01 Trnava
- Okresný úrad Dunajská Streda, odbor starostlivosti o životné prostredie, Korzo Bélu Bartóka 789/3, 929 01 Dunajská Streda
- Okresný úrad Dunajská Streda, odbor krízového riadenia a CO, Korzo Bélu Bartóka 789/3, 929 01 Dunajská Streda
- Okresný úrad Dunajská Streda, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií Korzo Bélu Bartóka 789/3, 929 01 Dunajská Streda
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Dunajskej Strede, Veľkoblahovská 1067, 929 01 Dunajská Streda
- Regionálna veterinárna a potravinová správa Dunajská Streda, Korzo Bélu Bartóka 789/3, 929 01 Dunajská Streda
- Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, odbor štátneho dohľadu, Továrenská 7, P. O. Box 40, 828 55 Bratislava 24

7. Schvaľujúci orgán

(orgán verejnej správy príslušný na schválenie strategického dokumentu)

Obec Orechová Potôň, obecné zastupiteľstvo, 930 02 Orechová Potôň 281

8. Rezortný orgán

(ústredný orgán štátnej správy do pôsobnosti ktorého strategický dokument patrí)

- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Námestie slobody č. 6, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava

9. Vyjadrenie o vplyvoch zmeny územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Realizáciou „Zmien a doplnkov č. 1/2016“ nebudú dotknuté susedné štáty.

V rámci riešeného územia sa nepredpokladá umiestnenie takých činností, ktoré podliehajú povinne cezhraničnému posudzovaniu, ani také činnosti, ktorých vplyvy by presahovali štátne hranice.

Lokality riešeného územia sú vzdialené od štátnych hraníc s Maďarskou republikou 12 – 16 km.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Kapitola obsahuje údaje o vstupoch (pôda, voda, suroviny, energetické zdroje, nároky na dopravu a inú infraštruktúru) údaje o výstupoch (ovzdušie, odpadová voda, odpady, hluk a vibrácie, žiarenie a iné fyzikálne polia, doplnujúce údaje).

I. ÚDAJE O VSTUPOCH

1. Pôda

Realizácia ÚPN-O Orechová Potôň – Zmeny a doplnky č. 1/2016 si vyžiada trvalé zábery poľnohospodárskej pôdy. Zábery lesných pozemkov sa nepredpokladajú.

1.1. Zábery poľnohospodárskej pôdy

Návrh použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely je v návrhu ZaD č. 1/2016 spracovaný podľa zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o IPKZ a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Prehľad použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účely podľa lokalít je uvedený v nasledujúcich tabuľkách.

Tabuľka č. 2: Návrh na použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely (nové lokality)

Číslo lokality	Navrhované funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpokladaná výmera poľnohosp. pôdy			
			Celkom v ha	z toho		Vybudované hydromelior. zariadenia
				BPJE	Výmera v ha	
1-1/2016	rekreácia špeciálna - Malkia park	71,5574	49,3502	0026002/3 0095001/7	37, 3032 12,0470	závlahy
3-1/2016	šport a telovýchova	22,7927	18,6031	0019002/1 0026002/3 0095001/7	12,8994 2,3694 3,3343	závlahy a odvodnenie
4-1/2016	šport a telovýchova	5,2957	4,6476	0019002/1 0026002/3	3,2534 1,3942	závlahy
5-1/2016	šport a telovýchova	2,9132	2,9132	0019002/1 0026002/3	0,0305 2,8827	-
Spolu	x	102,5590	75,5141	x	75,5141	x

V dôsledku ZaD č. 1/2016 celkový nový záber poľnohospodárskej pôdy predstavuje **75,5141 ha.**

Tabuľka č. 3: Použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely – zmena funkčného využitia odsúhlasených lokalít

Číslo lokality	Schválené funkčné využitie	Navrhované funkčné využitie	Výmera lokality v ha navrhovaná (schválená) v ha	Predpokladaná výmera poľnohosp. pôdy			
				Celkom v ha	z toho		Vybudované hydromeliór. zariadenia
					BPJE	Výmera v ha	
2-1/2016	rekreácia špeciálna – oáza tigra sibírskeho	rekreácia špeciálna Malkia park	3,8759 (3,4681)	3,2166	0095001/7 0026002/3	0,1312 2,0854	závlahy - časť
7-1/29016	bývanie v rodinných domoch	bývanie v bytových domoch	1,5288 (14,6305 - časť)	1,5288	0032062/6	1,5288	závlahy
Spolu	x	x	5,4047 (18,0986)	4,7454	x	4,7454	x

Zmena záberov (zníženie oproti udelenému súhlasu o 0,6593 ha), ktoré sú uvedené v platnom ÚPN-O predstavuje **4,7454 ha**.

Poľnohospodárska pôda na pozemkoch navrhovaných na nepoľnohospodárske využitie je zaradená v 1. stupni kvality (16,1833 ha), 3. stupni kvality (43,9495 ha) a 7. stupni kvality (15,3813 ha).

Okresný úrad Trnava, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva ako vecne a miestne príslušný orgán štátnej správy podľa ustanovenia § 5 ods. 3 písm. e) zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov a zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov po preskúmaní žiadosti obce Orechová Potôň udelil súhlas na použitie poľnohospodárskej pôdy na iné účely podľa § 13 ods. 2 a § 14 zákona v rámci návrhu „Územného plánu obce Orechová Potôň – Zmeny a doplnky č. 1/2016 v navrhovanom rozsahu (list č. OU-TT-OOP4-2017/022069 z 27. 06. 2017).

1.1.1. Dôvody záberov poľnohospodárskej pôdy

Dôvodom na záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely je najmä skutočnosť, že obec Orechová Potôň má vysoký potenciál na rozvoj rekreácie a cestovného ruchu v dôsledku prevádzky existujúceho motoristického okruhu SLOVAKIA RING medzinárodného významu, ktorý z hľadiska komplexnosti ponúkaných služieb vyžaduje umiestnenie ďalších doplnkových športovo-rekreačných aktivít. Obec má veľký záujem podporovať ďalšiu výstavbu navrhovaných zariadení a poskytnúť tak nové možnosti rozvoja obyvateľom a návštevníkom obce.

V obci absentujú objekty rekreácie, športu, služieb a súvisiacej infraštruktúry, a preto je nevyhnutné vytvoriť podmienky na ich doplnenie.

1.2. Zábery lesných pozemkov

V rámci ZaD č. 1/2016 sa so záberom lesných pozemkov neuvažuje.

2. Voda

2.1. Zásobovanie pitnou vodou

V rámci realizácie ZaD č. 1/2016 sa predpokladá zvýšená potreba pitnej vody oproti súčasnemu stavu.

Zvýšená potreba vody bude súvisieť najmä s prevádzkou Malkia parku (lokality č. 1 a 2 – 1/2016).

Potreba pitnej vody bude vypočítaná podľa vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií v rámci projektovej prípravy konkrétnych projektov, ktoré budú umiestňované v Malkia parku.

Vzhľadom na lokalizáciu riešeného územia sa problémy so zabezpečením zdroja vody a potrebného množstva vody nepredpokladajú.

Zariadenia Malkia parku budú zásobované vodou z vlastných studní, ktoré sa predpokladajú vybudovať na riešenom území, objekty RD a BD budú pripojené na verejný vodovod DN 80. Zdroj pitnej vody bude upresnený a potreba vody bude kvantifikovaná v rámci prípravy a posudzovania konkrétnych činností, ktoré budú umiestňované na riešenom území.

2.3. Odkanalizovanie

Splašková kanalizácia zo zariadení Malkia parku bude pripojená na ČOV v areáli SLOVAKIA RING.

Vody z povrchového odtoku (zrážkové vody zo striech objektov a zo spevnených plôch) budú odvedené do kanála, ktorý sa nachádza v blízkosti riešených lokalít. V prípade potreby budú vody z povrchového odtoku prečistené.

3. Suroviny

Pre realizáciu nových objektov a zariadení navrhovaných v rámci ZaD č. 1/2016“ bude potrebné zabezpečiť rôzne suroviny a stavebné výrobky (napr. štrk, piesok, kamenivo, cement, keramické výrobky, betónové dlažby, betónové keramické výrobky, železo, strešné krytiny, izolácie, drevo, plastové výrobky, sklo, elektrické vedenia a káble a iné stavebné hmoty a materiály).

Zdroj ani množstvo potrebných surovín a výrobkov nie je možné v etape vypracovania zmien strategického dokumentu jednoznačne stanoviť. Zdrojmi potrebných surovín a materiálov budú pravdepodobne zdroje, ktoré sa nachádzajú v prijateľnom dosahu riešeného územia. Potreba surovín a výrobkov bude špecifikovaná v ďalších stupňoch prípravy konkrétnych činností.

4. Energetické zdroje

4.1. Zásobovanie elektrickou energiou

V dôsledku realizácie ZaD č. 1/2016 sa neuvažuje so zásadnými zmenami v riešení energetiky obce. Energetické zabezpečenie lokalít č. **2,7,8,9** - 1/2016 je zdokumentované v platnom ÚPN-O, rozdiely v dôsledku zmeny a doplnenia strategického dokumentu nie sú zásadné. Pre lokality č. **1,3,4,5**-1/2016 sa predpokladá potreba elektrickej energie cca 400 kW. Uvažuje sa i s využívaním obnoviteľného zdroja energie (napr. solárne panely). Potreba energie bude špecifikovaná v ďalších stupňoch prípravy konkrétnych činností.

4.2. Zásobovanie zemným plynom a teplom

S potrebou zemného plynu pre činnosti navrhované na nových lokalitách č. 1, 3, 4 a 5 sa neuvažuje. S pripojením nových rozvojových plôch na plynovod sa neuvažuje.

Rovnako sa neuvažuje s potrebou zemného plynu na lokalite č. 2, na ktorej sa navrhuje zmena funkčného využitia.

Pre potreby lokalít 6, 7, 8 a 9, ZaD č. 1/2016 nároky na zemný plyn oproti stavu, ktorý je súčasťou platnej ÚPN-O nemenia.

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

5.1. Doprava

Realizácia ZaD č. 1/2016 nevyžaduje zmenu dopravy (cestnej ani statickej) v dotknutom území. Predpokladá sa zvýšenie frekvencie dopravy po existujúcich komunikáciách v súvislosti s návštevnosťou Malkia parku (cca 35 tis. návštevníkov/rok).

Dopravné cestné pripojenie

Dopravné pripojenie nových lokalít 1,3,4,5 – 1/2016 a existujúcej lokality 2 -1/2016 bude z cesty III/1435 Orechová Potôň – SLOVAKIA RING – Orechová Potôň-Lúky, s následným pripojením na cestu II/572 Bratislava – Dunajská Streda – Komárno. Pripojenie ostatných lokalít riešených v rámci ZaD sa oproti platnému ÚPN-O nemení.

Statická doprava

Statická doprava pre potreby činnosti umiestňovaných na nových lokalitách 1,3,4,5 – 1/2016 a na existujúcej lokalite 2 -1/2016 bude zabezpečená na existujúcich parkoviskách SLOVAKIA RINGU a pri hoteli RING.

Vnútroareálová doprava

K jednotlivým objektom umiestňovaným na riešenom území budú vybudované areálová komunikácia a chodníky požadovanej šírky.

Dopravné zabezpečenie lokalít 6, 7, 8, 9 – 1/2016 je riešené v platnom ÚPN a nie je predmetom ZaD č. 1/2016.

5.2. Telekomunikácie

V dokumentácii „Zmien a doplnkov č. 1/2016“ nedochádza k žiadnym zmenám v riešení telekomunikácií. Bilancie lokalít č. **2,7,8,9**-1/2016 boli spracované v platnom ÚPN, pričom nedochádza k ich zásadným zmenám. Bilancie lokalít č. **1,3,4,5**-1/2016 v súčasnosti nie je možné odhadnúť vzhľadom na charakter ich budúceho využitia (rekreácia, šport), odhad bilancií a návrh riešenia telekomunikácií bude spracovaný v ďalších stupňoch prípravy.

5.4. Televízia internet a miestny rozhlas

V obci Orechová Potôň nie je vybudovaný rozvod káblovej televízie.

Internetové služby sú dostupné prostredníctvom sietí mobilných operátorov a pevnej telekomunikačnej siete.

5.2. Nároky na pracovné sily

V dôsledku realizácie ZaD č. 1/2016 sa predpokladá s vytvorenie cca 40 nových pracovných miest.

II. ÚDAJE O VÝSTUPOCH

1. Ovzdušie

Realizáciou navrhovaných ZaD č. 1/2016 sa nepredpokladá vznik nového veľkého ani stredného zdroja znečisťovania ovzdušia. Nepredpokladá sa ani významné zvýšenie znečistenia ovzdušia oproti súčasnému stavu. Zdroje znečisťovania ovzdušia budú kategorizované v etape konkrétnych činnosti navrhovaných na umiestnenie na riešenom území.

2. Odpadové vody

Nové funkčné využitie územia bude spojené so zvýšením produkcie odpadových vôd oproti súčasnému stavu primerane charakteru a rozsahu navrhovaných činnosti ktoré budú umiestnené na plochách, ktoré sú predmetom ZaD č. 1/2016.

- splaškové odpadové vody
- vody z povrchového odtoku (dažďové vody)

Objem odpadových vôd bude špecifikovaný v ďalšom stupni prípravy konkrétnych projektov.

3. Odpady

Produkcia odpadov sa v dôsledku realizácie ZaD č. 1/2016 zvýši primerane charakteru a rozsahu navrhovaných činností, ktoré budú umiestnené na plochách, ktoré sú predmetom zmeny a doplnenia ÚPN-O. Množstvo a druhy odpadov budú špecifikované v ďalších stupňoch prípravy konkrétnych činností. S vyprodukovanými odpadmi sa musí nakladať podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti odpadového hospodárstva platných v čase ich prípravy a realizácie.

4. Hluk a vibrácie

V rámci realizácie ZaD č. 1/2016 sa nepredpokladá vytvorenie nových veľkých zdrojov hluku. Zdrojmi hluku v rozsahu cca do 20 dB bude chov zvierat v Malkia parku a prevádzky súvisiace s motorizmom. Vzhľadom na lokalizáciu riešeného územia v blízkosti areálu SLOVAKIA RING budú nové činnosti s ktorými sa uvažuje v rámci „Zmien a doplnkov č. 1/2016“ na riešenom území, nepodstatným príspevkom k zmenene hlukových pomerov v dotknutom území oproti súčasnému stavu.

Kumulatívne vplyvy s existujúcimi činnosťami v dotknutom území budú zhodnotené v súvislosti s novými činnosťami, ktorých parametre v etape ZaD nie sú známe.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

Žiarenie

Na území riešenom v rámci ZaD č. 1/2016 sa nepredpokladá umiestnenie takých činností súčasťou ktorých by boli zariadenia, ktoré by mohli byť zdrojom žiarenia. V rámci výstavby a prevádzky uvažovaných zariadení sa nebude nakladať s materiálmi, ktoré by obsahovali prírodné radionuklidy ani materiálmi s obsahom umelých radionuklidov. Nepredpokladá prevádzka otvorených generátorov vysokých a veľmi vysokých frekvencií ani zariadení, ktoré by také generátory obsahovali, tzn. zariadenia, ktoré by mohli byť pôvodcom nepriaznivých účinkov elektromagnetického žiarenia na zdravie zvierat a ľudí.

Nepredpokladá sa ani výskyt žiadnych iných fyzikálnych polí.

Zápach

Zdrojom zápachu môže byť chov zvierat v Malkia parku, ktorý vzhľadom na doterajšie skúsenosti s chovom na lokalite č. 2 – 1/2016 nebude významný ani obťažujúci. Jeho dosah mimo areálu sa nepredpokladá.

6. Doplnujúce údaje

5.1. Významné terénne úpravy a zásahy do krajiny

Terénne úpravy väčšieho rozsahu v súvislosti s realizáciou ZaD č. 1/2016 sa nepredpokladajú. Terénne úpravy menšieho rozsahu môžu byť spojené so zakladaním nových objektov.

Odstraňovanie environmentálnych záťaží

Na území riešenom v rámci ZaD č. 1/2016 sa environmentálne záťaže nevyskytujú. Rekultivácia starej skládky odpadov, ktorá je evidovaná ako stará environmentálna záťaž je riešená v rámci platného ÚPN-O.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. VYMEDZENIE HRANÍC DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Obec Orechová Potôň sa nachádza v okrese Dunajská Streda, hraničí z juhu s územím obce Vieska a Kráľovičove Kračany a Holice, z juhovýchodu s územím obce Veľké Blahovo, zo severozápadu s územím obce Michal na Ostrove a zo severu s územím obce Horná Potôň, Mostová a tokom Malý Dunaj.

Územie riešene v rámci ZaD č. 1/2016 sa nachádza v južnej a strednej časti územia obce.

II. CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

1. Horninové prostredie

1.1. Geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, E., Lukniš, M., in Atlas krajiny SR, 2002) patrí riešene územie do geomorfologických jednotiek, ktoré sú uvedené v tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4: Geomorfologické členenie okresu Dunajská Streda.

Sústava	Alpsko-himalajská
Podsústava	Panónska panva
Provincia	Západopanónska panva
Subprovincia	Malá Dunajská kotlina
Oblasť	Podunajská nížina
Celok	Podunajská rovina

Podľa základného geomorfologického rozdelenia širšie územie vrátane riešeného územia patrí do negatívnych geomorfologických štruktúr Panónskej panvy, kde patria mladé poklesávajúce geomorfologické štruktúry s agradáciou (zvyšovaním zemského povrchu

nanášaním materiálu). Podľa základných typov erózo-denudačného reliéfu ide v záujmovom území o reliéf rovín a nív.

Podunajská nížina je geomorfologická oblasť juhozápadného Slovenska, neogénna panva s pokrovmi spraše a riečnych sedimentov, pre ktorú je typická nepravidelná kryhová depresná štruktúra a ktorá sa v dôsledku nerovnakých poklesov a diferencovaných exogénnych reliéfovotvorných procesov rozčlenila do dvoch morfoštruktúrnych celkov – Podunajskej pahorkatiny a Podunajskej roviny.

Územie obce Orechová Potôň patrí do celku akumulácie Podunajskej roviny.

Podunajská rovina je juhozápadnou časťou Podunajskej nížiny. Nachádza sa na nivách Dunaja a Váhu, má plochu 3 500 km² a minimálnu členitosť terénu. Absolútne výšky sa pohybujú od 107 m n. m. na juhu po cca 160 m n. m. na severe, relatívne výškové rozdiely neprekračujú 30 m. Veľkú časť Podunajskej roviny zaberá Žitný ostrov. Z miest sa tu nachádza Bratislava, Pezinok, Senec, Šamorín, Sládkovičovo, Galanta, Veľký Meder, Dunajská Streda, Sereď, Šaľa, Kolárovo, Nové Zámky, Hurbanovo a Komárno.

Okres Dunajská Streda sa rozprestiera v strednej časti Podunajskej roviny, ktorá predstavuje mladú štruktúrnu poriečnu rovinu, ktorej vývoj v dôsledku tektonickej lability a ďalších faktorov prebieha i v súčasnosti.

Územie Obce Orechová Potôň vrátane územia riešeného v rámci ZaD č. 1/2016. je rovina so sklonom územia menej ako 1°. Priemerná nadmorská výška riešeného územia je cca 114 m n. m.

1.2. Geologické pomery

Podľa regionálno-geologického členenia Západných Karpát (VASS *et. al.* 1988) je územie obce Orechová Potôň súčasťou Podunajskej panvy – gabčíkovej panvy.

Podľa inžiniersko-geologickej rajonizácie územia Slovenska patrí územie navrhovanej činnosti do regiónu neogénnych tektonických vklesnín, oblasť vnútrokarpatských nížin, rajón údolných riečnych náplavov, s prevažne štrkovitými zeminami (Hrašna, 1988).

Podunajská nížina je tvorená vodorovne uloženými, vrásnením neporušenými mladotretihornými vápnitými ílmi a pieskami, ležiacimi na oklesnutom kryštalickej jadre. Pokrývajú ich naplaveniny Dunaja, ktoré vytvárajú mohutný, náplavový kužeľ. Počas štvrtohôr došlo k ukladaniu hrubších i jemnejších uloženín.

Geologická stavba územia

Na geologickej stavbe širšieho územia sa podieľajú sedimenty neogénu a kvartéru.

Neogén – v jeho podloží je predpoklad výskytu hornín malokarpatského kryštalinika. Je reprezentovaný sedimentmi sarmatu, panónu a pontu.

- *sarmat* – vystupuje lokálne v podloží panónu a je tvorený sedimentmi klasickými-hrubozrnnými pieskami s ojedinelými vložkami ílov, ktoré sú prevažne svetlosivé, sivé, často stlmené vápnitým alebo kaolinickým tmelom;
- *panón* – vývoj panónu nie je jednotný a je zastúpený prachovopiesčitými ílmi až ílovcami, zväčša vápenitými. Íly sú prevažne modrosivé až sivé, s vložkami dobre opracovaných jemno až hrubozrnných sivých kremitých pieskov s vápnito-piesčitými konkréciami a stmelеныmi pieskami vo forme platničiek o mocnosti do 50 cm. Sedimenty panónu vstupujú v hĺbke 11 – 37 m p. t., hĺbka narastá smerom k východu;
- *pont* – je zastúpený súvrstvom pestrých ílov, zelenkavosivých, žltosivých, svetlosivých s obsahom drobných vápenitých a mangánových konkrécií. Typické pre pont sú pestré plastické, temer nepiesčité íly s polohami jemnozrnných pieskov, ojedinelé hrubozrnných štrkov. Priebeh pontských sedimentov sa predpokladá v hĺbke 5 – 25 m s poklesom hĺbky JV smerom.

Kvartér – je zastúpený prevažne fluviálnymi sedimentmi pleistocénu a holocénu. Pleistocénne sedimenty tvoria rozsiahle pokryvy štrkov, ktoré sú odstupňované do terasových stupňov. V ich nadloží vystupujú holocénne štrkovito- piesčité nánosy, pokryté hliníťmi pieskami a hlinami. Charakteristické pre fluviálne sedimenty sú zrnitosťné rozdiely v

smere horizontálnom ako aj vertikálnom (hliny, piesky, piesčité štrky, štrky s obsahom piesku 5 - 20 %). Horizontálna zrnitosť variabilita sedimentov Dunaja je podmienená unášacou schopnosťou toku a jej zmenami v dôsledku zmien koryta rieky. Dôkazom toho sú početné ramená Dunaja, ako aj mŕtve ramená.

Pleistocénne štrky sú staršieho a mladšieho veku a líšia sa vyšším obsahom piesčitej frakcie. Na hranici oboch vrstiev sa nachádza poloha hrubozrnných štrkov s balvanmi. Štrky po petrografickej stránke obsahujú - kremeň, rohovce, granity, menej vápence o Ø 3- 5 cm, menej až do 15 cm. Mocnosť štrkovito- piesčitých náplavov sa pohybuje v rozmedzí 5 - 25 m. V nadloží štrkov takmer v celej oblasti tvoria pokryvnú vrstvu prachovité, piesčité, ílovito- piesčité hliny a prachovité piesky, ktoré postupne prechádzajú v jemnozrnné piesky. Mocnosť hĺn povodňového charakteru je variabilná s rôznymi prechodmi, hliny piesky- štrky a závislá od značnej miery od mladej tektoniky, ktorá ovplyvnila vrstvy štrkov.

Na riešenom území sa nachádzajú prevažne fluviálne sedimenty – najmä nívne humózne hliny alebo hlinito-piesčité až štrkovito-piesčité hliny dolinných nív. Na menšej časti územia, na lokálnych zamokrených depresiách prípadne starších mŕtvych ramenách je možnosť výskytu sedimentov rašelinísk.

Ložiská nerastných surovín

Na území okresu Dunajská Streda eviduje OBÚ v Bratislave dva dobývacie priestory (tabuľka č. 5), tri chránené ložiskové územia vyhradených nerastov (tabuľka č. 6) a 11 ložísk nevyhradených nerastov (tabuľka č. 7).

Tabuľka č. 5: Dobývacie priestory v okrese Dunajská Streda

Por. č.	obývacieho priestoru	Nerast
1.	Okoč	štrkopiesky
2.	Okoč I	štrkopiesky

Zdroj: OBÚ v Bratislave

Tabuľka č. 6: Chránené ložiskové územia v okrese Dunajská Streda

Por. č.	Názov chráneného ložiskového územia	Nerast
1.	Okoč	štrkopiesky
2.	Šamorín	granát
3.	Šamorín I	ropa a zemný plyn

Zdroj: OBÚ v Bratislave

Tabuľka č. 7: Ložiska nevyhradených nerastov na území okresu Dunajská Streda

Por. č.	Lokalita, parcelné číslo	Nerast
1.	Čakany 482/36, 482/34	štrkopiesky
2.	Čečínska Potôň 1406/1-časť A	štrkopiesky
3.	Čečínska Potôň 1406/1-časť B	štrkopiesky
4.	Čečínska Potôň 1386/1,2,8,9 a 1388/1,2,3,4,5	štrkopiesky
5.	Eliášovce 724/3	štrkopiesky
6.	Hviezdoslavov 1123/3, 1124/1, 978/5,6	štrkopiesky
7.	Kostolné Kračany 150/1, 250/72	štrkopiesky
8.	Kvetoslavov 307/18	štrkopiesky
9.	Oľdza 146/12, 146/13	štrkopiesky
10.	Rastice 1340/10 a 1341	štrkopiesky
11.	Vrakúň, viac pozemkov	štrkopiesky

Zdroj: OBÚ v Bratislave

Na území obce Orechová Potôň, ani v jej bezprostrednej blízkosti sa nevyskytujú žiadne dobývacie priestory, chránené ložiskové územia ani ložiska nevyhradených nerastov. Riešené územie nepatrí ani do území, znehodnotených ťažbou.

Geodynamické javy

Geodynamické javy (napr. zosuvy, erózia, seizmicita, tektonika) spôsobujú zmeny štruktúry horninového prostredia, pôd, reliéfu a hydrologických pomerov, ako aj celkovú zmenu kvality životného prostredia. Môžu ohrozovať, obmedzovať, prípadne až znemožňovať využívanie územia. Mnohé z nich môžu byť vyvolané alebo aktivizované činnosťou človeka.

Seizmicita územia

Územie obce Orechová Potôň leží podľa STN 73 0036/97 v pásme charakterizovanom intenzitou 7° MSK-64, kategórie B.

Erózia

Pôdy na území obce Orechová Potôň sú bez nebezpečenstva ohrozenia vodnou eróziou. Na prevažnej časti územia obce Orechová Potôň je vystavená žiadnej až slabej veternej erózií okrem územia južne od zastavaného územia obce a časti územia riešeného v rámci ZaD č. 1/2016, kde sa vyskytuje stredné ohrozenie veternou eróziou.

Zosuvy

Územie okresu Dunajská Streda je z hľadiska svahových porúch veľmi stabilné. Stabilita je daná absenciou základných faktorov spôsobujúcich zosuvy. Preto sa terén v prirodzenom stave nezosúva. K svahovým pohybom dochádza len pri necitlivom zásahu do prírodného prostredia (výstavba komunikácií, ťažba nerastných surovín, a iné).

Vzhľadom na rovinatý reliéf celého územia obce Orechová Potôň a územia riešeného v rámci ZaD č. 1/2016 sa neočakáva náchylnosť k vzniku zosuvov ani iných geodynamických javov. Riešené územie nevykazuje žiadne znaky nestability územia v prirodzenom stave, ktoré by mohli limitovať využívanie riešeného územia. Na základe uvedených dôvodov možno záujmové územie hodnotiť ako územie stabilné. Riešene územie nie je územím, vyžadujúcim zvýšenú ochranu z hľadiska zosuvov.

Tektonika

Podľa tektonickej mapy Slovenska (V. Bezák et al., 2004) je územie obce Orechová Potôň i širšie územie členené takto:

Základné tektonické členenie	Vnútorne západné Karpaty
Tektonická etapa	Nealpínske tektonické štruktúry Západných Karpát
Skupiny naložených formácií	Formácie vnútorných Západných Karpát naložené na paleoalpínsku príkrovovú sústavu
Naložené formácie	Sedimentárne panvy s neogénou a kvartérnou výplňou
Typ naložených formácií	Termálne extenzné panvy a depresie
Popis	panvy generované nerovnomerným stenčovaním litosféry (s izopachami hrúbky v km): územie pokryté sedimentmi kvartéru (hrúbka 100 - 400 m)

Radónové riziko

Podľa údajov Uranpresu sa zastavané územie obce Orechová Potôň nachádza v zóne nízkeho a stredného uránového rizika. Objemová aktivita ^{222}Rn v pôdnom vzduchu sa pohybuje v hodnotách 30 - 100 Bq.m⁻³.

Lokality č 6, 7, 8 a 9-1/2016 riešene v rámci ZaD č. 1/2016 sa nachádzajú v zóne nízkeho radónového rizika, lokality č. 1, 2, 3, 4 a 5-1/2016 sa nachádzajú v zóne stredného radónového rizika.

2. Klimatické pomery

Podľa mapy klimatických oblastí (*Atlas krajiny SR, 2002*) riešené územie patrí do teplej klimatickej oblasti, klimatického okrsku teplého, veľmi suchého s miernou zimou.

Priamo na území dotknutej obce Orechová Potôň nie je umiestnená meteorologická stanica. Obec Orechová Potôň sa nachádza medzi meteorologickými stanicami SHMÚ Bratislava – letisko a Gabčíkovo.

Vybrané ukazovatele klimatických pomerov v okrese Dunajská Streda sú uvedené v tabuľke č. 8.

Tabuľka č. 8: Vybrané ukazovatele klimatických pomerov v okrese Dunajská Streda

Ukazovateľ	M. j.	Hodnota
Priemerná teplota vzduchu	°C	9 - 10
Priemerná teplota vzduchu v januári	°C	-3
Priemerný úhrn zrážok	mm	500 - 550
Počet dní so snehovou pokrývkou	deň	37 - 40
Priemerná výška snehovej pokrývky	cm	7
Počet vykurovacích dní	deň	210 - 220
Počet mrazových dní	deň	2
Počet letných dní	deň	50
Priemerne ročné sumy globálneho žiarenia	kWh.m ²	1 250 – 1 300
Výskyt hmiel	deň	20 - 45

Teplotné pomery

Najchladnejším mesiacom v riešenom území je december a január s priemernou mesačnou teplotou – 0,2 °C a najteplejšími mesiacmi sú júl a august. Priemerná ročná teplota vzduchu je viac ako 10 °C tzn. že táto oblasť patrí k najteplejším na Slovensku.

Tabuľka č. 9: Priemerné mesačné teploty vzduchu (°C) na stanici Gabčíkovo

Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2001	0,8	3,2	7,3	10,2	17,8	17,9	21,2	21,8	13,6	13,1	3,3	-4,7
2004	-2,7	1,9	4,4	12,3	14,9	18,9	20,9	21,6	16,8	11,9	5,4	0,8
2007	4,8	4,8	7,4	12,4	16,9	21,3	22,3	21,9	13,8	8,2	3,3	-0,2
2009	-1,8	1,0	5,7	15,7	16,3	18,3	22,0	21,2	17,2	10,1	6,6	1,0

Zdroj: SHMÚ

Zrážkové pomery

Záujmové územie patrí do suchej klímy. Priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje v medziach 500 - 650 mm. Prevládajúce množstvo zrážok spadne v letnom období.

Tabuľka č. 10: Priemerné mesačné úhrny zrážok (mm) na stanici Gabčíkovo

Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2001	12,0	23,2	41,9	19,6	40,6	29,1	95,7	48,8	113,9	8,7	32,2	23,2
2004	32,4	40,0	44,3	28,7	57,6	128,4	43,9	35,1	40,7	47,3	42,5	19,7
2007	40,3	28,9	66,3	26,3	53,3	77,9	25,4	64,3	145,3	74,2	46,6	24,9
2009	46,7	75,3	44,6	20,0	39,4	163,1	91,7	54,6	24,4	56,9	54,7	58,0

Zdroj: SHMÚ

Snehové zrážky sa na dotknutom území vyskytujú v období november až marec a sú veľmi premenlivé a málo stabilné. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou je cca 37 - 40. Dĺžka zotrvania snehovej pokrývky do 5 cm v oblasti je cca 14 dní v roku a s pokrývkou viac

ako 10 cm cca 4 dni v roku. Hodnoty relatívnej vlhkosti sa pohybujú v intervale 69 – 84 %. Ročný chod oblačnosti je charakterizovaný maximom v decembri a minimom v júli až septembri.

Veterné pomery

Podunajská rovina patrí k najveternejším miestam v rámci Slovenska. Najčastejším smerom prúdenia vetra je severozápadný vietor. Priemerný počet bezveterných dní v roku je len cca 90 dní.

Tabuľka č. 11: Priemerné rýchlosť vetra (m/s) na stanici Gabčíkovo

Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2001	2,4	3,6	2,8	3,0	2,1	3,2	2,3	2,2	1,9	1,5	3,0	2,1
2002	1,6	2,2	2,7	2,2	2,9	2,6	2,2	1,9	1,6	1,4	1,9	1,6
2003	1,8	1,9	1,8	2,5	2,2	1,5	2,1	1,4	1,9	2,0	1,9	2,8
2004	2,6	2,5	2,5	2,4	2,2	1,9	2,6	1,9	2,2	1,6	2,8	1,8

Zdroj: SHMÚ

Územie navrhovanej činnosti sa svojimi klimatickými pomermi výrazne nelíši od klimatických pomerov na staniciach Bratislava letisko a Gabčíkovo.

3. Ovzdušie

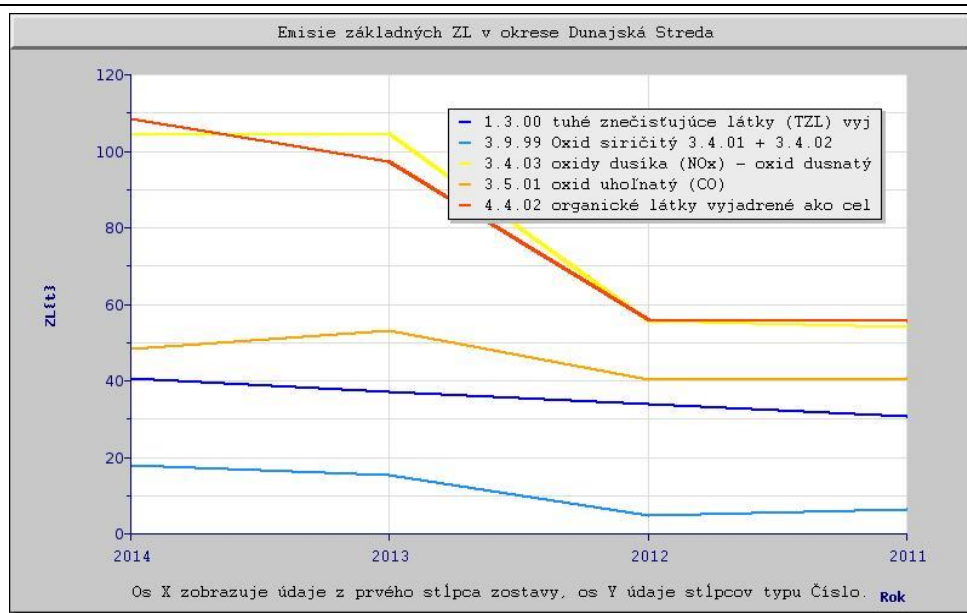
Z hľadiska kvality ovzdušia záujmové územie nepatrí medzi zaťažené oblasti. Okres Dunajská Streda patrí v rámci SR z hľadiska znečistenia ovzdušia k menej zaťaženým územiám (čo je dôsledok spolupôsobenia viacerých faktorov: napr. nížinný reliéf, absencia priemyselných závodov znečisťujúcich ovzdušie). Na znečisťovanie ovzdušia sa v regióne v podstatnej miere podieľajú existujúce stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a automobilová doprava, ktoré zaťažujú ovzdušie hlavne tuhými znečisťujúcimi látkami, SO_x, NO_x a CO. Rozhodujúce je znečistenie ovzdušia malými zdrojmi (lokálne kúreniská, malé prevádzky bez odlučovacích zariadení). Nemalý podiel na vysokej prašnosti má veterná erózia a poľnohospodárstvo.

Ovzdušie je zaťažované predovšetkým základnými znečisťujúcimi látkami. Najväčšími producentmi exhalátov sú energetický priemysel a komunálna energetika. Významnou oblasťou znečisťovania ovzdušia je neustále narastajúca intenzita cestnej dopravy. Všeobecne je známe, že vozidlá s benzínovým motorom zodpovedajú za 90 % celkových emisií prchavých organických látok z dopravy. Aj napriek ďalším negatívnym javom (hluk, vibrácie, dopravné nehody) ani tento vplyv však, vzhľadom na veľmi nízku frekvenciu cestnej dopravy, nie je v dotknutom území rozhodujúci.

Vývoj emisií hlavných znečisťujúcich látok je od roku 2000 sledovaný prostredníctvom databázy Národného emisného inventarizačného systému (NEIS), ktorá sa spracováva za jednotlivé okresy na príslušných obvodných úradoch. NEIS rozlišuje veľké a stredné zdroje znečisťovania ovzdušia a predajcov palív. Malé zdroje znečisťovania ovzdušia evidujú jednotlivé mestské a obecné úrady.

Tabuľka č. 12: Emisie zo stacionárnych zdrojov – okres Dunajská Streda v rokoch 2012 - 2015

Názov znečisťujúcej látky	Množstvo ZL(t) za rok 2012	Množstvo ZL(t) za rok 2013	Množstvo ZL(t) za rok 2014	Množstvo ZL(t) za rok 2015
Tuhé znečisťujúce látky	33,888	36,999	40,503	26,131
Oxidy síry (SO ₂)	4,836	15,394	17,811	22,005
Oxidy dusíka (NO ₂)	55,778	104,579	104,743	107,640
Oxid uhoľnatý (CO)	40,466	53,224	48,261	47,251
Organické látky – celkový organický uhlík (TOC)	55,971	97,358	108,399	121,337

Zdroj: NEIS

Aj keď okres Dunajská Streda nepatrí medzi oblasti riadenia kvality ovzdušia, medzi významné zdroje znečistenia ovzdušia v okrese Dunajská Streda patrili v roku 2015 najmä zdroje uvedené v tabuľke č. 13.

Tabuľka č. 13: Najväčší znečisťovatelia ovzdušia v okrese Dunajská Streda za rok 2015 (t)

Názov prevádzkovateľa	TZL	SO ₂	NO _x	CO
Agropodnik, a. s.	8,94	-	-	-
ECO PWR, s. r. o.	-	12,46	14,0	-
BPS Hubice, s.r.o.	-	5,27	-	-
TEPLÁREŇ, a.s.	-	-	25,49	-
ASTOM ND, s. r. o.	-	-	-	9,77

Zdroj: SHMU

Vzhľadom k všeobecne priaznivým klimatickým a mikroklimatickým pomerom je územie dobre prevetrávané, v dôsledku čoho dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu emitovaných znečisťujúcich látok. Na druhej strane však bariérami nechránená krajina, najmä južná časť bola a zostáva potenciálne veľmi náchylná na veternú eróziu.

Elektromagnetický smog

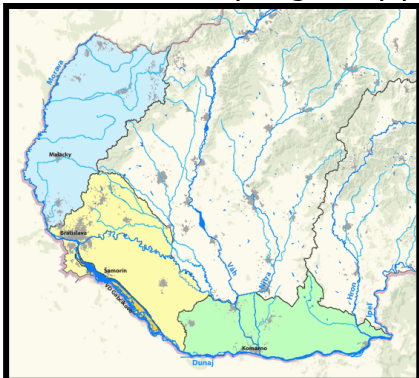
Územie obce Orechová Potôň nepatrí medzi územia so zvýšenými resp. s normou prekračujúcimi hodnotami elektromagnetického smogu.

4. Hydrologické pomery

Z hľadiska hydrogeologického patrí Žitný ostrov na ktorom sa nachádza riešené územie medzi najvýznamnejšie oblasti a to tak z hľadiska množstva ako aj kvality podzemných vôd. Hydrogeologické pomery sú viazané na geologickú a geomorfologickú stavbu územia. Geologická stavba územia podmienila vznik dvoch hydrogeologických celkov, neogénu a kvartéru. Sedimenty neogénu sú prakticky nepriepustné, podzemná voda je viazaná na polohy pieskov. Táto voda má artézsky (napätý) charakter. V kvartérnych sedimentoch je podzemná voda viazaná na štrkový komplex.

4.1. Povrchové vody

Riešené územie hydrograficky patrí do hlavného povodia hraničnej rieky Dunaj.

4.1.1. Vodné toky

Územie obce Orechová Potôň hydrograficky patrí do hlavného povodia Dunaja. Nachádza sa na Žitnom ostrove medzi tokmi Dunaj (cca 10 km juhozápadne od zastavaného územia obce Orechová Potôň) a Malý Dunaj (cca 9 km severne a severovýchodne od zastavaného územia obce).

Povodie Dunaja má plochu 817 000 km², z toho na území Slovenska 47 100 km². Celková dĺžka toku Dunaj je 2 857 km z toho na území Slovenska 172 km. Priemerný prietok 2 290 m³/s, minimálny prietok 570 m³/s a maximálny prietok 10 500 m³/s.

Najvyššie vodnosti Dunaja sú viazané na topenie snehov najmä s ľadovcov a pripadajú na mesiace február až apríl. Najvyššia hodnota priemerného mesačného prietoku je v mesiaci apríl a najnižšia hodnota priemerného mesačného prietoku v mesiaci november. Zvýšenie vodnosti v priebehu leta, koncom jesene a začiatkom zimy vzniká v dôsledku výdatných búrok a dažďov. Začiatok zamrzania rieky pripadá na obdobie začiatku januára a koniec zamrzania na začiatok mesiaca február.

Dunaj je rieka s pomerne vyrovnaným rozdelením odtoku v priebehu roka. Prietokový režim v Dunaji je ovplyvnený vodnými dielami. Hladinový režim Dunaja na území Slovenska je ovplyvnený vodným dielom Gabčíkovo. Dunaj je najbližším prirodzeným vodným tokom k územiu obce Orechová Potôň, tvorí priepustnú okrajovú podmienku zvodnenej vrstvy záujmového územia a tak je tu hlavným hydrologickým činiteľom.

Tabuľka č. 14: Priemerné mesačne a extrémne prietoky na toku Dunaj v m³.s⁻¹ (2010)

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Tok: Dunaj				Stanica: Bratislava				riečny kilometer: 1868,75					
Qm	1384	1355	2123	1802	2481	4023	2384	2871	2318	1471	1417	1891	1130
Qmax 2010	8071						Qmin 2010						
Qmax 1901 - 2009						10400	Qmin 1901 - 2009						
							580,0						

Zdroj: SHMÚ

Povrchová voda sa sleduje v rámci monitoringu kvality.

Kvalitu vody v Dunaji ovplyvňuje najmä prítok Moravy, komunálne odpadové vody z mechanicko-biologickej čistiare odpadových vôd Petržalka (ČOV), priemyselné odpadové vody z mechanicko-chemicko-biologickej ČOV zo závodu Slovnaft a mechanicko-chemickej ČOV zo závodu Istrochem.

Riešené územie (lokality č. 1, 2, 3, 4 a 5 – 1/2016) patrí do povodia rieky Malý Dunaj, ktorý preteká cca 3,5 – 6,5 km severovýchodne od riešeného územia. Najvyššie vodnosti Malého Dunaja sú viazané na topenie snehov a pripadajú na mesiace február až apríl. Najnižšia hodnota priemerného mesačného prietoku sa viaže na september. Podružne zvýšenia vodnosti v priebehu leta, koncom jesene a začiatkom zimy vznikajú v dôsledku výdatných búrok a dažďov. Začiatok zamrzania riek pripadá na obdobie začiatku januára a koniec na

začiatok mesiaca február. Prirodzený odtok povodia Malý Dunaj tvorí hydrologický režim tokov s relatívne malou vodnosťou, stekajúce z východných svahov Malých Karpát. Hodnoty priemerných ročných prietokov na týchto tokoch sa pohybujú v rozpätí 30 až 90 % dlhodobého priemerného ročného prietoku.

Priemerné mesačné prietoky na toku Malý Dunaj (stanica Nová Dedinka, rkm 107,50, plocha povodia 215,30 km²) v roku 2010 je uvedený v tabuľke č. 12.

Tabuľka č. 15: Priemerné mesačné a extrémne prietoky na Malom Dunaji v m³.s⁻¹

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Tok: Malý Dunaj				Stanica: Nová dedinka				riečny kilometer: 107,50					
Qm	29,00	27,55	29,56	27,26	27,83	29,33	26,91	26,46	28,45	27,55	29,51	30,68	28,34
Qmax 2010	68,69						Qmin 2010						
Qmax 1968 - 2009	126,1						Qmin 1968 - 2010						
							4,377						

Zdroj: SHMÚ

Kvalitu vody v toku Malý Dunaj možno hodnotiť ako nízku a Malý Dunaj možno označiť ako tok so značne znečistenou vodou. Kvalita vody v toku Malý Dunaj sa v posledných rokoch mierne zlepšila. K zlepšeniu došlo v skupine ukazovateľov kyslíkového režimu, biologických a mikrobiologických ukazovateľov.

Územím obce Orechová Potôň preteká niekoľko umelých vodných kanálov: Klatovský kanál, Starý klatovský kanál, Predlúčny kanál, Blahovský kanál, Viliamov kanál, Prícestný kanál

V blízkosti riešeného územia (lokality č. 1, 2, 3, 4 – 1/2016) pretekajú: Predlúčny kanál, Blahovský kanál, Starý Klatovský kanál, Prícestný kanál.

4.1.2. Vodné plochy

V blízkom okolí územia riešeného v rámci ZaD č. 1/2016 sa nachádza niekoľko menších vodných plôch. Jedna z nich je súčasťou riešeného územia, ďalšia juhovýchodne od riešeného územia sa nachádza za cestou III/1435.

Juhovýchodne od riešeného územia (cca 1,4 km od lokalít 4 a 5-1/2016) sa nachádzajú Veľkoblahovské rybníky. Jedna z malých vodných plôch je súčasťou Malkia, parku.

4.2. Podzemné vody

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (J. Šuba a kol., 1984) patrí riešené územie do hydrogeologického rajónu Q 052 Kvartér juhozápadnej časti Podunajskej roviny (SHMÚ, Bratislava 1984). Ide o oblasť trvalého dopĺňovania zásob podzemnej vody z Dunaja. V tomto území tečie Dunaj vyvýšene nad hladinou podzemnej vody a dopĺňa jej zásoby po celý rok. Na území Žitného ostrova sa nachádzajú podzemné vody s voľnou hladinou a artézske podzemné vody, ktoré sú viazané. Zavodené sedimenty majú mocnosť 2 – 6 m a vyskytujú sa v hĺbke 100 – 400 m i viac.

Žitný ostrov je najväčšou zásobárňou pitnej vody v Európe. Najvýznamnejším hydrologickým celkom Žitného ostrova je komplex dunajských štrkov, ktorý predstavuje obrovskú nádrž podzemných vôd – cca 10 miliárd m³ kvalitnej pitnej vody, ktorá je neustále dopĺňaná vodou presakujúcou z riek. Množstvo podzemnej vody závisí od rozsahu, mocnosti a priepustnosti riečnych uloženín (aluviálnych nív – štrky, piesky, hliny). Uloženiny Dunaja na Žitnom ostrove majú mocnosť od cca 10 – 15 m pri Bratislave až po cca 200 m pri Dunajskej Strede a Gabčíkove. V kvartérnych sedimentoch je podzemná voda viazaná na štrkový komplex. Hladina podzemnej vody je v priamej hydraulikej spojitosti s hladinou vody v Dunaji. Pre dopĺňanie bazénu podzemnej vody má mimoriadny význam Dunaj, ktorého vody infiltrujú do štrkopiesčitých náplavov. Hlavným znakom dunajských sedimentov je vysoká prietočnosť a značná heterogenita prostredia. K zmene zrnitostného zloženia sedimentov dochádza už na malých vzdialenostiach. Pomerne častý výskyt polôh výrazne priepustnejších ako okolité nadložné či podložné vrstvy, čím sa v súvrství vytvárajú určité privilegované cesty.

Režim podzemných vôd je ovplyvňovaný stavom hladín Dunaja. Generálny smer prúdenia podzemných vôd je SZ - JV.

Využitelné množstvo podzemných vôd v rajóne Q 052 bolo 21 117,48 l.s⁻¹ (SHMÚ 2011), odber v tom istom čase predstavoval 2 323,28 l.s⁻¹, čo predstavuje dobrý bilančný stav.

Hladina podzemnej vody v oblasti Žitného ostrova je voľná. V oblasti, kde sa nachádza riešené územie vystupuje hladina podzemnej vody bližšie k povrchu. Hladina podzemnej vody na riešenom území bola zistená predchádzajúcimi prieskumami v hĺbke cca 1,5 m p. t.

Hydrogeologické pomery riešeného územia

Typ zvodnenca 1	Zvodnenec s prevažne medzizrnovým typom priepustnosti (prevažne nespevnené sedimenty); Štrky; Fluviálne
Typ zvodnenca 2	Rozsiahle a hydrogeologicky vysoko produktívne zvodnenec.
Litogeochemia	Štrky
Sedimentačné prostredie	Fluviálne
Popis	štrky, piesčité štrky a piesky, prevažne pleistocénne s anizotropiou často prekryté piesčitými hlinami; priepustnosť pórová, hladina podzemnej vody voľná v hydrologickej spojitosti s tokmi; tvoria hydraulický celok s neogénymi drobnými štrkami v podloží

Pramene a pramenné oblasti

Na riešenom území ani v jeho okolí sa nenachádzajú významné pramene a pramenné oblasti využívané pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

4.2.1. Pramene termálnych a minerálnych vôd

V okrese Dunajská Streda sa nachádzajú termálne a minerálne pramene v 13 lokalitách (Čilistov, Dunajská Streda, Čalovo, Topolníky, Horná Potôň, Čalovo, Gabčíkovo, Bohel'ov, Lehnice, Čiližská Radvan', Topolovec, Dunajský Klatov, Zlaté Klasy).

Na severnom okraji obce Orechová Potôň v areáli skleníkového hospodárstva sa nachádza termálny prameň (DS-4, Vrt FGHP - 1). Vrt je vybavený oceľovou rúrovou sústavou, pomocou čerpadla je termálna voda vedená na vykurovanie skleníkov. Ďalší geotermálny vrt (DS - 10, vrt VHP - 12 - R) je situovaný na severnom okraji obce Horná Potôň pri križovatke ciest II/572 a cesty do obce Horná Potôň. Vrt je oplotený a pod prístreškom. Je vystrojený ťažobnou kolónou s kolektormi a slúži ako reinjektačný vrt pre spätné zatlačenie termálnej vody z vrtu DS -4/FGHP - 1.

5. Pôdne pomery

Pôda je nezastupiteľná zložka životného prostredia a nenahraditeľný prírodný zdroj. Vývoj pôd je výrazne ovplyvňovaný všetkými prvkami fyzicko-geografického prostredia (substrátom, reliéfom, klímou, vodou, rastlinstvom a živočíštvom) sprevádzaný zložitými chemickými, fyzikálnymi a biologickými procesmi ale aj antropogénnymi zásahmi do pôdy.

Výmera a štruktúra pôdy

Výmera pôdy v okrese Dunajská Streda a obci Orechová Potôň k 31. 12. 2016 je uvedená v tabuľke č. 16.

Tabuľka č. 16: Výmera pôdy v okrese D. Streda a v obci Orechová Potôň (k 31. 12. 2016)

Okres/obec	PP spolu	LP	Vodné pl.	Zast. pl.	Ostatné plochy	Celkom ha
Dunajská Streda	80 043	7 080	8 334	7 743	4 060	107 459
Orechová Potôň	1 640	106	119	193	50	2 107

Zdroj: ŠÚ SR

ZaD č. 1/2016 súvisí so záberom poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely.

Pôdne typy

Pôdny typ je základnou identifikačnou jednotkou morfogenetickú i agronomickej kategorizácie pôd. Zahŕňa skupinu pôd charakterizovanú rovnakou stratigrafiou pôdneho profilu, tzn. určitou kombináciou diagnostických horizontov, ako výsledok kvalitatívne špecifického typu pôdotvorného procesu, ktorý sa vyvíjal a vyvíja v rovnakých hydrotermických podmienkach pod približne rovnakou vegetáciou.

Z pôdných typov sa na riešenom území nachádzajú:

- čiernice glejové, nekarbonátové (43,9495 ha) - sú to pôdy s tmavým humusovým horizontom, vyskytujúce sa prevažne v nivách vodných tokov, menej na pahorkatinách na miestach ovplyvnených vyššou hladinou podzemnej vody;
- čiernice typické, prevažne karbonátové stredne ťažké až ľahké s priaznivým vodným režimom (16,1833 ha);
- černoze (plytké) na aluviálnych sedimentoch, stredne ťažké, väčšinou karbonátové (1,5288 ha) - pôdnym typom s tmavým humusovým horizontom vyskytujúce sa na sprašiach, na starších nivných sedimentoch, kde už veľmi dlhú dobu nedochádzalo k záplavám a v niektorých územiach na sprašových hlinách;
- organozeme - rašelinové pôdy (15,3813 ha) - pôda s rašelinovým Ot - alebo humolitovým Oh - horizontom s hĺbkou viac ako 0,5 m, nad glejovým G - horizontom alebo nad kompaktnou horninou zamedzujúcou odtok vody. Pôdotvorný substrát tvoria organogénne sedimenty – rašeliny slatinné, prechodné a vrchovištne.

Pôdne druhy

Podľa percentuálneho obsahu jednotlivých zrnitostných frakcií sa pôdy triedia na tzv. pôdne druhy.

Pre vyjadrenie zrnitosti pôd sa u nás najviac používa Nováková klasifikácia, ktorá triedi pôdy na 7 druhov (piesočnaté, hlinitopiesočnaté, piesočnatohlinité, hlinité, ílovitohlinité, ílovité a íly) podľa obsahu hrubého ílu (frakcie pod 0,01 mm).

Pôdy na riešenom území a v okolí riešeného územia sa zaraďujú podľa uvedenej klasifikácie medzi pôdy *hlinité*, tzn. pôdy s obsahom častíc < 0,01 mm 30 – 45 %, pôdy *stredne ťažké*; pôdy *piesočnatohlinité* tzn. pôdy s obsahom častíc < 0,01 mm 30 – 20 - 30 %, pôdy *stredne ťažké* a pôdy *piesočnaté* tzn. pôdy s obsahom častíc < 0,01 mm 30 – 0 – 10 %, pôdy *ľahké*.

Svahovitosť pôd

Svahovitosť pôd je dôležitým fyzikálnym parametrom, ktorý výrazným spôsobom ovplyvňuje kvalitu i spôsob využívania pôdy v danej lokalite.

Riešené územie možno charakterizovať ako rovinu bez prejavu plošnej erózie s kategóriou svahu 0 – 1°.

Skeletovitosť

Podľa zrnitostného zloženia sa pôda sa člení na jemnozernú (častice menšie ako 2 mm) a skelet (častice väčšie ako 2 mm). Skelet, tzn. štrk (2 - 50 mm) a kamene (50 - 250 mm) a balvany (>250 mm) sú súčasťou zrnitostného zloženia pôd vyvinutých na zvetralinách pevných hornín a na štrkových alúviách. Skelet vzhľadom na veľkosť jeho častíc neviaže na svoj povrch žiadne látky, nevytvára kapilárne póry, neumožňuje kapilárny pohyb vody, nemá priamy podiel na prebiehajúcich pedochemických procesoch a na ich dynamike.

Pre praktické účely i potreby poľnohospodárskej praxe vyčleňuje bonitačný systém poľnohospodárskych pôd Slovenska tieto kategórie skeletovitosti:

- pôdy bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m pod 10 %),
- slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 5 - 25 %, v podpovrchovom horizonte 10 - 25 %),

Pôdy, ktoré sa nachádzajú na riešenom území v jeho okolí sa zaradujú do kategórie skeletovitosti 1 - pôdy bez skeletu.

Híbká pôdy

Hĺbka pôdy je dôležitý činiteľ určujúci produkčnú schopnosť pôdy. Od hĺbky závisí rozvoj koreňovej sústavy rastlín a ich pevné zakotvenie, akumulácia vody, vzduchu, živín a teploty. Hĺbka pôdy závisí od zvetratelnosti materskej horniny alebo od hrúbky premiestneného nespevneného pôdotvorného substrátu ako sú spraše, sprašové a svahové hliny, aluviálne náplavy, naviate piesky a pod.

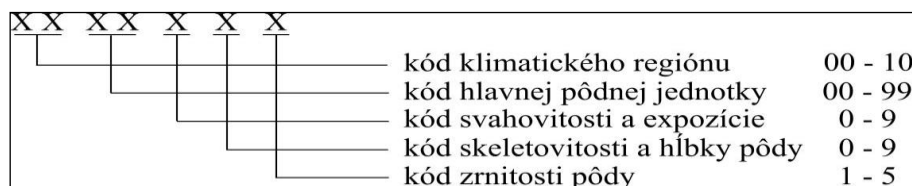
V praxi je zaužívaná kategorizácia podľa tzv. celkovej hĺbky pôd (existuje aj fyziologická a genetická hĺbka). Celková hĺbka pôdy je hĺbka celého pôdneho profilu tzn. od povrchu pôdy až k zvetrávajúcej materskej hornine alebo k hladine podzemnej vody. Podľa celkovej hĺbky pôdy, ktorá môže mať hrúbku len niekoľko centimetrov až niekoľko metrov, možno rozdeliť pôdy na pôdy hlboké (0,6 m a viac), stredne hlboké (0,3 až 0,6 m) a plytké (do 0,3 m).

Pôdy na riešenom území a v jej okolí sa zaradujú medzi pôdy hlboké, tzn. ich celková hĺbka je viac ako 0,6 m.

Stupeň kvality poľnohospodárskej pôdy

Podľa zákona č. 220/2004 Z. z. sú všetky poľnohospodárske pôdy podľa príslušnosti do BPEJ zaradené do 9 skupín kvality pôdy. Najkvalitnejšie patria do 1. skupiny a najmenej kvalitné do 9. skupiny.

Charakteristika kódu BPEJ:

Pol'nohospodárske pôdy na riešenom území a jeho okolí sú zaradené prevažne do 3. a 7. stupňa kvality (lokalita č. 1,2 – 1/2016), na časti lokality 3, 4 a 5 i pôdy 1. stupňa kvality.

6. Fauna a flóra

6.1. Flóra

Podľa fytogeografického členenia Slovenska (*Atlas SSR, 1980, Futák, J.*) patrí rastlinstvo širšieho územia do panónskej flóry, obvodu europanónskej xerotermnej flóry (*Europanonicum*), okresu Podunajská nížina.

Podľa členenia Slovenska na fytogeograficko-vegetačné oblasti (Plesník, P., *Atlas krajiny SR*, 2002) patrí širšie územie navrhovanej činnosti do dubovej zóny, nížinnej podzóny, rovinnej oblasti, nemokradového okresu, lužného podokresu stredného Žitného ostrova.

Potenciálna vegetácia

Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetácia, ktorá by sa za daných klimatických pôdnych a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal. Je predstavovanou vegetáciou rekonštruovanou do súčasných klimatických a prírodných pomerov (Michalko a kol. 1980,1986).

Poznanie prirodzenej potenciálnej vegetácie územia je dôležité najmä z hľadiska rekonštrukcie, obnovy a ďalšieho prirodzeného vývoja vegetácie (lesnej i nelesnej) s cieľom

jej priblíženia sa, či úplného prinavrátenia do prirodzeného stavu, aby sa tak zabezpečila ekologická stabilita územia.

Podľa mapy potenciálnej prirodzenej vegetácie (*Atlas krajiny SR 2002*) a podľa geobotanickej mapy Slovenska (*Michalko et al., 1986*) pôvodnú potenciálnu vegetáciu riešeného územia tvorili a v území by sa vytvorili jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy).

U - jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy)

Vyskytujú sa na vyšších a relatívne suchších polohách údolných nív so zriedkavejšími a časovo kratšími povrchovými záplavami. Pôdy sú od typologicky nevyvinutých nivných a glejových až po hnedé pôdy, bohaté na živiny. Krovinné poschodie je dobre vyvinuté a druhovo bohaté. V bylinnej vrstve sú prítomné nitrofilné, mezofilné a hygrofilné druhy.

Drevinové zastúpenie: javor poľný (*Acer campestre*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), jaseň úzkolistý (*Fraxinus angustifolia*), čremcha obyčajná (*Padus avium*), dub letný (*Quercus robur*), brest väzový (*Ulmus laevis*), brest hrabolitý (*Ulmus minor*), medzi ktoré bývajú hojne primiešané aj niektoré dreviny mäkkých lužných lesov: napr. topol' biely (*Populus alba*), topol' čierny (*Populus nigra*), topol' osika (*Populus tremula*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), rozličné druhy vrb a iné, na najsuchších polohách sa sporadicky vyskytuje aj hrab.

V krovinnom poschodí sa vyskytuje svíb krvavý (*Swida sanguinea*), vtáčí zob (*Ligustrum vulgare*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), a iné.

svíb krvavý

vtáčí zob

hloh jednosemenný

V bylinnom podraste dominujú: cesnačka lekárska (*Alliaria petiolata*), veternica iskerníkovitá (*Anemone ranunculoides*), zvonček širokolistý (*Campanula trachelium*), chochlačka dutá (*Corydalis cava*), blyskáč jarný (*Ficaria verna*), krivec žltý (*Gagea lutea*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*), zádušník brečtanovitý (*Glechoma hederacea*) a iné.

cesnačka lekárska

veternica iskierníkovitá

chochlačka dutá

krivec žltý

Reálna vegetácia

Reálna nelesná vegetácia je vegetácia, ktorá sa nachádza v súčasnosti na dotknutom území je výsledkom zmien, ktoré sú odrazom vplyvu človeka na prírodné pomery tohto územia.

Súčasný stav vegetačného krytu riešeného územia je značne odlišný od potenciálneho prirodzeného prípadne rekonštruovaného stavu.

V širšom území sa z pôvodnej vegetácie sa nezachovali žiadne väčšie ucelené asociácie. Nelesná drevinová vegetácia tvorí iba menšie plochy pri vodných tokoch (Malom Dunaji, Klátovskom ramene a kanáloch). Nesúvislé pásy zelene sa nachádzajú aj ako sprievodná zeleň komunikácií, kde prevládajú dreviny ako topol' a agát. Pri Malom Dunaji sa nachádzajú dreviny – topol', vrbá, agát, jaseň a krovitý podrast.

Najväčšiu výmeru okresu vrátane širšieho územia zaberajú veľkobloky ornej pôdy.

Na okrajoch veľkoblakov polí, v okolí ciest a kanálov sa nachádza rozptýlená drevina vegetácia, ktorá je tvorená najmä týmito druhmi: stromy - javor poľný (*Acer campestre*), agát biely (*Robinia pseudoacacia*), jaseň štihly (*Fraxinus excelsior*), javor mliečny (*Acer platanoides*), topol' biely (*Populus alba*), dub letný (*Quercus robur*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*); krovie – bázia čierna (*Sambucus nigra*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), vtáčí zob (*Ligustrum vulgare*), trnka obyčajná (*Prunus spinosa*).

Súčasný stav reálnej vegetácie na jednotlivých lokalitách súvisiacich so ZaD č. 1/2016 je podľa terénneho prieskumu z októbra 2017 nasledujúci.

Lokalita 1-1/2016

Podstatná časť lokality sa využíva ako orná pôda (kukurica, resp. menšia časť lokality je už zaoraná). Nachádzajú sa tu depresie po bývalých meandroch vodných tokov porastené trstinou a inváznym druhom zlatobyl', resp. sukcesne zarastajúce drevinami: vrbá, topol', javor, jaseň, svíb, rešetliak, ruža, baza a iné. Na východnom okraji lokality sa nachádza vodná plocha využívaná na chov vodného vtáctva.

Lokalita 2-1/2016

Lokalitu už v súčasnosti zaberá areál Malkia parku vo výstavbe bez ucelenejších plôch s vegetáciou.

Lokalita 3-1/2016

Väčšiu časť lokality tvorí poľnohospodárska pôda, v čase prieskumu využívaná ako trvalý trávny porast, resp. na pestovanie krmovín. Popri Starom Klátovskom kanáli je zvyšok pôvodného meandru vodného toku porastený zlatobyl'ou a solitérnymi drevinami: vrbá, orech, svíb. Po obvode meandru sú vysadené nepôvodné druhy topoľov.

Lokalita 4-1/2016

Celú lokalitu zaberá poľnohospodárska pôda, v čase prieskumu využívaná na pestovanie kukurice a trvalých trávnych porastov, resp. časť už bola zaoraná.

5-1/2016

Obdobne ako predchádzajúca lokalita je tvorená iba poľnohospodárskou pôdou, využívanou v čase prieskumu pre pestovanie kukurice.

Z uvedeného opisu reálnej vegetácie je zrejmé, že dotknuté lokality zaberajú najmä ruderalne biotopy, prevažne X7 intenzívne obhospodarované polia, v menšom rozsahu X8 porasty invázných neofytov. Výskyt chránených biotopov nebol zaznamenaný.

Z priestoru Mokré pastviny (lokalita 1-1/2016) bol v minulosti udávaný výskyt chránených druhov rastlín vstavač močiarny (*Orchis palustris*) a vstavač vojenský (*Orchis militaris*). V posledných rokoch nebola prítomnosť týchto druhov potvrdená, čo je zapríčinené aj absentujúcim manažmentom vhodných biotopov (zamokrené lúky) a silným tlakom invázných druhov rastlín, najmä zlatobyl'.

6.2. Fauna

Podľa zoogeografického členenia (*Atlas krajiny SR, 2002*) z hľadiska limnického biocyklu patrí živočíšstvo dotknutej oblasti do pontokaspickej provincie, podunajského okresu

a západoslovenskej časti. Z hľadiska terestrického biocyklu patrí živočíšstvo do provincie stepí a panónskeho úseku.

Riešené územie je súčasťou poľnohospodársky intenzívne obhospodarovanej krajiny. Možno predpokladať, že sa tu vyskytujú druhy živočíchov, ktoré sú bežne viazané na poľnohospodársku pôdu.

Na takéto charakter územia sa viaže výskyt bežných živočíchov s vyššou tendenciou k synantropii – tzn. živočíchov, ktoré sa na dané prostredie adaptovali. Ide prevažne o druhovo početnejšie rady chrobákov (*Coleoptera*), bzdôch (*Heteroptera*) a rovnokrídlavcov (*Orthoptera*).

Na poliach v širšom území lokalít súvisiacich so ZaD č. 1/2016 sa vyskytujú napr.: jarabica poľná (*Perdix perdix*), bažant poľovný (*Phasianus colchicus*), škvránok poľný (*Alauda arvensis*), ako aj prhl'aviar čierohlavý (*Saxicola torquata*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*) a iné druhy viazané na bylinnú a krovinnú vegetáciu na okrajoch polí. V ťahovom a zimnom období sú polia využívané druhmi volavka biela (*Ergetta alba*), volavka popolavá (*Egretta cinerea*), ako aj hus siatinná (*Anser fabalis*), hus bieločelá (*Anser albifrons*), hus divá (*Anser anser*) a iné. Pre druhy sokol myšiar (*Falco tinunculus*) a myšiak lesný (*Buteo buteo*) predstavujú polia vhodný potravný biotop, rovnako, ako aj pre druhy strnádka žltá (*Emberiza citrinella*) a vrabec poľný (*Paser montanus*).

Z cicavcov je možný výskyt najmä hlodavcov (*Rodentia*) ako ryšavka obyčajná (*Apodemus sylvaticus*), ryšavka žltohrdlá (*Apodemus flavicollis*), ryšavka myšovitá (*Apodemus micropus*), hrdziak hôrny (*Clethrionomys glareolus*) a iné.

Lokality súvisiace so ZaD č. 1/2016 sa nachádzajú v kontakte s jestvujúcim motoristickým areálom SLOVAKIA RING. Jeho rušivý vplyv (najmä hluk) determinuje možnosti trvalejšieho výskytu niektorých z uvedených chránených druhov živočíchov na jednotlivých lokalitách. Komplexne však možno konštatovať, že riešené lokality nepatria medzi kľúčové z hľadiska existencie miestnych populácií chránených druhov.

Priamo na riešenom území neboli zaznamenané osobitne chránené alebo vzácne druhy živočíchov ani ich biotopy.

6.4. Významné migračné koridory živočíchov a genofondové lokality

Výraznejšie migračné koridory živočíchov územím riešeným v rámci ZaD č. 1/2016 nevedú. Migrácia na lokálnej úrovni sa odohráva najmä pozdĺž vodných kanálov a depresii bývalých meandrov vodných tokov so sprievodnou krajinnou vegetáciou.

7. Krajina

Krajina je komplexný systém priestoru, polohy, georeliéfu a ostatných navzájom funkčne prepojených hmotných prirodzených a človekom pretvorených a vytvorených prvkov, najmä geologického podkladu a pôdotvorného substrátu, vodstva, pôdy, rastlinstva a živočíšstva, umelých objektov a prvkov využitia územia, ako aj ich väzieb vyplývajúcich so sociálno-ekonomických javov v krajine (*Environmentalistika a právo – J. Klinda, 2000*).

Podľa Európskeho dohovoru o krajine Článok 1 písm. a) „Krajina znamená časť územia, tak ako ju vnímajú ľudia, ktorej charakter je výsledkom činností a vzájomného pôsobenia prírodných a/alebo ľudských faktorov.

7.1. Krajinná štruktúra

Pod krajinnou štruktúrou sa rozumie horizontálne a vertikálne usporiadanie vlastností krajinných prvkov, ktoré sa pôsobením diferenciačných činiteľov špecificky kombinujú v určitom priestore, čím vytvárajú rôzny krajinnooekologický potenciál pre využívanie.

Prvotná krajinná štruktúra predstavuje súbor prirodzených systémov tzn. jednotlivých prvkov krajinného systému napr. horninového prostredia, geomorfológie, ovzdušia, vody, prvkov ochrany prírody a pod.

Druhotná štruktúra krajiny predstavuje súbor prirodzených, človekom čiastočne alebo úplne zmenených prirodzených systémov alebo novovytvorených umelých prvkov krajinného systému a ich vzájomných väzieb.

Na súčasnej krajinnej štruktúre vidieť, aký je aktuálny stav využitia zeme. V záujmovom území a jeho širšom okolí boli mapované tieto prvky súčasnej krajinnej štruktúry:

- *orná pôda a trvalé kultúry* – tento prvok je v území dominantný, orná pôda má charakter veľkoblokových polí na ktorých sa pestujú hlavne obilniny a krmoviny;
- *prvky technickej infraštruktúry a dopravnej infraštruktúry* - elektrické vedenia, cestné komunikácie, SLOVAKIA RING;
- *sídlné a priemyselné útvary* - vidiecke sídla, priemyselné prevádzky;
- *vodné toky a kanály* - malý Dunaj, Klatovské rameno, Predlúčny kanál, Starý Klatovský kanál;
- *plochy zelene* - sprievodná zeleň cestných komunikácií, sídlisková zeleň.

7.2. Scenéria krajiny

Krajina je účelovo rozdelená na krajinu lesnú, krajinu poľnohospodársku a krajinu urbanizovanú. Záujmové územie je rovinného charakteru (Podunajská rovina) s minimálnym sklonom terénu.

Za pozitívne nosné prvky scenérie krajiny možno považovať trvalé kultúry, sprievodnú zeleň pri komunikáciách a sídelnú zeleň.

Za negatívne prvky scenérie krajiny možno považovať sústavu nadzemných vedení inžinierskych sietí, cesty, ostatné prvky dopravnej siete, sídla a neprerušované veľkobloky ornej pôdy bez drevinnej vegetácie.

Riešene územie patrí do poľnohospodárskej krajiny s podstatnou prevahou veľkoblakov ornej pôdy bez drevinnej vegetácie.

7.3. Krajinný obraz

Krajinný obraz vyjadruje vizuálne identifikovateľné vlastnosti krajiny. Obraz krajiny okrem estetického hodnotenia vlastností krajiny, odráža aj vnútorné vlastnosti krajiny – prírodnú, kultúrnu a historickú hodnotu.

Krajinný obraz každého územia je daný prírodnými, najmä reliéfovými pomermi a vytvorenými prvkami súčasnej krajinnej štruktúry. Reliéf predstavuje limitu vo vizuálnom vnímaní krajiny, ktorá určuje, do akej miery je každá priestorová jednotka krajiny výhľadovým a súčasne videným priestorom. Prvky krajinnej štruktúry určujú estetický potenciál daného priestoru, resp. bariérovo (pozitívne aj negatívne) tento priestor ovplyvňujú.

Krajinný obraz vyjadruje vizuálne identifikovateľné vlastnosti krajiny. Obraz krajiny okrem estetického hodnotenia vlastností krajiny, odráža aj vnútorné vlastnosti krajiny – prírodnú, kultúrnu a historickú hodnotu. To čo dnes v krajine vidieť je výsledkom činnosti človeka a procesov, ktoré krajinu po celé desaťročia formovali.

Krajinný obraz riešeného územia je pomerne monotónny pozostáva z veľkoblakov polí len minimálne prerušovaný prírodnými prvkami, (tok Malý Dunaj a jeho prítoky), cestnými komunikáciami a pod.

To čo dnes v krajine vidieť je výsledkom činnosti človeka a procesov, ktoré krajinu po celé desaťročia formovali.

8. Chránené územia a ich ochranné pásma

Územia chránené podľa osobitných predpisov možno rozdeliť do dvoch základných skupín:

- územia chránené podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny,
- územia chránené podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách.

8.1. Územia chránené podľa zákona č. 543/2002 Z. z.

Na území dotknutom so ZaD č. 1/2016 platí 1. stupeň územnej ochrany a krajiny podľa § 12 zákona č. 543/2002 Z. z.

8.1.1. Európska sústava chránených území Natura 2000

Sústavu Natura 2000 tvoria dva typy území:

- chránené vtáčie územia (osobitne chránené územia (*Special Protection Areas, SPA*) – vyhlasované na základe smernice Rady EÚ o ochrane voľne žijúcich vtákov č. 79/409/EHS);
- chránené územia európskeho významu (osobitné územia ochrany (*Special Areas of Conservation, SAC*) – vyhlasované na základe smernice Rady EÚ o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín č. 92/43).

Chránené vtáčie územia (SKCHVU)

Nariadením vlády SR č. 636/2003 Z. z. bol vyhlásený Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území, ktoré sú v súčasnosti všetky vyhlásené.

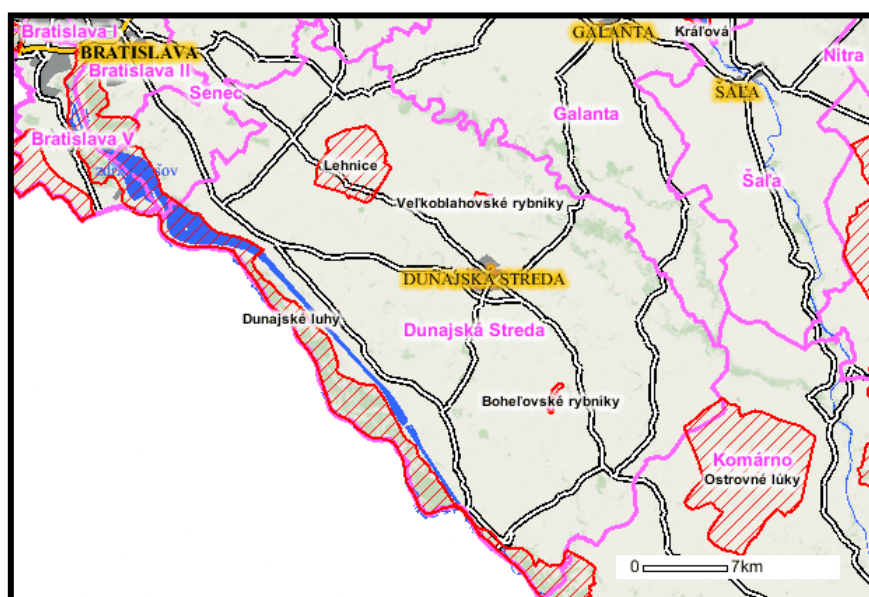
Cieľom ochrany v CHVÚ je zachovanie a obnova ekosystémov významných pre druhy vtákov, pre ktoré je oblasť vyhlásená v ich prirodzenom areáli rozšírenia, ako aj zaistenie podmienok pre zachovanie populácie týchto druhov v priaznivom stave z hľadiska ich ochrany. Stav druhu z hľadiska ochrany je považovaný za priaznivý, keď údaje o populačnej dynamike druhu naznačujú, že sa dlhodobo udržiava ako životaschopný prvok svojho biotopu, prirodzený areál druhu sa nezmenšuje a existuje dostatok biotopov na dlhodobé zachovanie jeho populácie.

Na území okresu Dunajská Streda sa nachádzajú 4 chránené vtáčie územia.

Tabuľka č. 17: Chránené vtáčie územia na území okresu Dunajská Streda

Názov územia	Označenie – identifikačné číslo
Dunajské luhy	SKCHVU007
Lehnice	SKCHVU012
Ostrovné lúky	SKCHVU019
Veľkoblahovské rybníky	SKCHVU034

CHVÚ na území okresu Dunajská Streda

Zdroj: ŠOP SR

Najbližšie k riešenému územiu sa nachádzajú dve CHVÚ Veľkoblahovské rybníky a CHVÚ Lehnice.

CHVÚ Veľkoblahovské rybníky sa nachádza cca 1,4 km JV od najbližších lokalít, ktorá sú súčasťou ZaD č. 1/2016 (lokality č. 4 a č. 5 – 1/2016) a CHVÚ Lehnice cca 4,5 km SZ od lokality č. 1- 1/2016 ZaD č. 1/2016.

SKCHVU034 Veľkoblahovské rybníky

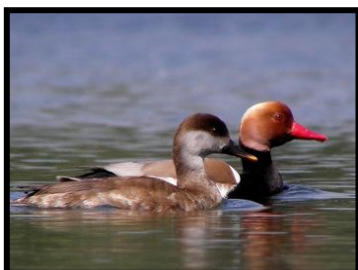
(Vyhláška MŽP SR č. 187/2010 z 16. apríla 2010 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáacie územie Veľkoblahovské rybníky)

Výmera: 91,34 ha

Okres: Dunajská Streda

Katastrálne územie: Dolná Potôň, Veľké Blahovo.

Účel vyhlásenia: zachovanie biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov hrdzavky potápavej (*Netta rufina*), kačice chriplávej (*Anas strepera*) a bučiacika močiarného (*Aythya nyroca*) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

hrdzavka potápava

kačica chriplavá

bučiacik močiarny

Hrdzavka potápava (*Netta rufina*) - v letnom období dáva prednosť hlavne veľkým a hlbokým jazerám. Pri hľadaní potravy sa často potápa, pod vodou vydrží vyše pol minúty. Zdržiava sa prevažne na vodných plochách z časti zarastených trstím a s bohatou vegetáciou. Vyžaduje väčšiu voľnú vodnú plochu. Hniezda bývajú umiestnená na ostrovčekoch, alebo brehoch či v rákosinách, väčšinou sú dobre ukryté vo vegetácii. Výskyt Hrdzavky je v malom počte zaznamenaný aj na našom území, najmä v oblasti južného Slovenska.

Kačica chriplavá (*Anas strepera*) - pôvodne boli hniezdnymi biotopmi kačice chriplávej veľké mŕtve ramená Dunaja z rozsiahlymi plochami plytkej vody. V súčasnosti väčšina hniezdi na nových vodných plochách Hrušovskej zdrže a bolo zaznamenaných len niekoľko párov hniezdiacich vo fragmentovaných prírodných biotopoch. Skôr ju možno pozorovať v čase migrácie a pravidelnejšie sa zjavuje v zime na Dunaji. Nevytvára veľké krdle.

Bučiacik močiarny (*Ixobrychus minutus*) - je rozšírený v strednej a južnej Európe ako hniezdiaci druh. Je malý volavkovitý vták, pekne sfarbený, so skrytým spôsobom života. Niekedy ho skôr počuť ako vidieť. Žije v sladkovodných biotopoch, močiároch a rybníkoch porastených trstinou, ako aj inými vodnými rastlinami a vrbou. Na zimu odlieta do Afriky.

SKCHVU012 Lehnice

(Vyhláška MŽP SR č. 377/2005 z 8. augusta 2005 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáacie územie Lehnice)

Výmera: 2 346, 85 ha

Okres: Dunajská Streda

Katastrálne územie: Bellová Ves, Horná Potôň, Malý Lég, Maslovce, Masníkovo, Ol'dza, Sása, Veľká Paka a Veľký Lég.

Účel vyhlásenia: zachovanie biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov dropa fúzatého, prepelice poľnej a sokola červenonohého. a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

drop fúzatý

prepelica poľná

sokol červenonohý

Drop fúzatý (*Otis tarda*) – pôvodne stepný druh obýva na Slovensku kultúrnu step v nížinách a pahorkatinách do nadmorskej výšky 300 m. Jeho hniezdnym prostredím sú otvorené plochy agrocenóz bez súvislých lesných porastov. V oblasti Lehníc, Oľdze. Sásy Másloviec a Belovej Vsi boli v rokoch 1995 – 1999 pozorované 1 – 2 jedince

Preferuje poľnohospodárske plochy a neobrábané plochy, repku a jesenné obilniny. Jeho tok sa viaže na nízke trvalé trávnaté plochy. Vyhľadáva nerušené lokality.

Od septembra do februára je nevyhnutným potravinovým zdrojom dropov repka, bez ktorej ťažko prezimuje v kultúrnej krajine. Drop je v Európe nemigrujúcim vtákom.

Prepelica poľná (*Coturnix coturnix*) – u nás žije najmä v nížinách a pahorkatinách, na lúkach, poliach pastvinách a pod. V podmienkach Slovenska je to druh pomerne bežný. Hniezdi priamo na zemi na lúkach a pasienkoch. Prepelica je sťahovavá. Od nás odlieta v septembri a vráti sa začiatkom mája. Mláďatá sa živia hmyzom, dospelé jedince najmä rastlinnou potravou. Veľa prepelíc hynie pri žatve.

Sokol červenonohý (*Falco tinnunculus*) – patrí k menším druhom sokolov. V súčasnosti je ich hniezdný výskyt sústredený najmä do Podunajskej roviny, Žitavskej a Trnavskej pahorkatiny. Je to dravec otvorených nížinných oblastí stepného, lesostepného a agrárneho charakteru s dostatkom hmyzu, ktorý je hlavnou zložkou jeho potravy. Je ho možné najčastejšie nájsť v poľnohospodársky využívannej krajine. Hniezdi vo vetrolamoch, agátových stromoradiach často v kolóniách, ale aj solitérne. Hniezdo si nestavia sám, ale obsadzuje nepoužívané hniezda havranovitých vtákov. Je prísne sťahovavým druhom. Odlieta v septembri a späť na svoje hniezdiská prilieta v priebehu apríla. Často hniezdi v kolóniách spolu s havranmi (*Corvus frugilegus*). Zaznamenané bolo aj hniezdenie na umelej hniezdnej podložke a v búdke na okraji vetrolamu.

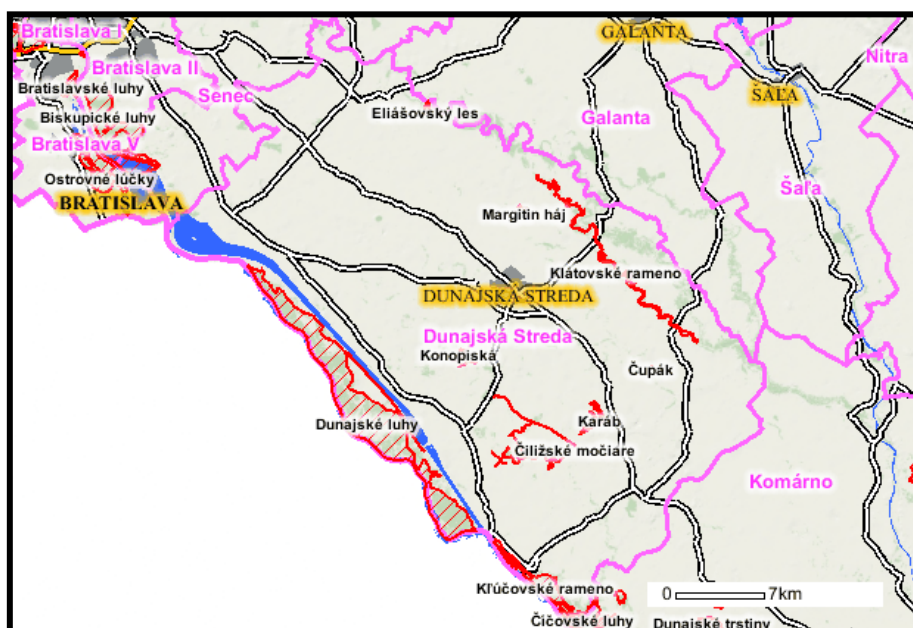
Územia európskeho významu (UEV)

Na území okresu Dunajská Streda sa nachádza 12 chránených území európskeho významu.

Tabuľka č. 18: Územia európskeho významu na území okresu Dunajská Streda

Názov územia	Označenie – identifikačný kód
Klatovské rameno	SKUEV0075
Eliášovský les	SKUEV0083
Dunajské luhy	SKUEV0090
Severný Bodícky kanál	SKUEV0093
Konopiská	SKUEV0156
Karáb	SKUEV0160
Čičovské luhy	SKUEV0182
Čičovské luhy	SKUEV1182
Čiližské močiare	SKUEV0227
Čiližské močiare	SKUEV1227
Kľúčovské rameno	SKUEV0293
Kľúčovské rameno	SKUEV1293

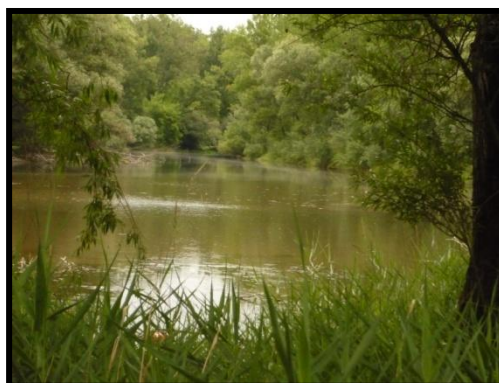
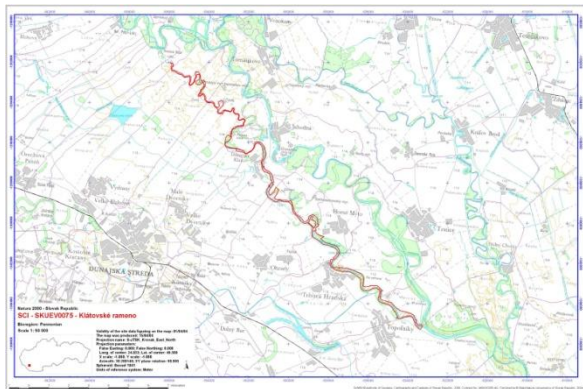
ÚEV na území okresu Dunajská Streda

Zdroj: ŠOP SR

Na územie obce Orechová Potôň zasahuje ÚEV Klatovské rameno, ktoré sa nachádza cca 4 – 5,5 km SV od riešeného územia.

SKUEV0075 Klatovské rameno

Predmetom ochrany tohto chráneného územia, ktoré má výmeru 263,7 ha sú:

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany

91 E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy

3150 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition

6510 Nížinné a podhorské kosné lúky

91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek

91G0 Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy

Druhy

kunka červenobruchá (*Bombina bombina*)

vydra riečna (*Lutra lutra*)

roháč obyčajný (*Lucanus cervus*)

lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*)

čík európsky (*Misgurnus fossilis*)

hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*)

hrúz bieloplutvý (*Gobio albipinnatus*)
plž severný (*Cobitis taenia*)
boleň dravý (*Aspius aspius*)
plotica lesklá (*Rutilus pigus*)

Lokality riešene v rámci ZaD č. 1/2016 nie sú súčasťou ani v dotyku so žiadnym z uvedených ÚEV.

8.1.2. Národná sústava chránených území

Ďalšou skupinou chránených území podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny je národná sústava chránených území (§ 17 zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny).

Podľa tohto zákona je územie Slovenska rozdelené do 5 stupňov ochrany, rozsah obmedzení sa zväčšuje so zvyšujúcim sa stupňom ochrany. Na území, ktorému sa neposkytuje osobitná ochrana podľa uvedeného zákona, platí prvý stupeň ochrany.

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. sú ustanovené tieto kategórie chránených území:

- chránená krajinná oblasť (2. stupeň ochrany),
- národný park (3. stupeň ochrany),
- chránený areál (3. až 5. stupeň ochrany),
- prírodná rezervácia a národná prírodná rezervácia (4. až 5. stupeň ochrany),
- prírodná pamiatka a národná prírodná pamiatka (4. až 5. stupeň ochrany),
- chránený krajinný prvok (2. až 5. stupeň ochrany).

Ochranné pásma národného parku, chráneného areálu, prírodnej rezervácie a prírodnej pamiatky majú primerane nižší stupeň ochrany. Uvedené stupne ochrany platia všeobecne, môžu sa však zmeniť vyhlásením zón chráneného územia. Chránené územie možno na základe stavu biotopov členiť najviac na štyri zóny podľa povahy prírodných hodnôt, a to v 2. až 5. stupni ochrany.

Veľkoplošné chránené územia (CHKO, NP)

Chránená krajinná oblasť (ďalej len „CHKO“) (§ 18 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny)

Územie okresu Dunajská Streda je súčasťou CHKO Dunajské Luhy - časť lesných porastov pri Dunaji, ktoré bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 81/1998 Z. z. o Chránenej krajinskej oblasti Dunajské luhy z 3. marca 1998.

CHKO Dunajské luhy

CHKO Dunajské luhy má výmeru 12 284 ha. Rozprestiera sa na Podunajskej nížine v geomorfologickom celku Podunajská rovina, vedľa slovenského a slovensko-maďarského úseku Dunaja od Bratislavy až po Veľkolélsky ostrov v okrese Komárno. Pozostáva z piatich samostatných častí. Celé územie sa nachádza na arecentnom agradačnom vale Dunaja. Systém agradačných valov a akumulčných depresí s hustou sieťou riečnych ramien s prevahou sedimentačnej akumulácie, vznikol ešte pred zásahmi do prírodného hydrologického režimu Dunaja. Takto vytvorená ramenná sústava sa zachovala čiastočne v úseku od Dobrohošte po Sap, ale aj napriek tomu patrí k najväčším vnútrozemským riečnym deltám v Európe. V závislosti od hydrologických podmienok pozdĺž Dunaja sa tu na pomerne malom území vyskytujú spoločenstvá lesné, vodné, mokradné, lúčne a psamofilné. Celé

územie CHKO je zapísané do Zoznamu mokradí medzinárodného významu (Ramsarská konvencia).

Územie CHKO Dunajské Luhy sa nedotýka k. ú. Orechová Potôň. Rovnako lokality riešeného územia sa nenachádza ani nie je v dotyku s chráneným územím CHKO Dunajské Luhy. Riešené územie sa nachádza cca 14,5 km severne od hranice CHKO Dunajské luhy.

Maloplošné chránené územia prírody (CHA, NPR, NPP, PP)

Na území okresu Dunajská Streda je vyhlásených 14 plošným rozsahom menších chránených území prírody, so stupňom ochrany 3 až 5 podľa zákona o ochrane prírody a krajiny a s určenou kategóriou (CHA - chránený areál, PP - prírodná pamiatka, PR - prírodná rezervácia, NPR - národná prírodná rezervácia)

Tabuľka č. 19: Osobitne chránené územia ochrany prírody a krajiny v okrese Dunajská Streda

Názov územia	Katastrálne územie	Kategor. ochrany	Plocha v m ²	Rok vyhlás.	Predmet ochrany
Čičovské mŕtve rameno	Kľúčovec, Čičov	NPR	798 715	1964	Zvyšok mŕtveho ramena rieky Dunaj s výskytom rôznych vodných biocenóz, vzácného vodného vtáctva a rastlínstva a reliktu hraboša severského (<i>Microtus oeconomus</i>).
Čiližské močiare	Gabčíkovo Boheľov, Pataš, Vrakúň, Veľký Meder, Padáň	CHA	886 569	2009	Zabezpečenie ochrany biotopu európskeho významu: Prírodné eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition (3150) a druhov európskeho významu: býčko rúrkonosý (<i>Proterorhinus marmoratus</i>), čík európsky (<i>Misgurnus fossilis</i>), píž severný (<i>Cobitis taenia</i>), lopatka dúhová (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>), blatniak tmavý (<i>Umbra crameri</i>), hrúz bielooplutvý (<i>Gobio albipinnatus</i>) a vydra riečna (<i>Lutra lutra</i>).
Gabčíkovský park	Gabčíkovo	CHA	275 000	1982	Historický park v obci Gabčíkovo.
Hetméň	Veľký Lég	PR	147 100	1993	Pozostatok pôvodného lužného jaseňovo - topoľového lesa na geologickom podklade viatych pieskov.
Hubický park	Hubice	CHA	390 000	1982	Ochrana historického parku v obci Hubice.
Jurovský les	Jurová	PR	21 369	1993	Vzácný zvyšok lužného lesa uprostred poľnohosp. využíanej krajiny.

					Populácie pôvodných druhov rastlín.
Klátovské rameno	Dolné Topoľníky, Veľké Blahovo, Dunajský Klátov, Dolná Potôň , Vydrany	NPR	3 064 400	1993	Geomorfologicky, biolog. a krajinársky cenný priestor so zachovalými spoločenstvami vodnej vegetácie a komplexmi typických lužných lesov. Výskyt vzácných a chránených druhov rastlín a živočíchov.
Konopiská	Amadeho Kračany, Nemyje na Ostrove	CHA	75 153	2009	Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition (3150), Oligotrofné a mezotrofné vody s benthickou vegetáciou chár (3140) a druhov: čík európsky (<i>Misgurnus fossilis</i>), lopatka dúhová (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>) a blatniak tmavý (<i>Umbra krameri</i>).
Kráľovičovo-kračiansky park	Lesné Kračany	CHA	128 700	1982	Historický park v obci Kráľovičove Kračany.
Kráľovská lúka	Bodíky	PP	32 400	1975	Zvyšok mŕtveho ramena Dunaja s porastom typických lužných lesov a s vodnými, močiarnymi a lúčnymi biocenózami a vzácnymi druhmi flóry (lekno biele, snežienka jarná a iné).
Opatovské jazierko	Medveďov	PR	23 579	1993	Dôležitá zásobáreň pitnej vody. Spolu so susednými CHÚ tvorí mimoriadne hodnotný komplex biocenóz poriečnej nivy s množstvom vzácných taxónov rastlinstva (najmä avifauny) aj živočíšstva.
Ostrov orliaka morského	Baka	NPR	227 700	1953	Jeden z posledných zvyškov prirodzených, pravidelne zaplavovaných dunajských lužných lesov, ako biotop vzácných a existenčne ohrozených druhov rastlín a živočíchov.
Rohovský park	Rohovce	CHA	128 100	1982	Historický park v obci Rohovce.
Tonkovský park	Tonkovce	CHA	67 200	1982	Historický park v obci Tonkovce.

Zdroj: ŠOP SR

Na území obce Orechová Potôň sa nachádza časť NPR Klátovské rameno, ktoré je vzdialené od najbližšej lokality (5-1/2016) cca 4 km SV.

Chránené stromy

Podľa zákona č. 534/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny sa môžu za chránené vyhlásiť kultúrne, vedecky, ekologicky, krajinotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny vrátane stromoradií. Za chránené stromy možno vyhlásiť aj stromy rastúce na lesnej pôde.

Na území okresu Dunajská Streda sa nachádza 30 chránených stromov na 13 lokalitách.

Tabuľka č. 20: Chránené stromy na území okresu Dunajská Streda

Názov	Počet	Obvod kmeňa (cm)	Výška (m)	Priemer koruny (m)	Vek (rok)	Katastrálne územie.
Dub v Mliečanoch (dub letný)	1	336	14	15	100	Mliečany
Dub v Lehniciach (dub letný)	1	340	20	28	150	Veľký Lég
Dub v Michale/O (dub letný)	1	471	23	28	200	Michal na O
Dub v Hornom Mýte (dub letný)	1	430	19	23	200	Horné Mýto
Platany v Blatnej na Ostrove (platan javorolistý)	2	374 325	25 24	31 27	150 150	Baltná na Ostrove
Platany v Nekyje na Ostrove (platan javorolistý)	3	174, 223 256	16 19 18	13 15 16	114 114 114	Nekyje na Ostrove
Stromy vo Vojke platan javorolistý platan javorolistý dub letný	3	358 254 343	23 20 19	22 18 20	150 150 150	Vojka nad Dunajom
platany v Okoči platan javorolistý platan javorolistý	2	283 376	18 19	8 12	150 150	Okoč
Topoľ v Šamoríne topoľ čierny	1	650	25	29	200	Šamorín
Topoľ v Topoľníkoch topoľ čierny	1	560	22	12	150	Dolné Topoľníky
Lipy vo Vrakuni lipa malolistá lipa malolistá	2	332 251	16 12	13 11	100 100	Vrakúň
Koelreuterie v Hubiciach jaseňovec metlinatý	11	90 - 150	6 - 12	4 - 12	100	Hubice
Dub v Kostolnej Gale (dub letný) ¹	1	446	23	27	200	Kostolná Gala
Spolu	30	x	x	x	x	x

Zdroj: ŠOP SR

Na území dotknutej obce Orechová Potôň ani na riešenom území sa nenachádzajú žiadne stromy zapísané v zozname chránených stromov.

Ramsarské lokality – mokrade

Slovenská republika je od 1. 1. 1993 riadnou zmluvnou stranou Dohovoru o mokradiach (ďalej len „Ramsarský dohovor“). Slovensko sa pristúpením k Ramsarskému dohovoru zaviazalo zachovávať a chrániť mokrade, ako regulátory vodných režimov a biotopy podporujúce charakteristickú flóru a faunu. Mokradami podľa Ramsarského dohovoru sú všetky „územia s močiarimi, slatinami a vodami prirodzenými alebo umelými, trvalými alebo dočasnými, stojatými aj tečúcimi.“

Na území okresu Dunajská Streda sa nachádzajú:

- 2 mokradné biotopy národného významu
 - Zdrž vodného diela Gabčíkovo (2 200,0 ha) – Šamorín, Rohovce
 - Klatovské rameno a príľahlé močiare (341,3 5 ha) – Jahodná až **Orechová Potôň**
- 15 mokradí regionálneho významu
 - Istragov (139,4 ha) – Gabčíkovo, Sáp
 - Malý Dunaj (125,0) – Janíky, Blahová
 - Čanádske rybníky (106,93 ha) – Dolný Bár, Dolný Štál
 - Rybníky pri Veľkom Blahove (70,0 ha) – Veľké Blahovo
 - Bohel'ov rybník (70,0 ha) – Bohel'ov
 - Ľavostranný priesakový kanál SVD G-N (63,9 ha) – Šamorín, Rohovce
 - Zavlažovací kanál Malinovo – Blahová (36,0 ha) – Čakany, Blahová
 - Kanál Dobrohošť – Kračany (32,ha) – Rohovce, Kostolné Kračany
 - Zavlažovací kanál Tomášov – Lehnice (32,0 ha) – Štvrtok na Ostrove, Mierovo, Lehnice
 - Ostrov orliaka morskeho (22,77 ha) – Baka
 - Medved'ov – trstina (17,5 ha) - Medved'ov
 - Pravostranný priesakový kanál SVD G-N (15 ha) – Šamorín, Kyselica
 - Gabčíkovo – Gazdovské ostrovy (10,0 ha) – Gabčíkovo
 - Žriebäcie lúky (4,0 ha) – Blahová, Horná Potôň
 - Bodíky – Kráľovská Lúka (3,24 ha) – Bodíky
- 11 mokradí lokálneho významu
 - Hétmáň pusta (14,71) – Lehnice
 - Šul'any – starý vrbovo-topoľový les (5,0 ha – Horný Bar
 - Blatnianske jazero (3,2 ha) – Blatná na Ostrove
 - Opatovské jazierko (2,3 ha) – Medved'ov
 - Háromházi tó (1,7 ha) – Štvrtok na Ostrove
 - Bereki lápas – lužný les (1,5 ha) – Šamorín
 - Mliečno – rybník (1,4 ha) – Šamorín
 - Rybárske jazero – Hubice (1,2 ha) – Hubice
 - Štrková jama – Trnávka (1,0 ha) – Trnávka
 - Cíferi tó (0,5 ha) – Ol'dza
 - Jazierko v Hubickom parku (0,05 ha) - Hubice

Na územie obce Orechová Potôň zasahuje mokrad' národného významu Klatovské rameno a príľahlé močiare. Lokality súvisiace so ZaD č. 1/2016 nezasahujú do žiadneho z uvedených mokrad'ových biotopov.

8.2. Územia chránené podľa zákona č. 364/2004 Z. z.

8.2.1. Chránené vodohospodárske oblasti

Chránené vodohospodárske oblasti (ďalej len „CHVO“) predstavujú územia, v ktorých sa v dôsledku priaznivých prírodných podmienok vytvárajú prirodzené akumulácie povrchových a podzemných vôd.

Prevažná časť okresu Dunajská Streda (vrátane územia riešeného v rámci ZaD č. 1/2016) patrí do CHVO Žitný ostrov.

CHVO Žitný ostrov

CHVO Žitný ostrov bola vyhlásená NV SSR č. 46/1978 Zb. ako prvá chránená vodohospodárska oblasť na Slovensku. Tvorí ju územie ohraničené riekou Dunaj na úseku medzi Bratislavou a obcou Palkovičovo, kanálom Palkovičovo - Aszód po jeho sútoku s Malým Dunajom, ďalej Malým Dunajom po vyústení Suchého Potoka, Suchým potokom, Čiernou vodou, ďalej spájajúcim kanálom pri obci Nová Dedinka a znovu Malým Dunajom po jeho odbočení z Dunaja v Bratislave, vrátane koryt uvedených vodných tokov okrem hlavného koryta Dunaja.

CHVO Žitný ostrov má plochu takmer 1 400 km², čo je cca 20 % z celkovej plochy CHVO na Slovensku. Na jej území sa nachádzajú najväčšie zásoby pitnej vody zo zdrojov podzemnej vody v Európe. Toto množstvo stačí pre zásobovanie pitnou vodou (bez úpravy) 10 100 000 obyvateľov pri priemernej spotrebe 150 litrov na obyvateľa za deň.

Tvorba takýchto obrovských zásob pitnej vody je umožnená geologickou stavbou územia CHVO Žitný ostrov, ktoré je, na rozdiel od pôdneho zloženia územia CHVO v SR, mimoriadne priepustné. Táto skutočnosť je aj jeho nevýhodou, pretože v takomto prostredí sa veľmi rýchlo šíri znečistenie, a preto sa vyžaduje zvýšená ochrana pred znečistením, ktoré by ich mohlo znehodnotiť na dlhú dobu a znemožniť tak ich využívanie pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

Prioritnou úlohou v tejto oblasti je vytvárať a udržiavať priaznivé podmienky pre tvorbu a zachovanie zdrojov podzemných a povrchových vôd a zabezpečovať ich všestrannú ochranu. Navrhované využitie územia nepatrí medzi činnosti, ktoré je podľa § 27 ods. 4 zakázané vykonávať v CHVO.

Riešené územie je súčasťou CHVO Žitný ostrov.

8.2.2. Vodárenské vodné toky a vodohospodársky významné toky

Zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov je ustanovený vyhláškou MŽP SR č. 211/2005 Z. z.

Do zoznamu vodohospodársky významných tokov je na Slovensku zaradených 586 vodných tokov a do zoznamu vodárenských vodných tokov je zaradených 102 vodných tokov.

V širšom okolí riešeného územia sa nachádzajú vodohospodársky významné toky

- Malý Dunaj (4-20-01-010),
- Dunaj (4-20-01-00) v rkm 1708,2-1850,2 a 1872,7-1880,2,

ktoré nie sú v dosahu lokalít riešených v rámci ZaD č. 1/2016. Vodárenský vodný tok sa v blízkosti riešeného územia nenachádza.

8.2.3. Citlivé a zraniteľné oblasti

Podľa nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z. z. ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti je územie dotknutej obce Orechová Potôň zaradené medzi zraniteľné oblasti. Za zraniteľné oblasti sa ustanovujú pozemky poľnohospodársky využívané.

8.2.5. Územný systém ekologickej stability

Ekologická stabilita je schopnosť ekosystémov vyrovnávať zmeny spôsobené vonkajšími a vnútornými faktormi a zachovávať svoje prirodzené vlastnosti a funkcie.

Územný systém ekologickej stability (ďalej len „ÚSES“) predstavuje takú celopriestorovú štruktúru vzájomne prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine a vytvára predpoklady pre trvalo udržateľný rozvoj. Základ tohto systému predstavujú: biocentrá, biokoridory a interakčné prvky.

ÚSES tvoria východisko pre ekologickú rehabilitáciu krajiny.

Projekty územného systému ekologickej stability sa realizujú na rôznych úrovniach – nadregionálnej, regionálnej a miestnej úrovni.

Územný systém ekologickej stability krajiny sa v praxi hodnotí 5 stupňami ekologickej stability (Hrnčiarová 1999):

1. stupeň – veľmi nízka ekologická stabilita krajiny (územia s rôznou antropickou záťažou, bez chránených území, prípadne malým výskytom ochranných pásiem, krajinné prvky s devastovanou alebo umele vysadenou vegetáciou alebo bez vegetácie, s veľmi malou biodiverzitou, napr. priemyselné areály bez pozitívnych prvkov s vysokým podielom negatívnych prvkov).
2. stupeň – nízka ekologická stabilita krajiny (územia s rôznou antropickou záťažou, s ojedinelým výskytom ochranných pásiem, krajinné prvky s vegetáciou synantropného charakteru a poľnohospodárskymi monokultúrami, s malou biodiverzitou);
3. stupeň – stredne vysoká ekologická stabilita krajiny (územia s rôznou antropickou záťažou, s ojedinelým výskytom chránených území a ich ochranných pásiem, krajinné prvky s poloprirodzenou vegetáciou a poľnohospodárskymi plodinami, so stredne veľkou biodiverzitou);
4. stupeň – vysoká ekologická stabilita krajiny (územia s malou až strednou antropickou záťažou, s chránenými územiami a ich ochrannými pásmami, krajinné prvky s poloprirodzenou a prírode blízkou vegetáciou, s veľkou biodiverzitou);
5. stupeň – veľmi vysoká ekologická stabilita krajiny (územia s malou až strednou antropickou záťažou, s chránenými územiami a ich ochrannými pásmami, krajinné prvky s prirodzenou a prírodne blízkou vegetáciou, s veľmi vysokou biodiverzitou).

Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Dunajská Streda (ďalej RÚSES) bol spracovaný v roku 1994 (Izakovičová a kol.).

V širšom okolí riešeného územia sa nachádzajú tieto prvky ekologickej stability:

Tabuľka č. 21: Prvky ÚSES okresu Dunajská Streda

Kategória	Názov
Biocentrum nadregionálneho významu	Čičovský luh
Biocentrum regionálneho významu	Dunajské luhy
	Malý Dunaj – Klatovské rameno
	Ohradský a Belský kanál
	Potôňska mokrad'
Biokoridor nadregionálneho významu	Boheľovské rybníky- Šarkan
	Chotársky kanál – Čiližský potok
	Tok rieky Dunaj s jeho okolím
	Tok rieky Malý Dunaj s jeho okolím
Biokoridor regionálneho významu	Boheľovské rybníky –kanál Dobrohost' - Kračany
	Kanál Gabčíkovo-Topol'níky
	Kanál Gabčíkovo-Topol'ovec, kanál Topol'ovec-Vrbina
	Kanál Jurová-Šarkan
	Starý Klatovský kanál- Ohrady
	Komárňanský kanál
	Úseky nadväzujúce na Chotársky kanál Čiližský kanál
	Vieska – Jastrabie Kl'ačany- Mliečanský kanál
	Boheľovské rybníky

Zdroj: Správa o stave životného prostredia Trnavského kraja

Podľa RÚSES okresu Dunajská Streda (1994) sú všetky lokality s navrhovanými zmenami a doplnkami ÚPN súčasťou biocentra Potôňska mokrad' s nasledujúcou charakteristikou:

- regionálne biocentrum s dvoma jadrami, ktoré tvoria genofondové plochy Blahová – Hanské pasienky a Mokré pastviny – Hornopastiersky pahorok s Veľkoblahovskými rybníkmi;
- lokalizácia – v centre Potôňskej mokrade v katastrálnych územiach Benková Potôň, Čechínska Potôň, Michal na Ostrove, Orechová Potôň a Veľké Blahovo;
- nachádzajú sa tu zachovalé fragmenty pôvodných lúk a slatinných spoločenstiev, ktoré sú cennými genofondovými lokalitami flóry a zároveň sú tu významné genofondové lokality fauny viazané na vodné a mokradné biotopy a trávne porasty, zároveň zahŕňa areál rozšírenie dropa veľkého.

Navrhované opatrenia v biocentre Potôňska mokrad':

C.2.: návrh na legislatívnu ochranu

C.3.: pufrčné zóny

D.1.: dotvorenie a úpravy súčasnej krajinej štruktúry

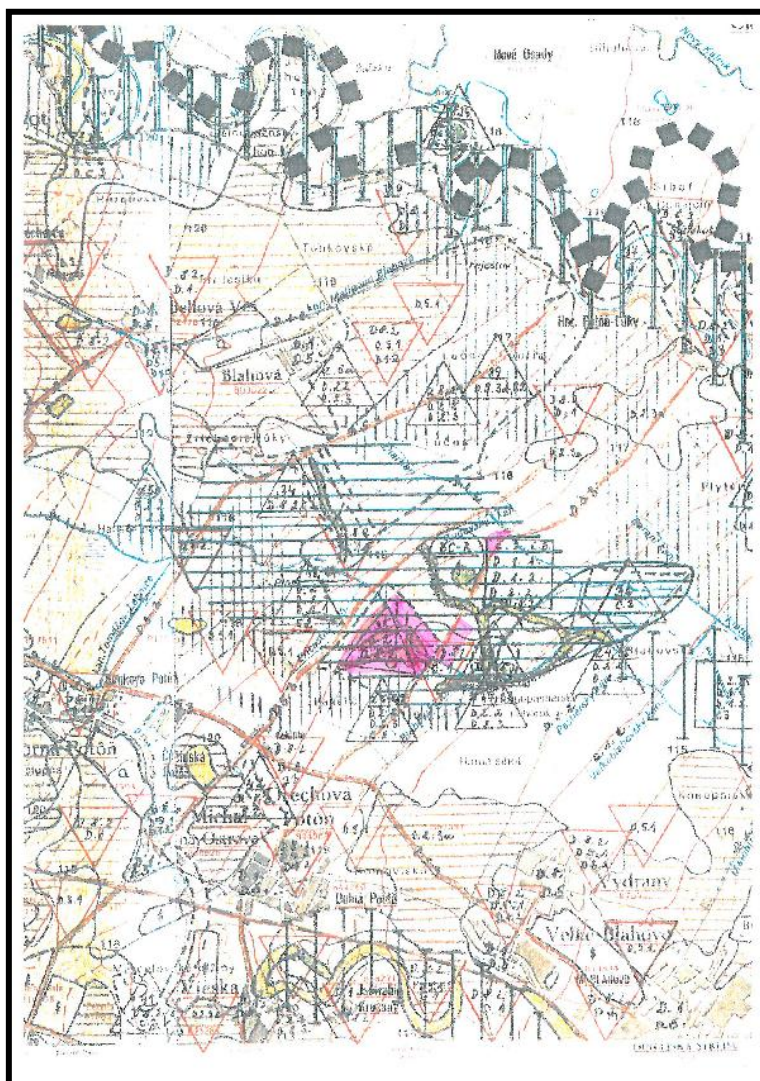
D.1.1. – plošné úpravy

D.1.2. – líniová a rozptýlená výstavba

D.2.: sanačné a agrotechnické úpravy

D.2.2. – zmena kultúr

Lokality s navrhovanými zmenami a doplnkami ÚPN v regionálnom systéme ekologickej stability

Zdroj: RÚSES

9. Obyvateľstvo a sídla

Záujmové územie patrí do Trnavského samosprávneho kraja, do okresu Dunajská Streda, obce Orechová Potôň, k. ú. Orechová Potôň.

Okres Dunajská Streda

Okres Dunajská Streda je podľa územnosprávneho členenia začlenený do Trnavského kraja. Pozostáva z 67 obcí z toho 3 so štatútom mesta (Dunajská Streda, Šamorín, Veľký Meder).

Okres Dunajská Streda mal k 31. 12. 2012 celkom 117 402 obyvateľov. Hustota obyvateľov bola 109 obyvateľov/km² pri celkovej rozlohe 1 074,6 km². Stredná dĺžka života bola v r. 2010 u mužov 70,65 rokov (SR 71,62) a u žien 77,97 rokov (SR 78,84).

V rámci národnostného zloženia obyvateľstva v okrese Dunajská Streda vysoko prevažuje maďarská národnosť (79,08 %). K slovenskej národnosti sa hlási 17,74 %.

Z hľadiska náboženského vyznania prevažuje rímskokatolícke vyznanie (72.6 %).

Sídla

Obec Orechová Potôň

Obec Orechová Potôň s celkovou výmerou 2 106,9 ha leží v Trnavskom kraji v okrese Dunajská Streda v západnej časti Žitného ostrova medzi tokmi Malý Dunaj a Dunaj v nadmorskej výške cca 114 - 118 m. Z východu susedí s Veľkým Blahovom, z juhu s Vieskou a zo západu s Michalom na Ostrove. Severnú hranicu územia obce tvorí Malý Dunaj.

Obec je vzdialená od hlavného mesta Bratislavy cca 35 km a od okresného mesta Dunajská Streda cca 7 km. Dopravne je obec spojená so všetkými okolitými obcami.

História obce

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1250.

Názov obce Orechová Potôň (Diósförgepatony) vznikol v roku 1808 spojením vtedajšej obce Orechová Potôň (Dióspatony) a Föргеho Potône (Förgepatony). V roku 1940 bola k obci pričlenená aj usadlosť Dolná Potôň. Samostatnou časťou obce je Orechová Potôň - Lúky (Dióspatonyrét) pri Malom Dunaji.

V roku 1553 je obec ako kráľovský majetok s 10 portami.

V roku 1764 patrila Michalovi Csibaovi a v polovici 19. storočia pánom z Lehníc a grófskej rodine Pálffyovcov, keď ju maďarský kráľ daroval rodine Pálffyovcov na znak vďaky za víťazstvo Mikuláša Pálffyho nad Turkami pri meste Győr.

Obyvateľstvo

Dotknutá obec mala k 31. 12. 2016 celkom 1 672 obyvateľov, z toho 803 mužov a 869 žien. Hustota obyvateľstva bola 79,74 obyvateľov na km².

Národnostné zloženie obyvateľstva v obci Orechová Potôň k 21. 5. 2011 je uvedené v tabuľke č. 18.

Tabuľka č. 22: Národnostné zloženie obyvateľstva v obci Orechová Potôň (2011)

Národnosť	Počet obyvateľov	Percentuálne zastúpenie
slovenská	239	14,24
maďarská	1 394	83,08
rómska	17	1,01
ukrajinská	1	0,06
česká	2	0,12
nezistená	25	1,49

Zdroj: ŠÚ SR

Zloženie obyvateľstva podľa náboženského vyznania v obci Orechová Potôň je uvedené v tabuľke č. 23.

Tabuľka č. 23: Zloženie obyvateľstva podľa náboženského vyznania v obci Orechová Potôň (2011)

Národnosť	Počet obyvateľov v %
	70,92
	0,54
	0,12
vyznania	0,83
	13,35
	0,12
	0,77
Jehovovi svedkovia	0,60
Bez vyznania	5,30
	0,48
	6,97

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka č. 24: Základné demografické ukazovatele obce Orechová Potôň (2012)

Ukazovateľ	Počet obyvateľov
Počet obyvateľov k 31. 12. spolu	1 677
muži	804
ženy	873
Predproduktívny vek (0-14) spolu	235
Produktívny vek (15-54) ženy	469
Produktívny vek (15-59) muži	542
Poproduktívny vek (55+Ž, 60+M) spolu	431
Počet sobášov	10
Počet rozvodov	3
Počet živonarodených spolu	21
Počet zomretých spolu	15

Zdroj: ŠÚ SR

Z hľadiska demografických prognóz má vysokú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100, ktorý podľa údajov najnovšieho sčítania ľudu dosahuje hodnotu

55. Na základe najnovších ukazovateľov vývoja počtu obyvateľov možno vysloviť prognózu, že vyhliadky na ďalší nárast počtu obyvateľov v obci prirodzenou mierou nie sú priaznivé.

Tabuľka č. 25: Vývoj počtu obyvateľstva v obci Orechová Potôň

Rok	Počet obyvateľov
1996	1 622
2004	1 688
2008	1 732
2010	1 727
2012	1 677
2013	1 672
2014	1 687
2015	1686
	1674

Zdroj: ŠÚ SR

Prehľad počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov v obci Orechová Potôň podľa postavenia v zamestnaní za rok 2011 je uvedený v tabuľke č. 26.

Tabuľka č. 26: Prehľad počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov podľa postavenia v zam. (2011)

Ekonomicky aktívni spolu	Podnikatelia	Členovia družstiev	Zamestnanci	Vypomáhajúci	Ostatní
838	105	11	575	3	144

Zdroj: ŠÚ SR

Prehľad počtu obyvateľov v obci Orechová Potôň podľa stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania za rok 2011 je uvedený v tabuľke č. 27.

Tabuľka č. 27: Prehľad počtu obyvateľov v obci Orechová Potôň podľa stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania (2011)

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Počet obyvateľov
základné	302
učňovské (bez maturity)	305
stredné odborné (bez maturity)	202
úplné stredné učňovské (s maturitou)	60
úplné stredné odborné (s maturitou)	292
úplné stredné všeobecné	99
vyššie odborné vzdelanie	27
vysokoškolské bakalárske	28
vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	97
vysokoškolské doktorandské	7
vysokoškolské spolu	132
bez školského vzdelania	243
nezistené	16

Zdroj: ŠÚ SR

Občianska vybavenosť a infraštruktúra

Bytový fond obce Orechová Potôň tvoria rodinné domy a bytové domy. Základné údaje o domovom a bytovom fonde v obci Orechová Potôň sú uvedené v tabuľke č. 28.

Tabuľka č. 28: Základné údaje o domovom a bytovom fonde v obci Orechová Potôň (2001)

Domy spolu	Trvale obývané domy		Neobývané domy	Byty spolu	Trvale obývané byty		Neobývané byty spolu
	Spolu	z toho rodinné domy			Spolu	z toho v RD	
523	457	445	66	574	506	446	67

Zdroj: ŠÚ SR

Čo sa týka úrovne bývania a vybavenosti domácnosti v obci Orechová Potôň v rámci štatistického zisťovania v roku 2001 bolo zistené, že 76,9 % bytov je vybavených ústredným kúrením, 93,1 % bytov kúpeľňou alebo sprchovacím kútom, 55,7 % automatickou práčkou, 56,1 % vlastnilo osobný automobil, 10,5 % počítač a 1,8 % rekreačnú chatu.

Obec má vybudovanú kanalizačnú sieť s pripojením na ČOV, rozvody elektrickej energie a plynu, je vybavená telekomunikačnou sieťou a sieťou káblovej televízie. Verejný vodovod nie je vybudovaný, pitná voda je zabezpečená odberom z vlastných domových studní.

V obci sa nachádzajú rôzne zariadenia lokálneho charakteru v oblasti služieb, obchodu a športu (napr. predajňa potravín a predajňa zmiešaného tovaru, pohostinstvo, futbalové ihrisko, knižnica, a ďalšie), ktoré sú využívané aj obyvateľmi okolitých obcí – Michal na Ostrove, Vieska, Veľké Blahovo, Orechová Potôň Lúky (časť obce pri Malom Dunaji).

Ostatné zariadenia občianskej vybavenosti sú dobre dostupné a k dispozícii v okresnom meste Dunajská Streda.

9.2. Aktivity obyvateľstva

Poľnohospodárska výroba

Územie okresu Dunajská Streda vrátane obce Orechová Potôň patrí do vysokoprodukčnej poľnohospodárskej oblasti Slovenska.

Výmera poľnohospodárskej pôdy podľa kultúr v okrese Dunajská Streda a v obci Orechová Potôň k 31. 12. 2016 je uvedená v tabuľke č. 29.

Tabuľka č. 29: Výmera poľnohospodárskej pôdy podľa kultúr (2016)

Územie	Orná pôda	Vinice	Záhrady	Ovocné sady	TTP	PP spolu
Okres Dunajská Streda	73 302	807	2 271	1 128	2 534	80 043
Orechová Potôň	1 453	6	32	-	149	1 640

Zdroj: ŠÚ SR

Rastlinná výroba regiónu sa zameriava prevažne na pestovanie obilnín (pšenica, sladovnícky jačmeň, kukurica na siláž a krmivo). Ďalšími významnými plodinami sú olejiny (repka olejná, slnečnica), cukrová repa a ďateliny.

K významným plodinám regiónu patrí zelenina. Najviac sa pestujú uhorky, paprika, paradajky a kapusta. Zelenina sa pestuje čiastočne i vo fóliovníkoch.

Poľnohospodárska pôda zaberá podstatnú časť výmery obce 1 640 ha (77,83 %) s prevahou ornej pôdy. Obec má dobré podmienky na poľnohospodársku výrobu, pre pestovanie takmer všetkých poľnohospodárskych plodín. V severovýchodnej časti územia obce sa nachádzajú zamokrené trvalé trávne porasty.

Na poľnohospodárskej pôde hospodári PD Orechová Potôň, ktoré sa okrem rastlinnej výroby

zaoberá aj chovom hovädzieho dobytku.

Na lokalite č. 2 – 1/2016 bola pôvodne umiestnená živočíšna farma poľnohospodárskeho družstva. Poľnohospodárske objekty boli prevažne odstránené a v súčasnosti sú nahradené objektmi Malkia parku.

Lesné hospodárstvo

Lesné pozemky na území obce Orechová Potôň mali k 31. 12. 2016 výmeru 106 ha, čo predstavuje 5,03 % z celkovej rozlohy obce. Nachádzajú sa najmä pri Malom Dunaji a južne od zastavaného územia obce. Lesné pozemky sú čiastočne vo vlastníctve štátu a čiastočne vo vlastníctve fyzických osôb a hospodári na nich prevažne LZ Dunajská Streda.

Riešené územie nie je súčasťou ani nezasahuje do lesných pozemkov, poľovních ani rybárskych revírov.

Priemyselná výroba, stavebníctvo a výrobné služby

Okres Dunajská Streda patrí v rámci SR medzi priemyselne slabo rozvinutým okresom.

Priemysel okresu Dunajská Streda (prevažne potravinársky priemysel) je koncentrovaný najmä v mestách, v Dunajskej Strede, v Šamoríne a vo Veľkom Mederi.

V obci Orechová Potôň sa nenachádzajú priemyselné podniky. Spolu tu má sídlo cca 200 živnostníkov a 50 právnických osôb zapísaných v obchodnom registri SR.

Služby, kultúra, školstvo, šport, rekreácia

Obec Orechová Potôň predstavuje počtom obyvateľov a vybudovanou infraštruktúrou základný typ sídla s menším strediskovým významom. Pre poskytovanie základných služieb terciárnej sféry ako aj ostatných potrieb využíva obyvateľstvo blízkosť mesta - Dunajská Streda.

V obci sa nachádzajú zariadenia miestnej a podnikateľskej administratívy a zariadenia dopravy (obecný úrad, požiarna zbrojnica, pošta, železničná zastávka, autobusové zastávky. Komerčnú vybavenosť reprezentuje pomerne veľké spektrum obchodov, prevádzok služieb a pohostinských zariadení.

Školskú dochádzku zabezpečujú základná škola a materská škola s vyučovacím jazykom maďarským, základná škola s vyučovacím jazykom slovenským vybavené jedálňou, telocvičňou a rôznymi krúžkami.

Najvýznamnejším kultúrnym zariadením obce pre kultúru s miestnym dosahom je kultúrny dom, v ktorom sa nachádza kinosála, tanečná sála, malá sála a knižnica.

Z cirkevných zariadení sa v obci nachádza Reformovaný kostol a Katolícky kostol. V obecnom cintoríne sa nachádza Dom smútku.

Zdravotnícke zariadenia sa v obci nenachádzajú.

Je tu ale pomerne dobré športové zázemie. Na území obce bol v rokoch 2008 – 2010 je vybudovaný SLOVAKIA RING - prvý automotodróóm na Slovensku, ktorý vznikol ako reakcia na absenciu kvalitného výcvikového a testovacieho zariadenia v Slovenskej republike. Súčasťou jeho areálu je rýchlostná testovacia dráha, off-roadový okruh, Driving Academy, motostredisko, reštaurácia, Medical Centre, Hotel Ring ***, Fanshop, čerpacia stanica pohonných hmôt, parkoviska, VIP garáže.

V obci pôsobí TJ DSC Orechová Potôň). Nachádza sa tu zatrávnené futbalové ihrisko na južnom okraji obce.

V obci sú v súčasnosti len minimálne vybavenia pre rozvoj rôznych foriem cestovného ruchu. Obec v budúcnosti počíta pri rozvoji rekreácie najmä s potenciálom vodných plôch (Veľkoblahovské rybníky, Malý Dunaj), na čo je možné naviazať aj ďalšie aktivity súvisiace s rozvojom cestovného ruchu (ubytovacie a stravovacie zariadenia a iné).

Jednou z aktivít cestovného ruchu môže byť i „Malkia park“, ktorý je predmetom ZaD 1/2016.

Infraštruktúra

Doprava

Riešene územie má dobré dopravné pripojenie prostredníctvom cestnej dopravy a železničnej dopravy.

Cestná doprava

Obec Orechová Potôň je dopravne pripojená prostredníctvom cesty III/1435 na cestu II/572 Bratislava – Dunajská Streda a prostredníctvom cesty III/1433 na cestu I/63. Lokality riešene v rámci ZaD č. 1/2016 sú prístupné pripojením z cesty III/1435, ktorá vedie v ich blízkosti.

Železničná doprava

Južnou časťou obce Orechová Potôň vedie železničná trať č. 131 Bratislava – Dunajská Streda. Zastávka vlakov osobnej dopravy sa nachádza priamo v obci.

Letecká doprava

Najbližšie letisko k obci Orechová Potôň je medzinárodné Letisko M. R. Štefánika v Bratislave, ktoré sa nachádza cca 30 km severozápadne od obce.

Vodná doprava

Území obce Orechová Potôň nevedie žiadna vodná cesta.

Hromadná doprava

Do obce Orechová Potôň je zabezpečené priame autobusové spojenie z Bratislavy, Dunajskej Stredy a Šamorína a vlakové spojenie z Bratislavy, Dunajskej Stredy a Komárna.

Cyklistická doprava

Na území obce Orechová Potôň nie sú vybudované značené cyklistické trasy. Cyklistická doprava sa realizuje voľne.

Statická doprava

Odstavné a parkovacie plochy sa nachádzajú pred objektom obecného úradu, ako aj pri ďalších objektoch vybavenosti. Pre krátkodobé príležitostné odstavovanie vozidiel sa v ostatných častiach obce využívajú krajnice a lokálne rozšírenia miestnej komunikácie.

V obytných častiach je odstavovanie vozidiel riešené na vlastných pozemkoch rodinných domov alebo v garážach. Keďže sa v obci nenachádzajú žiadne zariadenia OV s vyššími prevádzkovými kapacitami, súčasný stav vcelku vyhovuje nárokom na statickú dopravu.

Statická doprava pre potreby SLOVAKIA RING ringu je zabezpečená na vlastnom parkovisku. Existujúce parkoviska v areáli SLOVAKIA RING budú slúžiť i pre potreby činnosti, ktoré budú umiestnené na lokalitách riešených v rámci ZaD č. 1/2016 (lokality č. 1, 2, 3, 4, a 5 -1/2016).

Ostatná infraštruktúra

Zásobovanie pitnou vodou

Obec nemá vybudovaný verejný vodovod. Pitná voda je zabezpečená odberom z vlastných domových studní.

Okrem bežnej občianskej vybavenosti v obci sa v k. ú v rámci hospodárskej základne nachádzajú tri farmy PD s veľkokapacitnou živočíšnou výrobou, ktoré si zabezpečujú pitnú vodu z vlastných studní.

Zásobovanie plynom

Obec je zásobovaná zemným plynom (ZP) z VTL plynovodu DN300 PN40 Bratislava – Komárno. Z tohto plynovodu je vyústená VTL prípojka DN100, ktorá je zaústená v samostatnej regulačnej stanici RS 1200/2/1-440, na ktorú nadväzujú miestne rozvody zemného plynu.

Zásobovanie teplom

V obci ani v jej blízkosti sa nenachádza žiadna centrálna výrobná tepla, objekty podnikateľských aktivít, občianskej vybavenosti a domácností využívajú ako zdroj tepla pre účely kúrenia, varenia a prípravu teplej úžitkovej vody zemný plyn, pevné palivo a elektrickú energiu.

V obci sa okrem zemného plynu používa na vykurovanie rodinných domov pevné palivo a elektrická energia.

Zásobovanie elektrickou energiou

Zásobovanie el. energiou je zabezpečené z elektrizačnej siete Západoslovenskej energetiky a. s. prostredníctvom vonkajších vedení VN-22 kV (č. 437, č. 225, č. 370).

Z 22 kV vedení odbočujú prípojky k distribučným transformačným staniciam (TS 745-1, TS 745-2, TS 745-3, TS 745-4, TS 745-5, TS 745-301, TS 764-5, TS 745-12 a ďalšie). Z transformačných staníc sú distribučnými sieťami NN zásobované odberné miesta spotrebiteľov.

Kanalizácia a ČOV

Obec Orechová Potôň – Centrálna časť má vybudovanú stokovú sieť (cca 40 %) čistením odpadových vôd v existujúcej ČOV. Odpadové vody určené k čisteniu sú do ČOV privádzané okrem kanalizačnej siete aj dovozom fekálnymi vozmi z jednotlivých domových žump. Prevláda žumpový režim.

Recipientom pre ČOV je Starý Klatovský kanál nachádzajúci sa asi 3,2 km severne od zastavaného územia obce.

Vlastníkom a prevádzkovateľom stokovej siete a ČOV je Obec Orechová Potôň.

Odpady

Skládka odpadov v obci je v štádiu rekultivácie, priebežne sa tu vytvárajú divoké skládky.

Odpad z obce Orechová Potôň sa odváža na riadenú skládku odpadov v Dolnom Bare, odvoz odpadu zabezpečuje firma ASA PETMAS – ONYX 1x za dva týždne. Program odpadového hospodárstva bol spracovaný vo februári 2003.

Telekomunikácie

Obec Orechová Potôň má vybudovanú miestnu telekomunikačnú sieť s telefónnou ústredňou, prevádzkovateľom je spoločnosť T-com a. s. Obec Orechová Potôň má dobré pokrytie mobilnými operátormi T-MOBILE, ORANGE, ktoré dopĺňa O2.

Televízia

Dotknutá obec Orechová Potôň nie je vybavená sieťou káblovej televízie.

Internet

Internetové služby sú zabezpečené prostredníctvom pevnej telekomunikačnej siete a ostatnými poskytovateľmi rádiovkej telefónnej siete.

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti

V širšom okolí záujmového územia ani na území obce Orechová Potôň sa nenachádzajú nehnuteľné kultúrne pamiatky zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok.

Na území obce sa nachádzajú niektoré architektonické pamiatky a solitéry, ktoré majú historickú a kultúrnu hodnotu napr.:

- prístenný kríž - na okraji obce smerom na Michal na Ostrove, kamenný kríž s korpusom Ukrižovaného Krista, na podstavci pod krížom socha Panny Márie, na čelnej strane podstavca nápisová tabuľa s datovaním 1878;

- prícestný kríž - na konci obce smerom na Veľké Blahovo, kríž s kovovým reliéfom Ukrižovaného Krista na odstupňovanom štvorbokom podstavci s vyloženou rímsou, v novodobej kovovej ohrádke;
- ústredný kríž cintorína - ozdobný kovový kríž s korpusom, na podstavci pod krížom reliéf sv. Rodiny;
- dobové náhrobné kamene - v areáli cintorína;
- zvonica - v areáli cintorína, zvonica jednoduchéj kovovej konštrukcie s ihlanovou plechovou strieškou, vo vrchole s kovovým krížom;
- kostol reformovanej cirkvi - postavený na mieste staršieho kostola z 2. polovice 19. stor.);
- rímskokatolícky kostol (1992);
- misijný kríž - pri r. k. kostole, drevený polychrómovaný kríž s oblúkovou plechovou strieškou, na kríži kovový korpus Ukrižovaného Krista (2004);
- pamätný stĺp - drevený vyrezávaný stĺp v areáli r. k. kostola (2001);
- budova mlyna - na okraji obce smerom na Michal na Ostrove, trojpodlažná bloková stavba, tehlová architektúra;
- pamätná tabuľa - osadená pri príležitosti 150. výročia bojov v rokoch 1848 - 1849, na hlavnej fasáde obecného úradu, z roku 1999;

Na území obce Orechová Potôň nie sú zapísané ani evidované žiadne plošne vymedzené historické územia ani urbanizované celky.

Riešené územie nie je súčasťou žiadnej pamiatkovej zóny.

11. Archeologické náleziská

Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied doteraz v tejto oblasti nerealizoval archeologické výskumy a prieskumy. V okolitých obciach sú doložené nielen stredoveké ale predovšetkým husté praveké osídlenia. Je pravdepodobné, že aj územie obce Orechová Potôň bolo osídlené už pred obdobím stredoveku.

V riešenom území nie sú v súčasnosti známe a evidované žiadne archeologické náleziská.

12. Paleontologické náleziská

V riešenom území sa nenachádzajú paleontologické náleziská, ani významné geologické lokality.

13. Iné zdroje znečistenia

Iné zdroje znečistenia životného prostredia ako tie, ktoré boli uvedené, neboli v priebehu posudzovania vplyvov ZaD č. 1/2016 v riešenom území identifikované.

14. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Podľa environmentálnej regionalizácie Slovenskej republiky sa zaraduje územie Slovenska z hľadiska stavu životného prostredia do 5 kvalitatívnych stupňov:

1. stupeň - prostredie vysokej úrovne
2. stupeň - prostredie vyhovujúce
3. stupeň - prostredie mierne narušené
4. stupeň - prostredie narušené
5. stupeň - prostredie silne narušené

Za územia ohrozených oblastí z hľadiska životného prostredia podľa aktualizovanej environmentálnej regionalizácie sa označujú tie územia, na ktoré sa viaže súčasne 4. a 5. stupeň kvality životného prostredia. Takéto územia tvoria vyše 12 % celkovej rozlohy

Slovenska a žije v nich cca 43 % obyvateľov. Tieto územia predstavujú spravidla väčšie sídelné územné celky so sústredenými hospodárskymi aktivitami. Intenzívne obhospodarované veľkobloky poľnohospodárskej pôdy nezabezpečujú dostatočnú ekologickú stabilitu územia.

Horninové prostredie a pôda

Informácie o nadlimitnej kontaminácii horninového prostredia a pôdy rizikovými látkami v dotknutom území nad prípustné hodnoty neboli zaznamenané.

Najzávažnejším problémom, ktorý sa týka kvality pôdy je ohrozenie najmä poľnohospodárskej pôdy veternou eróziou, ktorá sa prejavuje prevažne v mimovegetačnom období a spôsobuje zvýšenú prašnosť v ovzduší.

Potenciálnym zdrojom znečistenia pôdy môže byť poľnohospodárska výroba – hnojenie priemyselnými hnojivami a ošetrovanie rastlín a skladovanie a nesprávna aplikácia maštalných hnojív.

Ovzdušie

V obci nie sú umiestnené žiadne väčšie zdroje znečistenia ovzdušia.

Na kvalitu ovzdušia v dotknutej obci vplývajú najmä domáce kúreniska na báze tuhého paliva a cestná doprava (CO, NOx, SOx, polycyklické aromatické uhlíkovodíky (PAU), tuhé emisie, a ďalšie). Na kvalitu ovzdušia v širšom území tiež pôsobí hospodárenie na poľnohospodárskej pôde (orná pôda - pozemky na ktorých sa nenachádzajú trvalé porasty).

Voda

Kvalita vody v povrchových tokoch v širšom území je nízka. Zdrojom znečisťovania povrchových vôd v dotknutom území je najmä poľnohospodárska výroba.

Kvalitu vody Malého Dunaja možno hodnotiť ako nízku a Malý Dunaj možno označiť ako tok so značne znečistenou vodou aj keď sa v posledných rokoch mierne zlepšila.

V minulosti sa splašky vypúšťali do tokov bez dôkladného čistenia. Chýbali ČOV a dodnes chýbajú. Preferovali sa žumpy, skládky močovky z JRD, hospodárske a farmárske dvory. Ešte i dnes sú prípady, kedy sa splaškové odpadové vody vypúšťajú priamo do Malého Dunaja. Problémom sú „divoké skládky odpadov“ v okolí toku. Taká činnosť, ako je umývanie auta v rieke je dnes už úplne bežná a ľuďmi akceptovaná. Jedným zdrojom znečistenia Malého Dunaja je používanie olovených rybárskych závaží a ich ponechanie v toku, ktoré potom konzumujú napr. labute.

Intenzívna poľnohospodárska výroba sa významne podieľa na znečisťovaní podzemných vôd Žitného ostrova. Problémom je hnojenie pôdy a prenikanie agrochemikálií do vody prostredníctvom zrážok. Chemikálie prenikajú týmto spôsobom do podzemnej vody.

Veľmi rizikové je napr. umiestňovanie veľkovýkrmní ošípaných na území Žitného ostrova a s tým súvisiaca opakovaná aplikácia exkrementov ošípaných na poľnohospodárske pozemky, čo môže závažne ohroziť a znehodnotiť zdroje podzemných vôd.

Hluk a vibrácie

Hluk je nežiaduci a škodlivý jav, ktorý nepriaznivo pôsobí na zdravotný stav obyvateľstva, najmä v oblasti zmyslového a nervového systému, ako aj na prírodné prostredie.

Na území dotknutej obce nie sú umiestnené žiadne veľké zdroje hluku, ktoré by produkovali nadlimitné hodnoty hluku.

Zdrojom hluku v dotknutom území je cestná a železničná doprava, ktorých sprievodným javom sú i vibrácie. Významným zdrojom hluku v riešenom území je i SLOVAKIA RING.

Odpady

Environmentálna záťaž, ktorá všeobecne výrazne znehodnocujúca životné prostredie môžu byť nelegálne (divoké) skládky odpadov, ktoré sa nachádzajú v mnohých prípadoch v blízkosti Malého Dunaja a jeho prítokov (kanálov).

V okrese Dunajská Streda sa v roku 2013 vyprodukovalo 47 054,5 t komunálneho odpadu. Najrozšírenejším spôsobom zneškodňovania odpadov je skládkovanie

Zdravotný stav obyvateľstva

Čo sa týka zdravia obyvateľstva v samotnej dotknutej obci sa nevedú osobitné záznamy o zdravotnom stave obyvateľstva. Najbližšie informácie o zdravotnom stave sú za okres Dunajská Streda.

Dôležitým ukazovateľom zdravotného stavu je stredná dĺžka života pri narodení, ktorá vyjadruje počet rokov, ktorých sa dožije novorodenec za predpokladu zachovania úmrtnostnej situácie v období jej výpočtu. Vek dožitia na Slovensku i v okrese Dunajská Streda sa postupne zvyšuje. V okrese Dunajská Streda stredná dĺžka života v roku 2001 bola u mužov 68,43 rokov (Slovensko 69,51) a u žien 76,48 rokov (Slovensko 77,54). V roku 2010 bola v okrese Dunajská Streda stredná dĺžka života pri narodení u mužov 70,65 rokov (Slovensko 71,62 rokov) a u žien 77,78 rokov (Slovensko 77,97 rokov). Z uvedeného vyplýva, že stredná dĺžka života v okrese Dunajská Streda je u mužov i u žien málo pod Slovenským priemerom. Okres Dunajská Streda pritom nie je zaradená medzi najviac zaťažené oblasti v rámci Slovenska.

Pre medzinárodné porovnanie vekovej štruktúry obyvateľstva sa používa index starnutia definovaný ako počet osôb vo veku 65 a viac rokov na 100 detí vo veku 0 až 14 rokov. Na Slovensku pripadá na 100 detí 63 obyvateľov vo veku 65 a viac čím sa približuje európskemu priemeru s hodnotou indexu starnutia 78,6. Na základe jednotlivých ukazovateľov (napr. stredná dĺžka života, počet a druh ochorení a pod.) sú hodnoty zdravotného stavu obyvateľov okresu Dunajská Streda takmer porovnateľné s celoslovenským priemerom hodnôt.

Z environmentálneho hľadiska možno záujmové a dotknuté územie charakterizovať ako územie s problémami typickými pre poľnohospodársku krajinu – vytvorenie monofunkčnej intenzívne poľnohospodársky využívanéj krajiny *s nízkym stupňom ekologickej stability*.

Riešené územie možno na základe uvedených informácií zaradiť do 4. stupňa kvality, prostredia, tzn., že v dotknutej lokalite ide o prostredie z hľadiska jeho kvality narušené.

III. HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV ÚZEMNO-PLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A ODHAD ICH VÝZNAMNOSTI

Cieľom územného plánovania je vytvárať také podmienky pre využitie územia, aby bol zachovaný súlad všetkých prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt v území, najmä so zreteľom na starostlivosť o životné prostredie. Tento cieľ môže byť splniteľný len za podmienky, ak územie nebude zaťažované nad mieru únosného zaťaženia, čo je podľa § 5 zákona č. 17/1992 Zb. také zaťaženie územia ľudskou činnosťou, pri ktorom nedochádza k poškodzovaniu životného prostredia, najmä jeho zložiek, funkcií ekosystémov, alebo ekologickej stability. Únosné zaťaženie možno určiť medznými hodnotami zložiek životného prostredia, ustanovenými osobitnými predpismi s prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie a synergický vzťah jednotlivých činností a znečisťujúcich látok.

Z uvedeného vyplýva, že územný plán je jedným zo základných nástrojov na zabezpečovanie trvalo udržateľného rozvoja.

Územnoplánovacia dokumentácia musí byť v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja, tzn. takého rozvoja, ktorý súčasným i budúcim generáciám zachováva možnosť uspokojovať ich základné životné potreby a pritom neznižuje rozmanitosť prírody a zachováva prirodzené funkcie ekosystémov (§ 7 zákona č. 17/1992 Z. z.).

Podľa § 8 stavebného zákona územnoplánovacia dokumentácia komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, zosúladí záujmy a činnosti ovplyvňujúce územný rozvoj, životné prostredie a ekologickú stabilitu a ustanovuje regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. Z uvedeného vyplýva, že

hodnotenie vplyvov na životné prostredie je vlastne súčasťou vypracovania územnoplánovacej dokumentácie a nie oddelený proces. Už pri jej vypracovaní sa musia brať do úvahy všetky aspekty súvisiace s ochranou a tvorbou životného prostredia v riešenom území. Spracovateľ ZaD č. 16/2016 v podstatnej miere túto skutočnosť akceptoval.

Obec Orechová Potôň má v súčasnosti platný ÚPN-O, ktorý bol schválený obecným zastupiteľstvom obce Orechová Potôň uznesením č. 440/2010-OZ z 24. 08. 2010 v znení zmien a doplnkov (ZaD č. 1/2010, ZaD 1/2014 a ZaD 1/2015).

V rámci posudzovania vplyvov ZaD č. 1/2016 na životné prostredie boli zhodnotené predpokladané vplyvy ich následnej realizácie na životné prostredie vrátane zdravia, (primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne i negatívne), ktoré bolo možné predpokladať v štádiu strategického environmentálneho hodnotenia.

Je potrebné zdôrazniť, že v rámci posudzovania vplyvov ZaD strategického dokumentu (ÚPN-O Orechová Potôň) nie je možné jednoznačne a detailne identifikovať vplyvy na životné prostredie v podrobnosti vplyvu konkrétnych stavieb a navrhovaných činností, nakoľko v etape ÚPN-O je navrhované iba funkčné a priestorové usporiadanie územia, často bez podrobných technických parametrov konkrétnych činností, ktoré sa v riešenom území budú pravdepodobne umiestňovať.

Predpokladané vplyvy ZaD č. 1/2016, ktoré bude potrebné zohľadniť v rámci prípravy a realizácie navrhovaných činností v rámci naplňovania cieľov strategického dokumentu sú uvedené v nasledujúcich podkapitolách. Podrobné hodnotenie vplyvov navrhovaných činností, ktoré sa budú umiestňovať na riešených lokalitách a budú spĺňať prahové hodnoty podľa Prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. budú predmetom posudzovania podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z.

Posudzovanie vplyvov bolo zamerané prevažne na nové rozvojové plochy (lokality 1, 3, 4 a 5) a lokalitu č. 2 – 1/2016, ktorá spolu s lokalitou č. 1 – 1/2016 budú predstavovať územie pre funkčné využitie rekreácie špeciálnej – Malkia park.

U ostatných lokalít č. 6, 7, 8 a 9, ktoré sú súčasťou platného ÚPN-O sa v rámci ZaD č. 1/2016 navrhuje len nepodstatná zmena regulácie a v prípade lokality č. 7 – 1/2016 zmena funkčného využitia (RD na BD).

1. Vplyvy na obyvateľstvo

V rámci ZaD č. 1/2016 sa nenavrhujú také nové riešenia, ktoré by vytvárali riziká ohrozenia zdravotného stavu obyvateľstva, ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady alebo narušovali pohodu a kvalitu života resp. stav životného prostredia a to ani v kumulácii s existujúcimi a povolenými činnosťami v riešenom území.

Predložené ZaD č. 1/2016 naopak, obsahujú návrhy, ktoré majú zlepšiť kvalitu životného prostredia v obci a zvýšiť pohodu a kvalitu života obyvateľom obce a jeho návštevníkom.

Sú to predovšetkým návrhy zmien v oblasti bývania, cestovného ruchu, infraštruktúry, vytvorenia podmienok pre oddych, šport a rekreáciu a revitalizáciu krajinného prostredia.

V rámci ZaD č. 1/2016 sa nenavrhujú také riešenia, ktoré by mohli spôsobiť negatívne sociálno-ekonomické vplyvy alebo ktoré by závažne narušovali pohodu a kvalitu života obyvateľov.

Rozvoj plôch určených na bývanie bude mať jednoznačne pozitívny vplyv na obyvateľstvo - zvýšenie počtu bytov v obci a zároveň skvalitnenie úrovne bývania.

Nové rozvojové plochy sa nachádzajú mimo zastavaného územia obce v nadväznosti na existujúci areál SLOVAKIA RING. Negatívne vplyvy navrhovaných činností, ktoré sa predpokladajú umiestniť na týchto plochách nebudú mať negatívny dosah na obyvateľov obce.

V dôsledku realizácie ZaD č. 1/2016 sa predpokladá vytvorenie cca 40 nových pracovných miest

Verejnosť bola o ZaD č. 1/2016 informovaná prostredníctvom oznámenia o strategickom dokumente podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Verejnosť bude mať ešte možnosť predloženia pripomienok v etape pripomienkovania správy o hodnotení.

Pri dodržaní navrhovaných opatrení a zásad a regulatív ÚPN-O sa závažné negatívne vplyvy ZaD č. 1/2016 na obyvateľstvo nepredpokladajú.

2. Vplyvy na horninové prostredie a geomorfologické pomery

Nové funkčné plochy navrhované v rámci ZaD č. 1/2016 svojim umiestnením neovplyvnia geomorfologické pomery ani súčasný charakter územia, pokiaľ budú pri ich realizácii dodržané limity a regulatívy stanovené v ÚPN-O Orechová Potôň.

Realizácia ZaD č. 1/2016 by mohla mať vplyv na horninové prostredie pri umiestňovaní objektov súvisiacich s napĺňaním jeho cieľov napr. nové rekreačné, školiace a športové zariadenia a súvisiaca infraštruktúra, čo je ale vzhľadom na predpokladaný charakter takýchto stavieb málo pravdepodobné.

V dôsledku realizácie ZaD č. 1/2016 nie je predpoklad aktivácie geodynamických javov (napr. erózia pôdy, porušenie stability svahov, zosuvy).

Všetky zásahy do horninového prostredia sa musia realizovať len na základe výsledkov podrobného inžiniersko-geologického a hydrogeologického prieskumu.

Pri umiestňovaní konkrétnych stavieb na navrhovaných funkčných plochách musia byť konkrétne podmienky geologických pomerov na záujmovej lokalite zisťované podrobným inžiniersko-geologickým a hydrogeologickým prieskum a jeho výsledky je potrebné zohľadňovať pri umiestňovaní a zakladaní stavieb.

V rámci ZaD č. 1/2016 sa nenavrhujú také nové činnosti, ktoré by mali závažný nepriaznivý vplyv na horninové prostredie.

Na riešenom území sa nenachádzajú ložiska nerastných surovín, ktoré by boli v strete záujmov s navrhovanými zmenami funkčného využitia územia.

Pri dodržaní navrhovaných opatrení a zásad a regulatív ÚPN-O sa významné negatívne vplyvy ZaD č. 1/2016 na horninové prostredie nepredpokladajú.

3. Vplyvy na klimatické pomery

V rámci ZaD č. 1/2016 sa neuvažuje s umiestnením takých činností alebo prevádzok, ktoré by závažne ovplyvnili klimatické pomery v dotknutom území.

Negatívne vplyvy na mikroklimu dotknutého územia môže mať najmä rozširovanie zastavaných a spevnených plôch. Tieto vplyvy bude možné znížiť revitalizáciou existujúcich plôch zelene a vytvorením nových zelených plôch v rámci riešeného územia. Otázka doplnenia a ochrana zelene je i súčasťou návrhu regulatív a záväzných častí ÚPN-O. Percentuálny podiel zelene v zastavanom území musí byť súčasťou každej priestorovo a funkčne homogénnej jednotky.

Závažné negatívne vplyvy ZaD č. 1/2016 na klimatické pomery záujmového územia sa nepredpokladajú.

4. Vplyvy na ovzdušie

Na znečisťovaní ovzdušia v riešenom území sa v súčasnosti podieľa doprava (škodliviny z výfukových plynov – NO_x, CO, VOC, SO₂, sekundárna prašnosť) a lokálne kúreniska.

V návrhu ZaD č. 1/2016 nemožno jednoznačne identifikovať konkrétne vplyvy na ovzdušie, nakoľko v etape strategického dokumentu je navrhované iba funkčné a priestorové usporiadanie územia, bez technických parametrov konkrétnych činností.

Čo sa týka nových činností, ktoré sa predpokladajú umiestniť na lokalitách riešených v rámci ZaD č. 1/2016 nie sú takého charakteru, že by negatívne ovplyvnili kvalitu ovzdušia v dotknutom území. Nepredpokladá sa vytvorenie nových stredných ani veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia, ani takých prevádzok, ktoré by mohli závažne ovplyvniť kvalitu ovzdušia.

V rámci ZaD č. 1/2016 sa nevymedzujú plochy pre umiestnenie nových priemyselných ani poľnohospodárskych prevádzok, ktoré by mohli byť ďalšími zdrojmi znečisťovania ovzdušia, ani také, ktoré by mohli byť zdrojom významného obťažujúceho zápachu.

Zabezpečovanie tepla sa navrhuje na báze elektrickej energie a obnoviteľných zdrojov (napr. slnečná energia).

Emisná záťaž z existujúcej dopravy po cestnej komunikácii a z areálu SLOVASKIA RINGU sa bude korigovať výsadbou zelene na hranici rekreačného areálu na plochách vymedzených pre izolačnú zeleň.

Predpokladané negatívne vplyvy realizácie ZaD č. 1/2016 nie sú takého charakteru a dosahu, ktoré by boli v rozpore s platnými limitmi v oblasti ochrany ovzdušia.

5. Vplyvy na vodné pomery

Lokality riešené v rámci ZaD sú súčasťou chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. Na SV hranici lokality č. 1 a 2-1/2016 preteká Predlúčny kanál, ktorý ústí do Starého Klatovského kanála, ktorý preteká medzi lokalitami 1,2-1/2016.

V štandardných podmienkach nie je predpoklad kontaminácie podzemných ani povrchových vôd v súvislosti s ZaD č. 1/2016.

Potenciálnym zdrojom znečistenia podzemných vôd počas výstavby na riešených lokalitách môžu byť len havarijné situácie.

Priame vypúšťanie odpadových vôd do povrchových alebo podzemných vôd sa nepredpokladá.

Zvýšená potreba vody bude súvisieť najmä s prevádzkou Malkia parku (lokality č. 1 a 2 – 1/2016). Zariadenia Malkia parku budú zásobované vodou z vlastných studní, ktoré sa predpokladajú vybudovať na riešenom území, objekty RD a BD budú pripojené na verejný vodovod DN 80. Vzhľadom na lokalizáciu riešeného územia sa problémy so zabezpečením zdroja vody a potrebného množstva vody nepredpokladajú.

Splašková kanalizácia zo zariadení Malkia parku bude pripojená na ČOV v areáli SLOVASKIA RING. Vody z povrchového odtoku (zrážkové vody zo striech objektov a zo spevnených plôch) budú odvedené do kanála, ktorý sa nachádza v blízkosti riešených lokalít. V prípade potreby budú vody z povrchového odtoku prečistené.

Ochraňa povrchových a podzemných vôd sa v platnom ÚPN-O venuje dostatočná pozornosť (zásobovanie vodou - vodovod, odvádzanie odpadových vôd – kanalizácia a vôd z povrchového odtoku, čistenie odpadových vôd, hydromelioračné stavby a ďalšie).

Pri realizácii konkrétnych činností umiestňovaných na lokalitách riešených v rámci ZaD č. 2016 je potrebné dodržiavať zásady a regulatívy ÚPN-O v oblasti vodného hospodárstva.

Dôležitá bude i revitalizácia priľahlých úsekov vodných tokov (Starý Klatovský kanál a Predlúčny kanál i meandrov a priľahlého územia týchto tokov, vrátane prípadného odstránenia divokých skládok a zabránenie ďalšieho vytvárania divokých skládok v okolí vodných tokov (kanálov).

V rámci ZaD č. 1/2016 sa nenavrhujú také nové zariadenia, ktoré by boli významným zdrojom znečistenia vôd (podzemných ani povrchových) ani ktoré by negatívne zasahovali do vodohospodárskych pomerov riešeného územia.

Závažne negatívne vplyvy realizácie ZaD na vodné pomery s podmienkou dodržania a realizácie zásad a regulatív ÚPN-O v oblasti vodného hospodárstva sa nepredpokladajú.

6. Vplyvy na pôdu

Najväčším negatívnym vplyvom ZaD č. 1/2016 na pôdu je návrh na použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely.

Realizácia ZaD č. 1/2016 si vyžiada celkový nový záber 75, 5141 ha poľnohospodárskej pôdy evidovanej v katastri nehnuteľnosti ako orná pôda (lokalita 1,3,4,5-1/2016), tak ako je uvedené v tabuľke č. 2 správy o hodnotení. Zároveň sa vykoná zmena povolených záberov u lokalít 2,7-1/2016, kde dôjde k zmenšeniu záberu o 0,6593 ha, tak ako je uvedené v tabuľke č. 3 správy o hodnotení.

Poľnohospodárska pôda na pozemkoch navrhovaných na nepoľnohospodárske využitie bola zaradená v 1. stupni kvality, 3. stupni kvality a 7. stupni kvality.

Okresný úrad Trnava, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva ako vecne a miestne príslušný orgán štátnej správy po preskúmaní žiadosti obce Orechová Potôň udelil súhlas na použitie poľnohospodárskej pôdy na iné účely podľa § 13 ods. 2 a § 14 zákona v rámci návrhu „Územného plánu obce Orechová Potôň – Zmeny a doplnky č. 1/2016 v rozsahu navrhovanom v ZaD č.1/2016 (list č. OU-TT-OOP4-2017/022069 z 27. 06. 2017).

Návrh použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely je v navrhovaných ZaD č. 1/2016 spracovaný podľa zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

So záberom lesnej pôdy sa v rámci ZaD č. 1/2016 neuvažuje

Čo sa týka znečistenia pôdy v navrhovaných ZaD č. 1/2016 sa nevyčleňujú plochy na také činnosti, ktoré by mohli byť zdrojom znečistenia a kontaminácie pôd, ktoré sa nachádzajú v širšom území riešeného územia.

Vplyvy realizácie ZaD č. 1/2016 na pôdu možno hodnotiť z hľadiska záberu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely ako vplyvy významné.

7. Vplyvy na faunu flóru a ich biotopy

Akýkoľvek zásah do prírodného prostredia spôsobí zmeny v biodiverzite dotknutého územia. Dôkazom toho je i súčasný stav z pohľadu zloženia a kvality flóry a fauny a ich biotopov v riešenom území. Negatívne vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy môžu byť priame i nepriame ako sú napr.: zničenie ekosystémov – strata stanovišť rastlinných a živočíšnych druhov v dôsledku výstavby; vyrušovanie živočíchov z dôvodu zvýšeného pohybu mechanizmov a ľudí, čo môže spôsobiť zmeny v správaní sa živočíšnych druhov; fragmentáciu a zmeny biotopov pôvodných druhov fauny a flóry; vytváranie bariéry pre migrujúce živočíchy; rozširovanie invázných druhov rastlín; zmeny vegetácie a živočíšnych biotopov v okolí dopravných komunikácií a ďalšie.

Výnimkou nie sú ani navrhované ZaD č. 1/2016, ktoré súvisia so zmenou poľnohospodársky využívanej krajiny na plochy určené na špeciálnu rekreáciu, šport a telovýchovu, ktoré môžu spôsobiť čiastočný ústup živočíšnych druhov preferujúcich agrocenózy na úkor antropotolerantnejších druhov. Tento trend v dotknutej časti krajiny začal už výstavbou motoristického okruhu SLOVAKIA RING a navrhovanými ZaD č. 1/2016 bude ešte zvýraznený. Rušivé vplyvy pre voľne žijúce organizmy v danom priestore sú už v súčasnosti značné (najmä hluk). Poľnohospodárska krajina v okolí okruhu SLOVAKIA RING v súčasnosti nevytvára vhodné podmienky pre trvalú existenciu chránených druhov živočíchov a navrhované ZaD č. 1/2016 nebudú preto predstavovať také negatívne vplyvy, ktoré by ohrozili prežívanie ich miestnych populácií.

Pri lokalite č. 1-1/2016 by celoplošná zmena na rekreáciu špeciálnu - Malkia park mohla viesť k definitívnemu zániku potenciálnych biotopov s výskytom chránených druhov rastlín, preto je potrebné navrhnuť opatrenia na zmiernenie tohto predpokladaného negatívneho vplyvu – pozri kap. C.IV.

Migračné možnosti živočíchov budú navrhovanými ZaD č. 1/2016 len mierne zhoršené, nakoľko dôjde k výstavbe a predpokladanému zvýšeniu antropickej záťaže v blízkosti

migračných koridorov pozdĺž vodných kanálov a depresii v bývalých meandroch vodných tokov so sprievodnou krajinou vegetáciou. Migrácia však bude naďalej možná, priame bariéry v jestvujúcich trasách nevzniknú.

Pozitívnym vplyvom bude revitalizácia a doplnenie sprievodnej zelene kanálov, meandrov a depresii a tiež odstránenie inváznych neofytov a burinových druhov.

Vplyvy identifikované na úrovni ZaD č. 1/2016 bude potrebné detailnejšie posúdiť v rámci posudzovania vplyvov jednotlivých stavieb, ktoré budú spĺňať prahové hodnoty pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z., prípadne u malých stavieb v rámci ich prípravy a povoľovania podľa osobitných predpisov na ktorom sa zúčastňujú i orgány ochrany prírody a krajiny.

Všeobecne možno konštatovať, že predpokladané vplyvy nových aktivít, ktoré sú navrhované v rámci ZaD č. 1/2016, na faunu, flóru a ich biotopy v dotknutom území je možné návrhom a realizáciou vhodných zmierňujúcich opatrení v ich negatívnom pôsobení znížiť na environmentálne prijateľnú mieru.

8. Vplyvy na krajinu

Navrhovaná zmena funkčného využitia územia navrhovaná v rámci ZaD č. 1/2016 nebude mať závažný negatívny vplyv na krajinu a jej scenériu.

Realizáciou ZaD č. 1 dôjde k zmene krajinej štruktúry, poľnohospodársky využívané veľkobloky poľnohospodárskej pôdy sa zmenia realizáciou nových zariadení. Z hľadiska krajinej štruktúry dôjde z dôvodu realizácie nových objektov k nárastu podielu zastavaných plôch a technických prvkov na úkor poľnohospodárskej pôdy.

V riešení ZaD musí mať má významné postavenie ochrana prírodných prvkov a vytváranie optimálneho zastúpenia plôch zelene v navrhovanom rozvojovom území. Musí sa dbať na zachovanie významných plôch a zoskupenia prírodných prvkov a vysokej zelene na dotknutom území, doplnené o ďalšie plochy na navrhovaných rozvojových lokalitách.

Pozitívnou zmenou z hľadiska krajinej scenérie a krajinného obrazu budú sadové úpravy realizované najmä v areáli navrhovaného Malkia parku a ochranná zeleň vysadená na okraji jednotlivých lokalít a areálových komunikácií. Pozitívnym prvkom bude i revitalizácia a doplnenie sprievodnej zelene kanálov, meandrov a depresii.

Osobitnú pozornosť bude potrebné zamerať na architektonické riešenie nových objektov, nakoľko nevhodná architektúra nových objektov by mohla spôsobiť vizuálne a štrukturálne zmeny krajinného razu, čo nie je žiaduce.

Pri navrhovaní nových objektov je potrebné dbať, aby sa tieto nestali dominantou v krajine, je potrebné podporiť a zachovať špecifický raz a rozvoj vidieckej krajiny so zohľadnením špecifického prírodného, krajinného a architektonicko-priestorového prostredia.

Nové rozvojové plochy sa umiestňujú v nadväznosti na existujúce plochy a nevytvárajú sa nové celky v riešenom území. Vzhľadom na charakter a predpokladaný rozsah nových činností nebude tento vplyv závažný.

Negatívne vplyvy realizácie ZaD č. 1/2016 na krajinu možno hodnotiť ako málo významné. Predpokladané negatívne vplyvy je možné účinne eliminovať navrhovanými opatreniami a regulatívmi ÚPN-O. Realizácia ZaD č. 1/2016 bude pozitívnym príspevkom k zmene krajinej scenérie a krajinného obrazu v ich dosahu.

9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma

Územia chránené podľa osobitných predpisov možno rozdeliť do dvoch základných skupín:

- územia chránené podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny,
- územia chránené podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách.

9.1. Vplyvy na územia chránené podľa zákona č. 543/2002 Z. z.

Na území obce Orechová Potôň a na riešenom území platí prvý stupeň územnej ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“).

9.1.1. Vplyvy na územia európskej sústavy chránených území (Natura 2000)

Vplyvy na chránené vtáčie územie (CHVÚ)

Na územie obce Orechová Potôň (k. ú. Dolná Potôň) zasahuje jedno CHVÚ SKCHVU034 Veľkoblahovské rybníky. S ohľadom na charakter a rozsah navrhovaných ZaD č. 1/2016 a na vzdialenosť jednotlivých lokalít od najbližších území európskej sústavy chránených území Natura 2000 je možné predpokladať vplyvy iba na SKCHVU034 Veľkoblahovské rybníky.

Umiestnenie nových rekreačných, športových a telovýchovných aktivít do priestoru už existujúceho pretekárskeho okruhu SLOVAKIA RING bude predstavovať mierne zvýšenie rušivých vplyvov na predmetné CHVÚ, ktoré je vzdialené iba cca 1,4 až 2 km od lokalít s navrhovanými ZaD č. 1/2016. Môže sa jednať napr. o zvýšenie priameho ataku chráneného územia návštevníkmi, ktorí budú do tohto priestoru pritiahnutí novou ponukou na rekreáciu a šport. Najmä za priaznivých poveternostných podmienok môže prichádzať k ich rozptylu do okolitej krajiny a teda aj do relatívne atraktívneho krajinného priestoru rybníkov v CHVÚ. Tento jav je zaznamenávaný už v súčasnosti pri návštevníkoch motoristického areálu. Nepredpokladá sa, že by zvýšená návštevnosť CHVÚ mohla predstavovať významný negatívny vplyv na predmety ochrany a návrhom a realizáciou vhodných zmierňujúcich opatrení ho bude možné znížiť na environmentálne prijateľnú mieru.

Zvýšenie hlukovej záťaže CHVÚ bude s ohľadom na už existujúci motoristický areál zanedbateľné. Detailnejšie ho bude možné posúdiť v rámci posudzovania vplyvov jednotlivých stavieb (napr. strelnice), ale nepredpokladá sa, že by zvýšenie hlukovej záťaže spôsobené novými rekreačnými a športovými aktivitami mohlo vo vzťahu k hluku z okruhu SLOVAKIA RING významne negatívne ovplyvniť SKCHVU034 Veľkoblahovské rybníky. Väčšina druhov vykazuje k tomuto negatívnemu faktoru na základe doterajších skúseností dostatočnú mieru tolerancie (SLOVAKIA RING je v prevádzke cca 8 rokov, prakticky od r. 2010, kedy boli Veľkoblahovské rybníky vyhlásené za CHVÚ).

Vplyvy na územia európskeho významu (ÚEV)

Na územie obce Orechová Potôň zasahuje ÚEV Klatovské rameno, ktoré sa nachádza cca 6 km SV od lokality riešeného územia. Vplyvy ZaD č. 1/2016 na ÚEV Klatovské rameno sa nepredpokladá.

9.1.2. Vplyvy na územia národnej sústavy chránených území

Územie riešené v rámci ZaD č. 1/2016 nie je súčasťou žiadneho chráneného územia národnej sústavy chránených území.

Na riešenom území platí prvý stupeň územnej ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z.

Najbližšie veľkoplošné chránené územie k riešenému územiu CHKO Dunajské Luhy sa nedotýka územia obce Orechová Potôň.

Z maloplošných chránených území sa na území obce Orechová Potôň nachádza NPR Klatovské rameno, ktoré je vzdialené cca 6 ha SV od najbližšej lokality riešeného územia.

S ohľadom na charakter navrhovaných ZaD č. 1/2016 a vzdialenosť jednotlivých riešených lokalít od chránených území sa neočakávajú žiadne preukázateľné vplyvy strategického dokumentu na územia národnej sústavy chránených území.

9.1.3. Vplyvy na chránené stromy

Na území dotknutej obce Orechová Potôň ani na lokalitách riešených v rámci ZaD č.1/2016

sa nenachádzajú žiadne stromy zapísané v zozname chránených stromov. Vzhľadom na charakter navrhovaných ZaD č. 1/2016 a lokalizáciu chránených stromov sa žiadne negatívne vplyvy na chránené stromy nepredpokladajú.

9.1.3. Vplyvy na Ramsarské lokality - mokrade

Na územie obce Orechová Potôň zasahuje mokrad' národného významu Klatovské rameno a priľahlé mokrade. Lokality súvisiace so ZaD č. 1/2016 nezasahujú do žiadneho z uvedených mokrad'ových biotopov.

Vzhľadom na charakter navrhovaných ZaD č. 1/2016 a ich vzdialenosť od Ramsarských lokalít - mokradí sa neočakávajú žiadne preukázateľné vplyvy strategického dokumentu na tieto časti prírody.

Na základe uvedených skutočností sa závažné negatívne vplyvy ZaD č. 1/2016 na územia chránené podľa zákona č. 543/2002 Z. z. sa nepredpokladajú.

2.1.2. Vplyvy na územia chránené podľa zákona č. 364/2004 Z. z.

Vplyvy na CHVO

Územie obce Orechová Potôň vrátane riešeného územia je súčasťou územia chráneného podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) – (ďalej len „zákon č. 364/2004 Z. z.“) - Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov (ďalej len „CHVO Žitný ostrov“). V rámci ZaD č.1/2016 sa nenavrhuje umiestnenie ani rozšírenie žiadnej z uvedených činností, ktoré sú na území CHVO zakázané.

Činnosti umiestnenie ktorých sa predpokladá v rámci funkčného využitia riešeného územia vzhľadom na ich charakter a rozsah nepatria medzi činnosti, ktoré sú na území CHVO Žitný ostrov zakázané.

Čistenie odpadových vôd, ktoré budú vznikať v zariadeniach umiestnených na riešenom území (napr. bytové a rodinné domy, objekty špeciálnej rekreácie, objekty telovýchovy a športu) bude zabezpečené podľa predpisov platných v čase ich realizácie.

Splachkové odpadové vody a odpadové vody z chovu zvierat budú odvádzané do existujúcej kanalizácie s pripojením na ČOV.

Chovné zariadenia umiestnené v navrhovanom Malkia parku (výbehy) vrátane odstraňovania exkrementov musia byť zabezpečené tak, aby nedochádzalo v žiadnom prípade k ohrozeniu podzemných ani povrchových vôd.

Závažné negatívne vplyvy „Zmien a doplnkov č. 1/2016“ na územia chránené podľa zákona č. 364/2004 Z. z. vzhľadom na ich charakter, rozsah a dosah sa s podmienkou dodržania regulatív v oblasti ochrany vôd nepredpokladajú.

Vplyvy na vodárenské vodné toky a vodohospodársky významné toky

Vodohospodársky významné ani vodárenské toky sa v dosahu lokalít súvisiacich so ZaD č. 1/2016 nenachádzajú.

Závažné vplyvy ZaD č. 1/2016 na územia chránené podľa osobitných predpisov najmä zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách sa vzhľadom na charakter a rozsah navrhovaných ZaD č. 1/2016 nepredpokladajú.

10. Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Lokality riešené v rámci ZaD č. 1/2016 sú podľa dokumentácie ÚSES z roku 1994 súčasťou regionálneho biocentra Potôňska mokrad'. Po vybudovaní motoristického areálu v tomto priestore, ktorý je nezlučiteľný s ekostabilizačnou funkciou, nie je už pre budúcnosť možné uvažovať s touto časťou krajiny ako biocentrom. Navrhované ZaD č. 1/2016 preto už nebudú mať priamy preukázateľný vplyv na prvok územného systému ekologickej stability, ktorý bol

znehodnotený výstavbou športového areálu SLOVAKIA RING. Mierne sa ešte zvýši bariérové pôsobenie tohto územia v krajine a biocentrum bude definitívne rozdelené na východnú a západnú časť, medzi ktorými vznikne športovo-rekreačný areál.

Vzhľadom na skutočnosť, že dokumentácia RÚSES okresu Dunajská Streda bola vypracovaná pred viac ako dvadsiatimi rokmi nie je div, že reálna situácia v území je často diametrálne odlišná od charakteristiky uvedenej v tomto dokumente.

Na základe skutočného stavu v území a charakteru a lokalizácie ZaD sa závažné negatívne vplyvy na prvky ÚSES sa pri akceptovaní navrhovaných opatrení a regulatív uvedených v ÚPN-O nepredpokladajú.

11. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

V širšom okolí územia riešeného v rámci ZaD č. 1/2016 ani na území obce Orechová Potôň sa nenachádzajú nehnuteľné kultúrne pamiatky zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok.

Vzhľadom na charakter a predpokladaný dosah realizácie ZaD č. 1/2016 sa nepredpokladajú ani vplyvy na architektonické pamiatky a solitéry, ktoré sa nachádzajú na území obce a ktoré majú historickú a kultúrnu hodnotu.

Negatívne vplyvy ZaD č. 1/2016 na kultúrne a historické pamiatky sa nepredpokladajú.

12. Vplyvy na archeologické náleziská

Na lokalitách riešených v rámci ZaD č. 1/2016 nie sú v súčasnosti evidované žiadne archeologické náleziská. Vzhľadom na lokalizáciu týchto lokalít sa nepredpokladajú existencia archeologické nálezísk.

Nakoľko výstavba niektorých nových objektov v rámci realizácie ZaD č. 1/2016 bude pravdepodobne zasahovať pod terén môžu byť pri výstavbe narušené kultúrne vrstvy pod terénom. To znamená, že sa nevylučuje možnosť existencie archeologických nálezov podľa zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.

V prípade zistenia výskytu archeologických nálezov pri realizácii zemných a výkopových prác súvisiacich s realizáciou konkrétnych činností musí stavebník postupovať podľa zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

Vplyvy ZaD č. 1/2016 na archeologické náleziska sa v etape strategického hodnotenia ZaD č. 1/2016 nepredpokladajú.

13. Vplyvy na paleontologické náleziská

Na lokalitách, ktoré sú predmetom riešenia ZaD č. 1/2016 neboli v čase posudzovania známe ani identifikované žiadne paleontologické náleziska, alebo nálezy. Jednoznačne však nemožno vylúčiť paleontologické nálezy v sedimentoch na miestach budúcej novej výstavby. V prípade ich výskytu je potrebné postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Negatívne vplyvy strategického dokumentu na paleontologické náleziska sa predbežne nepredpokladajú.

14. Iné vplyvy

Iné vplyvy ZaD č. 1/2016, ako tie čo boli uvedené sa v etape strategického hodnotenia na dotknuté územie nepredpokladajú.

15. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

V rámci procesu posudzovania podľa zákona boli zhodnotené a porovnané s platnými právnymi predpismi tieto predpokladané vplyvy ZaD č. 1/2016 na životné prostredie: vplyvy na obyvateľstvo, vplyvy na horninové prostredie, vplyvy na klimatické pomery, vplyvy na ovzdušie, vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy, vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma, vplyvy na územný systém ekologickej stability, vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská, vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality, vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy a iné vplyvy.

Pri hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti v rámci vypracovania zámeru sa zohľadňovali príslušné ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov najmä z oblasti

- ochrany prírody a krajiny
- ochrany vôd
- ochrany ovzdušia
- ochrany pôdy
- ochrany zdravia
- odpadového hospodárstva
- ochrany a bezpečnosti pri práci.

Nepreukázal sa nesúlad navrhovaných ZaD č. 1/2016 s príslušnými ustanoveniami súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov.

V rámci posudzovania vplyvov ZaD č. 1/2016 na životné prostredie boli zhodnotené predpokladané vplyvy ich následnej realizácie na životné prostredie vrátane zdravia, (primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne i negatívne), ktoré bolo možné predpokladať v štádiu strategického environmentálneho hodnotenia.

V rámci ZaD č. 1/2016 sa navrhujú nové rozvojové zámery, ktoré sú zamerané na zmenu funkčného a priestorového využívania územia. Ich realizácia môže mať pozitívne alebo negatívne vplyvy; priame, nepriame a kumulatívne vplyvy na životné prostredie, najmä na miestnej ale aj regionálnej úrovni, tak ako sú popísané v predchádzajúcich kapitolách.

Predpokladané vplyvy a ich mieru v etape strategického hodnotenia nie je možné presne určiť. Každá navrhovaná činnosť, ktorá bude spĺňať prahové hodnoty podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. bude podliehať komplexnému posudzovaniu podľa štvrtej časti tohto zákona.

Na základe výsledkov hodnotenia možno konštatovať, že akceptovaním a realizáciou navrhovaných opatrení a dodržania zásad a regulatív ÚPN-O sa realizáciou ZaD č. 1/2016 prispeje k zlepšeniu životného prostredia na území obce Orechová Potôň s lokálnym a regionálnym dosahom.

IV. NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE

V platnom ÚPN-O Orechová Potôň sú navrhované zásady a záväzné regulatívy akceptovaním ktorých sa vytvoria aj podmienky na elimináciu možných nepriaznivých environmentálnych vplyvov posudzovaných ZaD č. 1/2016 na životné prostredie.

Na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov ZaD č. 1/2016 na životné prostredie sa odporúčajú najmä tieto opatrenia:

Opatrenia na odvrátenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia, ktoré by mohli vyplývať z realizácie ZaD č. 1/2016

- Zabezpečiť dôsledné uplatnenie posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z. na úrovni konkrétnych činností (projektov) ktoré spĺňajú prahové hodnoty podľa § 18 a prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. tak, aby bola zabezpečená ich environmentálne prijateľná lokalizácia, technická a technologická optimalizácia, výber najlepších dostupných technológií, ako aj vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických aspektov.
- Pri navrhovaní projektov
 - dôsledne sledovať aspekt trvalej udržateľnosti navrhovaných projektov;
 - sledovať vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických vplyvov navrhovaných činností a ich vplyvov na zdravie;
 - sledovať vyváženosť lokálnych a regionálnych vplyvov projektov;
 - zabezpečiť účasť verejnosti na príprave projektov a vytvoriť podmienky na dialóg medzi expertmi, projektantmi, verejnou správou a verejnosťou;
 - dôsledne dodržiavať princípy ochrany prírody a krajiny;
 - sledovať možnosť dodržiavania štandardných platných technických, technologických, organizačných a bezpečnostných predpisov súvisiacich s navrhovanými činnosťami vrátane protipožiarnych opatrení.
- Terénne depresie v bývalých meandroch vodných tokov so sprievodnou krajinou vegetáciou v lokalitách 1-1/2016 a 3-1/2016 (p. č. 642/1, 642/2, 642/3, 694/2 a 713) ponechať pre ekostabilizačnú funkciu ako „TRVALÉ PORASTY PODMÁČANÉ (E)“. Na týchto plochách zabezpečiť vhodným manažmentom odstraňovanie inváznych druhov rastlín a na vybraných častiach vytvorenie podmienok pre existenciu chránených druhov rastlín, ktoré sa tu v minulosti vyskytovali.
- Doplniť označenie CHVÚ Veľkoblahovské rybníky pri všetkých vstupoch do územia a na najfrekvencovanejších vstupných bodoch umiestniť tiež informačné panely o CHVÚ a režime jeho možného využívania.
- Zvážiť budovanie náučných chodníkov a cyklotrás v riešenom území aby sa zabránilo živelnému rozvoju turistiky a cestovného ruchu.
- Pri posudzovaní/povoľovaní jednotlivých stavieb (napr. strelnica) detailne posúdiť hlukovú záťaž aj v kumulácii s prevádzkou existujúceho motoristického areálu a v prípade potreby navrhnuť a realizovať protihlukové opatrenia.
- Dodržiavať v ÚPN-O stanovený % podiel zastúpenia zelene podľa jednotlivých rozvojových plôch.
- Pri výstavbe nových objektov podporiť zvyšovanie environmentálnej výkonnosti energeticky úsporných budov (napr. izolácia, zelené strechy, využitie OZE (slnecná energia), pasívna/solárna konštrukcia, nízkoenergetické stavby a pod.).
- Brať ohľad najmä na najcitlivejších účastníkov dopravy (deti a starší obyvatelia), napr. znížením najvyššej prípustnej rýchlosti alebo vytvorením peších zón v dotknutom území
- Zachovať vidiecky a prírode blízky charakter dotknutého územia.
- Osobitnú pozornosť zamerať na objem a architektonické riešenie nových objektov, nakoľko nevhodná architektúra nových objektov by mohla spôsobiť vizuálne a štrukturálne zmeny krajinného rázu, čo nie je žiaduce.
- Pri výstavbe nových energetických vedení prednostne využívať formu kábelového vedenie v zemi z dôvodu zníženia negatívneho vplyvu najmä na obyvateľstvo, na vtákov a na krajinu.

- Nepriaznivý vplyv budovania nových spevnených plôch na životné prostredie odstrániť alebo znížiť výsadbou zelene v rámci parkových a sadových úprav s použitím miestnych druhov.
- Pri trvalých záberoch poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.
- Pri umiestňovaní jednotlivých činností na riešených lokalitách dôsledne dodržiavať požiadavky na ochranu obyvateľstva pred účinkami hluku a vibrácií vyplývajúce z vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a v prípade potreby realizovať účinné protihlukové opatrenia.

Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, posudzovaného návrhu strategického dokumentu (ZaD č. 1/2016)

Posudzovaný strategický dokument ZaD č. 1/2016 je vypracovaný na environmentálne prijateľnej úrovni. Jeho zásadne prepracovanie sa nevyžaduje.

- Pri konkrétnom riešení jednotlivých plôch navrhovaných v rámci ZaD č. 1/2016 je potrebné dôsledne dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy, ktoré budú platné v čase realizácie jednotlivých projektov. V prípade zistenia nesúladi s platnými predpismi vykonať v prípade potreby príslušné zmeny a doplnenie ÚPN-O Orechová Potôň.
- Závery z procesu posudzovania v ktorom budú zohľadnené okrem iného i opodstatnené pripomienky verejnosti budú slúžiť ako podklad pre dopracovanie ZaD č. 1/2016 do konečného návrhu, ktorý bude predložený na schválenie obecnému zastupiteľstvu.
- Vplyvy identifikované na úrovni ZaD č. 1/2016 bude potrebné detailnejšie posúdiť v rámci posudzovania vplyvov jednotlivých stavieb, ktoré budú spĺňať prahové hodnoty pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z., prípadne u malých stavieb v rámci ich prípravy a povoľovania podľa osobitných predpisov na ktorom sa zúčastňujú i orgány ochrany prírody a krajiny.

V. POROVNANIE VARIANTOV

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Návrh optimálneho variantu riešenia strategického dokumentu, prípadne jeho zmien a doplnenia predstavuje komplexnú kategóriu vyplývajúcu zo zhodnotenia viacerých vplyvov, dôsledkov či dopadov, ako sú:

- vplyvy na krajinu
- vplyvy na zdravie
- environmentálne dôsledky
- sociálno-ekonomické dôsledky
- územno-technické dopady.

Optimálny variant riešenia strategického dokumentu by mal vo všeobecnosti v prvom rade zlepšovať kvalitu životného prostredia a zdravia obyvateľov rovnako by mal zlepšovať stav jednotlivých častí krajiny, najmä jej biotickej časti, alebo tento stav minimálne nezhoršovať.

V ďalšom rade by mal sledovať rozvoj obce a to najmä po kvalitatívnej stránke rôznymi technickými, organizačnými, územnými a inými opatreniami rešpektujúc pritom socioekonomické postavenie občanov v nadväznosti na kultúrno-historické tradície.

Posudzovaný strategický dokument ZaD č. 1/2016 nie je v rozpore s uvedenými kritériami.

2. Porovnanie variantov

Pre hodnotenie vplyvov ZaD č. 1/2016 sa v rozsahu hodnotenia okrem nulového variantu určil len variant riešenia zmeny strategického dokumentu uvedený v oznámení o strategickom dokumente.

Nulový variant je variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument (ZaD č. 1/2016) neprijal. Pre stanovenie nulového variantu je dôležité poznať v prvom rade súčasný stav lokalít na ktorých sa navrhuje zmena funkčného využitia a na základe súčasného stavu posúdiť a identifikovať ich predpokladaný vývoj bez prijatia ZaD č. 1/2016.

V prípade, ak by sa ZaD č. 1 neprijali nové rozvojové lokality č. 1, 3, 4 5-1/2016 navrhované na zmenu funkčného využitia by sa využívali podľa možnosti na poľnohospodársku výrobu. V území by dochádzalo k rozširovaniu invázných neofytov a burín. Lokality, ktoré sú súčasťou platného ÚPN-O (lokality č. 2, 7, 8, 9-1/2016 by slúžili pôvodnému funkčnému využitiu, ktoré je v súčasnosti nevyhovujúce a v prípade lokality č. 6 existujúce funkčné využitie nie je zakreslené v platnom ÚPN-O.

Variant riešenia ZaD č. 1/2016

Lokality č. 1 a 2

Riešené územie sa vymedzuje na umiestnenie zariadení špeciálnej rekreácie - „Malkia parku“ súčasťou ktorého budú napr.

- prevádzky súvisiace s chovom zvierat (napr. cicavce, vodné vtáctvo, akvárium);
- chovná stanica ohrozených druhov zvierat (napr. snežný leopard, horské gorily, tigre ...);
- záchranná stanica (dožitie zvierat zo zariadení cirkusu);
- veterinárna klinika s operačnou sálou;
- zariadenia služieb (ubytovacie a stravovacie, kongresové centrum);
- zariadenia školské a vzdelávacie s infraštruktúrou (napr. škola v prírode, výchovno-vzdelávacie akcie, stáže napr. pre študentov-veterinárov...);
- vodné plochy, safari, obnova pôvodných biotopov.

Lokalita č. 3

Riešené územie sa vymedzuje na umiestnenie športových a telovýchovných činností a zariadení napr. cyklistika (cyklistické centrum) a športová streľba (strelnica).

Lokalita č. 4 a č. 5

Riešené územie sa vymedzuje na umiestnenie športových a telovýchovných činností a zariadení napr. go-kard (motokáry), off-road (terénne automobily).

Lokalita č. 6

Na riešenom území sa nachádzajú sklady. V rámci ZaD č. 1/2016 sa nenavrhujú žiadne zmeny, jedná sa len o zosúladenie súčasného funkčného využívania územia s ÚPN-O.

Lokalita č. 7

Riešené územie je v platnom ÚPN-O vymedzené na umiestnenie bývania v rodinných domoch. V rámci ZaD č. 1/2016 sa navrhuje zmena regulácie spojená so zmenou funkčného využitia z „bývania v rodinných domoch“ na „bývanie v bytových domoch“.

Lokalita č. 8 a č. 9

Riešené územie je v platnom ÚPN-O vymedzené na umiestnenie bývania v rodinných domoch. V rámci ZaD č. 1/2016 nedochádza k zmenám bilancii oproti platnému ÚPN-O, mení sa len doplnkové a neprípustné funkčné využitie, miera/podiel zastavanosti a zelene.

Návrh riešenia ZaD č. 1/2016 je z hľadiska vplyvu na životné prostredie prijateľný a odporúča sa schvaľujúcemu orgánu jeho schválenie v predložennom znení po zapracovaní navrhovaných opatrení uvedených v kapitole IV. a po zohľadnení opodstatnených pripomienok a požiadaviek účastníkov procesu posudzovania vyplývajúcich z písomných stanovísk k správe o hodnotení a k návrhu ZaD č. 1/2016, záverov z verejného prerokovania, ktoré budú súčasťou záverečného stanoviska z procesu posudzovania.

VI. METODY POUŽITÉ V PROCESE HODNOTENIA VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE A SPOSOB A ZDROJE ZÍSKAVANIA ÚDAJOV O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

Pri posudzovaní vplyvov ZaD č. 1/2016 boli použité odborné metódy a odhady s použitím súvisiacich databáz, literatúry, výsledkov komplexných prieskumov a rozborov, výsledkov hodnotenia vplyvov konkrétnych činností v riešenom území a ďalších materiálov, ktoré obsahovali analýzu stav životného prostredia a problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny záujmového územia.

V rámci posudzovania sa vykonala analýza pripomienok a požiadaviek zo stanovísk verejnosti a dotknutých orgánov predložených k oznámeniu a k navrhovaným ZaD č. 1/2016 a opodstatnené pripomienky sa zohľadnili pri formulovaní záverov posudzovania.

Informácie boli doplnené vlastným terénnym prieskumom a konzultáciami s obstarávateľom a spracovateľom ZaD č. 1/2016.

Na základe dostupných informácií boli skoncipované údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a celkové zhodnotenie predpokladaných vplyvov ZaD č. 1/2016 na životné prostredie.

VII. NEDOSTATKY A NEURČITOSTI V POZNATKOCH, KTORÉ SA VYSKYTLI PRI VYPRACOVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ

Na základe dostupných informácií v etape strategického hodnotenia je možné realizáciu navrhovaných ZaD č. 1/2016 z hľadiska vplyvu na životné prostredie odporúčať. Vo viacerých aspektoch hodnotenia vplyvov na životné prostredie nie je možné v správe o hodnotení jednoznačne a detailne vyhodnotiť vplyv realizácie cieľov rozvoja uvedených v ZaD č. 1/2016 na životné prostredie.

V tomto zmysle predkladanú správu o hodnotení a výsledky posudzovania vplyvov ZaD č. 1/2016 na životné prostredie potrebné ponímať ako dostatočný východiskový podklad pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie konkrétnych činností, stavieb a rozvojových zámerov, ktoré podliehajú posudzovaniu podľa III. časti zákona č. 24/2006 Z. z. v rámci ktorých budú predpokladané vplyvy ďalej upresňované a konkretizované, vrátane návrhu a realizácie opatrení na ich zníženie prípadne odstránenie.

VIII. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Územný rozvoj obce Orechová Potôň je v súčasnosti usmerňovaný Územným plánom obce Orechová Potôň v znení zmien a doplnkov, ktorý bol schválený obecným zastupiteľstvom obce Orechová Potôň uznesením č. 440/2010-OZ z 24. 08. 2010 v znení zmien a doplnkov (Zmeny a doplnky č. 1/2010, Zmeny a doplnky č. 1/2014, Zmeny a doplnky č. 1/2015).

Hlavným cieľom ZaD č. 1/2016 je:

- aktualizovať súčasný stav a vytvoriť vhodné podmienky pre bývanie obyvateľov obce v bytových a rodinných domoch (lokality 7, 8 a 9 - 1/2016);
- vytvoriť podmienky pre rozvoj cestovného ruchu prostredníctvom nových športových, rekreačných a výchovnovzdelávacích aktivít v prírodnom prostredí v nadväznosti na pretekársky okruh medzinárodného významu SLOVAKIA RING (lokality 1, 2, 3, 4 a 5 - 1/2016);
- zosúladiť súčasné funkčné využitie územia s ÚPN-O (lokalita 6 -1/2016).

Predmetom ZaD č. 1/2016 je zapracovať aktuálne rozvojové zámery na území obce do platného ÚPN-O a zároveň upraviť reguláciu schválených častí územia.

ZaD č. 1/2016 podliehali zisťovaciemu konaniu podľa § 7 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“).

Na základe výsledkov zisťovacieho konania príslušný orgán, ktorým je v tomto prípade Okresný úrad Dunajská Streda (ďalej len „OU DS“) rozhodol, že ZaD č. 1/2016 sa budú posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. (rozhodnutie č. OU-DS-OSZP-2017/009764-21 z 13. 07. 2017).

Dôvodom posudzovania boli najmä požiadavky orgánov ochrany prírody a krajiny z hľadiska možného vplyvu na územia chránené podľa osobitných predpisov.

Posúdenie vplyvov ZaD č. 1/2016 na životné prostredie bolo vykonané podľa zákona č. 24/2006 Z. z. z hľadiska predpokladaných vplyvov na

- obyvateľstvo,
- zložky životného prostredia (horninové prostredie, pôdu, vodu, ovzdušie),
- prírodu a jej zložky (fauna, flóra a ich biotopy a chránené druhy),
- územia chránené podľa osobitných predpisov,
- krajinu vrátane ÚSES,
- kultúrne a historické pamiatky,
- archeologické a paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

V rámci posudzovania strategického dokumentu neboli identifikované také závažné vplyvy na životné prostredie, ktoré by zabránili jeho schváleniu. Realizácia ZaD č. 1/2016 pri dodržaní regulatív a navrhovaných opatrení bude mať prijateľný vplyv na životné prostredie.

Návrh riešenia ZaD č. 1/2016 je z hľadiska vplyvu na životné prostredie prijateľný a odporúča sa schvaľujúcemu orgánu jeho schválenie v predloženom znení po zapracovaní navrhovaných opatrení uvedených v kapitole IV. a po zohľadnení opodstatnených pripomienok a požiadaviek účastníkov procesu posudzovania vyplývajúcich z písomných stanovísk k správe o hodnotení a návrhu ZaD č. 1/2016, záverov z verejného prerokovania, ktoré budú súčasťou záverečného stanoviska z procesu posudzovania.

IX. ZOZNAM RIEŠITEĽOV A ORGANIZÁCIÍ, KTORÉ SA NA VYPRACOVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ PODIEĽALI

ENPRO Consult, s. r. o., Martinengova 4, 811 02 Bratislava,
v zastúpení - Ing. Viera Husková, konateľka spoločnosti

Spolupráca:

RNDr. Peter Krempaský, ekológ, Colnícka 4, 851 10 Bratislava

X. ZOZNAM DOPLŇUJÚCICH ANALYTICKÝCH SPRÁV A ŠTÚDIÍ, KTORÉ SÚ K DISPOZÍCIÍ U OBSTARÁVATEĽA A KTORÉ BOLI PODKLADOM NA VYPRACOVANIE SPRÁVY O HODNOTENÍ

V procese hodnotenia vplyvov ZaD č. 1/2016 na životné prostredie boli použité ako zdroje informácií tieto dokumentácie a dokumenty:

- Územný plán obce Orechová Potôň (2010)
- ÚPN-O Orechová Potôň – Zmeny a doplnky č. 1/2016 (návrh)
- Územný plán regiónu Trnavský samosprávny kraj (2013)
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Dunajská Streda (1994)
- Atlas krajiny Slovenskej republiky, 1. vyd., Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, Slovenská agentúra životného prostredia (2002)
- Fytogeografické členenie Slovenska. Slovenský úrad geodézie a kartografie, Futák J., SAV BA (1980)
- Hydrologická ročenka, SHMÚ (2010)
- Zoogeografické členenie. In: Mazúr, E., a kol.. Atlas SSR. Veda Bratislava (1980)
- Aktuálny prehľad chránených vtáčích území (2013)
- Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011, Obyvateľstvo podľa národnosti (ŠÚ SR)
- Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011, Obyvateľstvo podľa náboženského vyznania (ŠÚ SR)
- Katalóg biotopov Slovenska. DAPHNE - inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, STANOVÁ, V., VALACHOVIČ, M.(EDS.), (2002)

Právne predpisy

- Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŽP SR č. 17/2003 Z. z., ktorou sa ustanovujú národné prírodné rezervácie a uverejňuje zoznam prírodných rezervácií
- Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SSR č. 13/1987 Zb. o niektorých chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 617/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti

- Nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd
- Vyhláška MŽP SR č. 397/2003 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o meraní množstva vody dodanej verejným vodovodom a množstva vypúšťaných vôd, o spôsobe výpočtu množstva vypúšťaných odpadových vôd a vôd z povrchového odtoku a o smerných číslach spotreby vody
- Vyhláška MŽP SR č. 29/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov
- Vyhláška MŽP SR č. 100/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd
- Vyhláška MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov
- Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší
- Vyhláška MŽP SR č. 244/2016 Z. z. o kvalite ovzdušia
- Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov
- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí

Webové stránky

- www.enviro.gov.sk
- www.sazp.sk
- www.statistics.sk
- www.podnemapy.sk
- www.google.sk
- www.shmu.sk
- www.sopsr.sk
- www.sguds.sk
- www.air.sk
- www.orechovapoton.sk

**XI. DÁTUM A POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV PODPISOM
A PEČIATKOU OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU SPRACOVATEĽA
SPRÁVY O HODNOTENÍ A OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU
OBSTARÁVATEĽA**

Potvrdzujem správnosť údajov uvedených v zámere.

Za spracovateľa zámeru: ENPRO Consult, s. r. o., Bratislava

.....
Dátum

.....
Ing. Viera H u s k o v á
konateľka

Za obstarávateľa: Obec Orechová Potôň

.....
Dátum

.....
Ing. Szilárd G á l f f y
starosta obce

PRÍLOHY

1. Výkres širších vzťahov
2. Fotodokumentácia súčasného stavu
3. Vyhodnotenie požiadaviek zo stanovísk k oznámeniu
4. Vyhodnotenie špecifických požiadaviek z RH

